

MUSÆ

ANGEL.

I

39

24

Book 1608-1610
t 105

W1 Poet Muse

179 Case 198 (100) (100)
W1 3136-7

Quintess

38728 / B

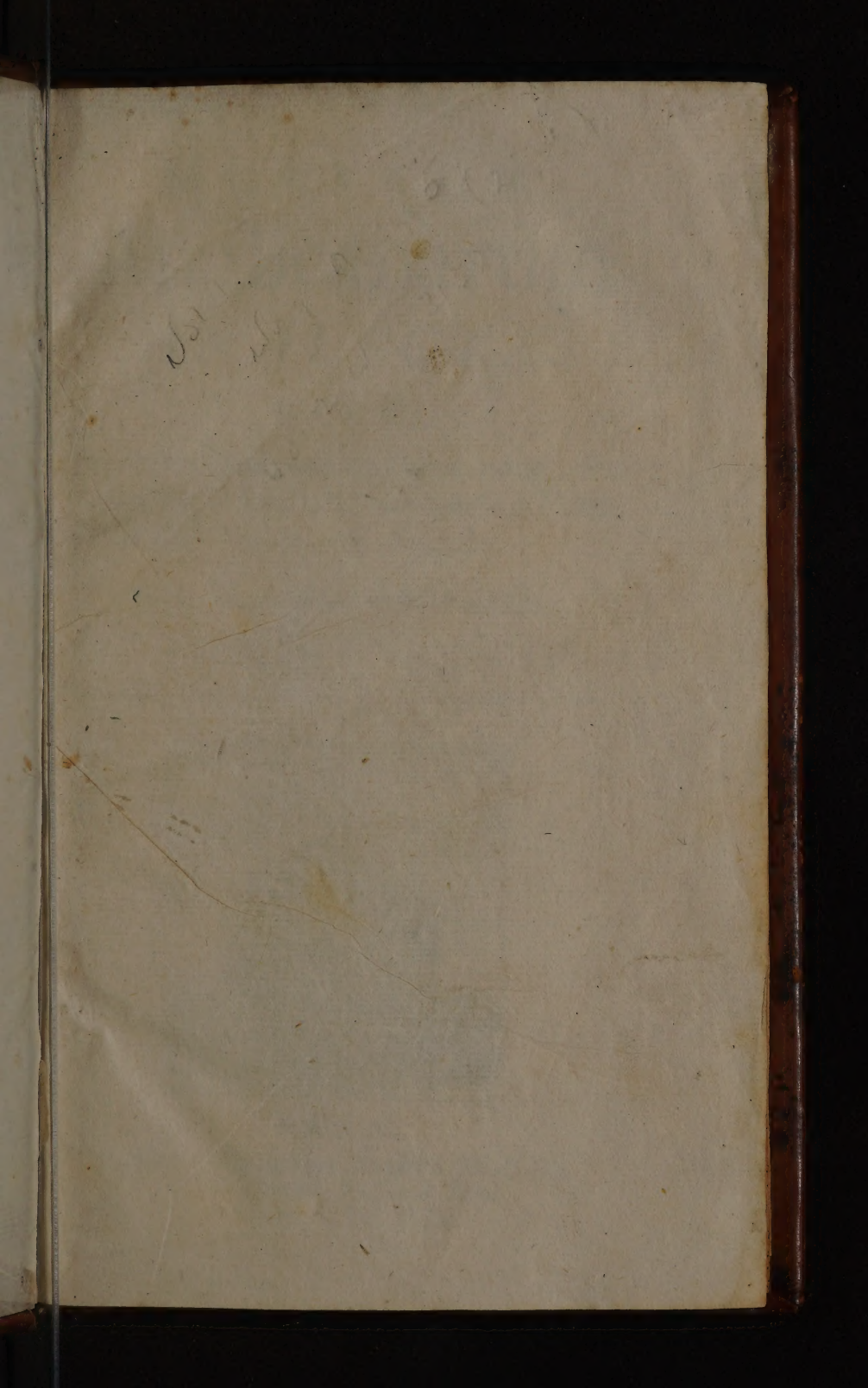
AGE

1. 500. 6.

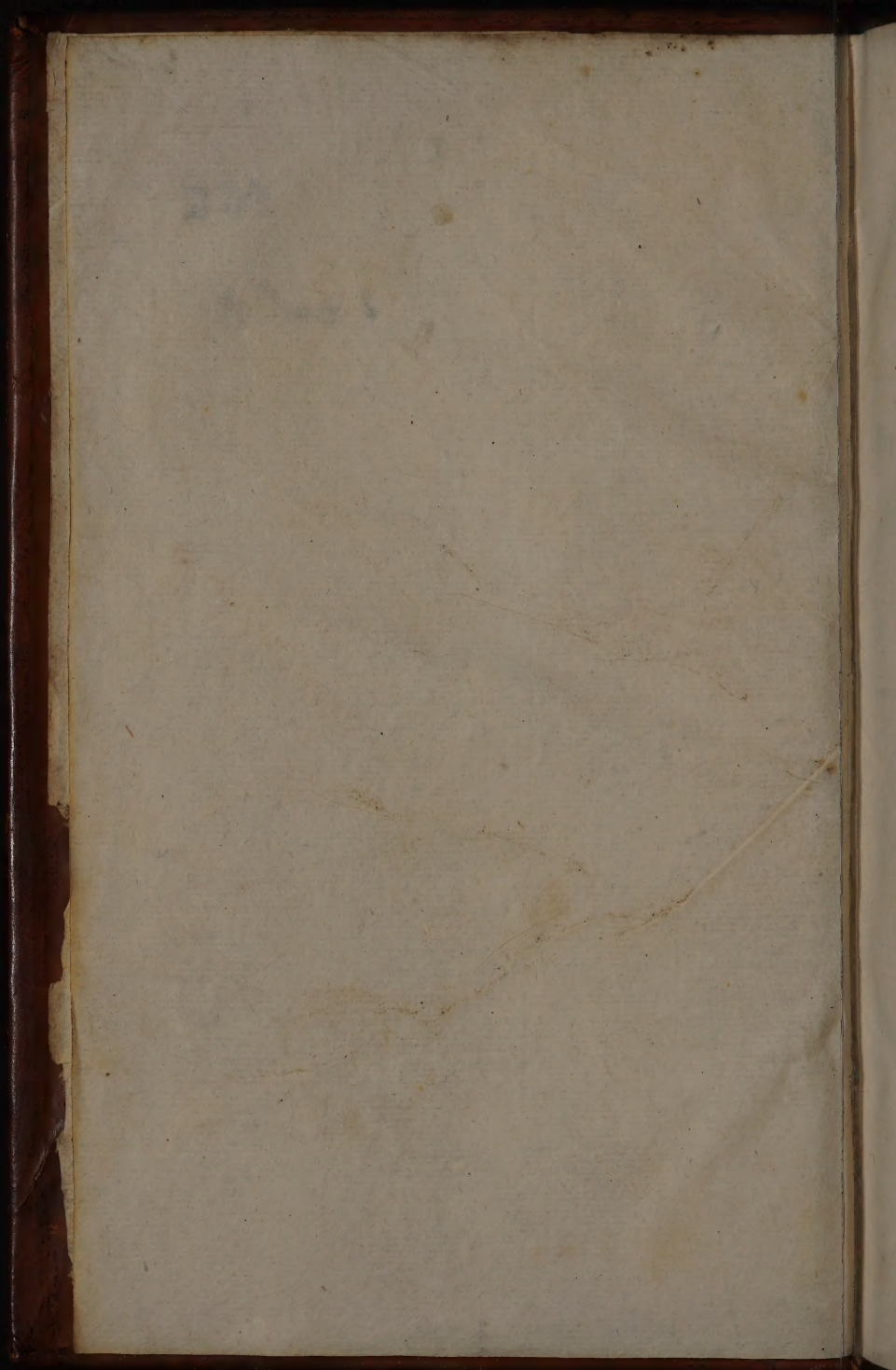
224.

1. 2. 3. 4. 5.

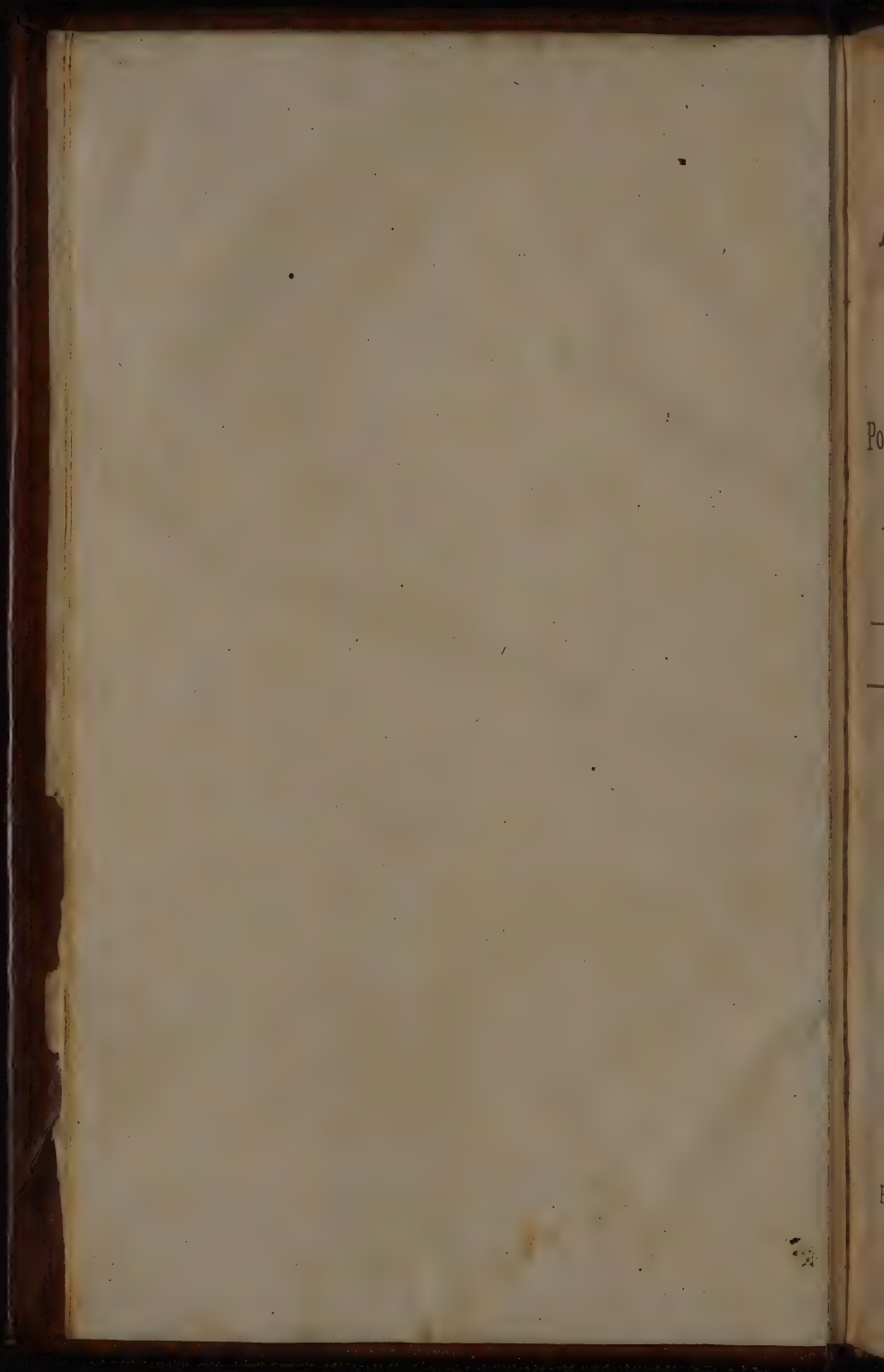

M U S A R U M
Anglicanarum
ANALECTA:

S I V E,

Poemata quædam melioris notæ, seu
hactenus Inedita, seu sparsim Edita,
In duo Volumina congesta.

Editio secunda priore multo Emendatior.

V O L. I.

O X O N.

E Theatro Sheldoniano, Impensis *Job. Cressley,*
& *Sam. Smith,* Bibliopol. *Lond.*
An. Dom. M. DC. XCIX.

LA LECTORUM
Imprimatur,

JONATH. EDWARDS

Vice-Can. Oxon.

Aug. 26 1691.

348132

AD LECTOREM.

CUM in medium ubique afferantur selectiores Italorum Scotorumque Musæ, & apud cæteras, pene quotquot sunt, Europæ gentes, Suas pariter edendi, mos obtinuit: Hæc te, Lector benevole, Anglia donat Anthologia, ne ipsam à Literato etiam orbe penitus divisam putes.

Qua super paucis monendus es. Primum placuit ut loca, si quæ subinde essent obscuriora, Notis illustrarentur. Istud autem animi consilium mutatum iri non ægre feres. Quippe qui, iis omnibus quibus nostrorum & retrò paululum temporum Annales vel parum innotuerint, Nimium istuc & supervacaneum esse-mus facturi; cæterum eorum captui quibus omnino erant ignoti, vix ac ne vix Satis.

Quod ad Collectionem attinet, pauca admodum, uti speramus, hic irrepserunt, quæ non inter præstantissima Nostratium Poetarum carmina jure merito annumerentur: Et quæ non accuratissimis Veterum Poematis proximum (licet procul) locum obtineant. Mereantur tecum aliquam gratiam Alia (cujusmodi sunt non pauca) quæ Nova prorsus, Alia, quæ licet olim typis excusa sint, Rarissima tandem in manibus teruntur.

Quin tu, quisquis es, Lector Cantabrigiensis, levius indignabere, quod paucula quædam jure vel injuria inserantur, quam quod multa (quippe quorum

nulla apud nos facta erat copia) quam accuratissima hic desiderentur. Itaque in votis est, ut quod nobis non licuit, Teipsum asseras & vindices. Sin id tibi non operæ pretium videbitur, grates merebere, si quæ luce digniora æstimantur, ad Bibliopolam nostrum transmiseris, ut à Nobis in sequentibus voluminibus præstetur.

Quod si denique Catachresin sonet vel ipse Libri Titulus, dum Raphaelis Thorii, in transmarinis nati, carmen Musis Anglicanis ascriptum videas; id nobis eo lubentius ignoscendum putes, tum quia ab infantulo hic enutritus vixit scripsitque, (& cuiusque telluri Originem, Angliæ certe Poesin debet) tum quia e us carmen quod à Plurimis in deliciis ponitur, nec Tibi prorsus injucundum fore confido. Sin Peregrinum cogites, Hospitii & Amicitia jure, apud Anglos semper sancto, fruatur.

TABULA

T A B U L A

*Indicans Lemmata inà cum Paginis
Aùtorumque Nominibus, quorum
nonnulla suis locis desiderantur.*

Heroes Britannici, *Fr. Herbert, Armig. ex Æde
Christi.* Pag. 1.

Bellofitum, five de Regione Oxonium circum-
jacente, *Caroli Finch Baronis de Daventria Fi-
lius, ex Æde Christi.* p. 7.

Mensa Lubrica, *Anglicè Shovel-Board, Tho. Ma-
sters, Nov. Coll.* p. 17.

In Libellum viri clarissimi Tho. Hobbi, de Na-
tura Hominis, *Rad. Bathurst, A. M. Coll. Trin.
Oxon. Soc.* p. 20.

Gratulatio Pacis cum Foederato Belgio Stabi-
litæ Cromwello Protectore, *R. B. A. M.* p. 22.

In Serenissimum Regem Carolum II. Britannia
suæ restitutum 1660, *Rad. Bathurst, M. D. Trin.
Coll.* p. 24.

In Obitum Celsissimi Principis Henrici Ducis
Glocestrensis 1660, *Rad. Bathurst, M. D. Coll.
Trin. Soc.* p. 27.

Gratulatio ob auspiciatissimum Serenissimæ Prin-
cipis Catharinæ Lusitanæ Regi Carolo II.

- desponsatæ in Angliam appulsum 1663. *Rad. Bathurst, M. D. Coll. Trin. Oxon. Soc.* P. 33.
- Transactio Philosophica: five, Metamorphosis Atomistæ in Muscam, *Nichol. L. Estrange Baronett. Æd. Chr.* P. 41.
- In Diatribas Medico-Philosophicas de Fermentatione & Febribus, *Philippus Fell, Med. Stud. Oxon.* P. 49.
- Tho. Willis M. D. in Cerebri Anatomen Carmen, *Phil. Fell, A. M. Coll. Omn. Anim. Oxon. Soc.* P. 51.
- In Obitum Celsissimi Principis Henrici Ducis Glocest. *Phil. Fell, A. M.* P. 54.
- Gratulatio ob auspiciatissimum Serenissimæ Principis Catharinæ Lusitanæ Regi Carolo II. desponsatæ in Angliam appulsum 1663, *Phil. Fell, A. M. Omn. Anim. Coll.* P. 57.
- In Obitum invictissimi Herois Georgii Ducis Albemarlæ, *Phil. Fell, S. T. B. Omn. Anim. Soc.* P. 61.
- Soteria Ormondiana, *Tho. Brown, ex Æde Christi.* P. 71.
- In Artem Volandi, *F. Harding, A. M. Coll. Div. Joh. Bapt. Soc.* P. 77.
- Epulæ Pseudo-Protestantium interdictæ, *Rich. Dyton, Coll. Div. Joh. Bapt. Com. Gen.* P. 82.
- Conventicula dissipata, *Jac. Newton Armig. Coll. Trin. Oxon. Soc. Commens.* P. 86.
- In Schedulam Monitoriam de novæ Febris ingressu Tho. Sydenham, M. D. *Edv. Hannes, A. M. ex Æde Christi.* P. 90.
- Dioptrices Laus, *Nich. Hobart, Armig. Coll. Trin. Oxon.* P. 94.
- Carmen

Carmen Pindaricum in Theatrum Sheldonianum, *Corb. Owen, ex Æde Christi.* p. 99.

Piscatio, ad Gilb. Archiepisc. Cant. *Sim. Ford, D. D.* p. 129.

Carmen de Circuitu Sanguinis à Gulielmo Harvæo Anglo primum invento, *Rob. Grovius, A. M. Cantabrig.* p. 144.

Cursus Novi Fori, *Honoratiss. Leopoldus Gulielmus Finch, ex Æde Christi.* p. 165.

In Adventum Regis Oxon. 1681, *Honoratiss. Geo. Compton, ex Æde Christi.* p. 172.

Maurus Advena, *Honoratiss. H. Mordant, ex Æde Christi.* p. 177.

In Obitum Illustrissimi Principis Henrici Regis Jacobi I. Filii Natu Maximi, *Hen. Wickham, Coll. Reg. Cantabrig.* p. 182.

In Obitum Augustissimi & Desideratissimi Regis Caroli II. *Johan. Whitfeld, Coll. Mert. Socius.* p. 189.

Gulielmus Tertius, *Joh. Whitfeld, A. M. Coll. Mert. Socius.* p. 194.

Carmen Pastorale in Obitum Augustissimi Regis Caroli II. *Joh. Norris, A. M. Omn. Anim. Oxon. Soc.* p. 206.

In immane illud Caroli primi Regis Paricidium, *Σχετλιαστικόν* cum ejusdem Indigitatione, *Jacobus Windett, M. D. Colleg. Med. Lond. Socius, & Coll. Reginalis. Cantabrig.* p. 211.

Auctio Davisiana, *Arth. Keye, Armig. Waller Bacon, Armig. Edw. Stradling, Armig. Geo. Dixon, Armig. Christoph. Codrington, Armig. Gul. Woodward, Armig. ex Æde Christi.* p. 221.

De Pæto, sive Tabaco, *Raph. Thorius, M. D. Londinens.*

dinens. p. 245.
Clariff. D. Paulo Herman M. D. Prof. Botanices
Lugduni Batavorum, Hortique Præfecto; ex
India reverfo, *Ed. Hannes, A. M. ex Æde Chr.*
Oxon. & Acad. P. P. Chymicæ. p. 292.

ERRATA.

Pag. 44. lin. 14. leg. circumvolitat. p. 47. l. 7. leg. Musca. p. 62. l. 20. leg.
Omnia. p. 70. l. 1. leg. Edvardique & cætera. p. 95. l. 17. leg. Speculo. p. 136.
l. 23. leg. adverfo nunc flumine. p. 224. l. 17. leg. Salus. p. 246. l. 7. leg. volat.

MUSÆ

MUSÆ
ANGLICANÆ.

Heroes Britannici.

Q Uem laude dignum, Calliope, Virum
Ornare gestis? quem tibi barbito
Heroa fumes, quem canoris
Diva Deum resonare chordis?

Vester, Britannorum impavidum genus,
En vester ibo per juga Cynthio
Dilecta, Cirrhæosque colles.

Aoniæ novus hospes undæ.
Se pandit ingens area---Seu libens
Equosque currusque Arviragi sequar,
Neronianos seu furores

Ulta, vocet Boadica Musam.
Io Triumphe! plaufibus æthera
Accende gaudens Albion, & Tuo

B

Gratare

Gratare Constantino, utrique

Grande decus, columnenque mundo

Enixa Prolem: Vindice quo, fides

Mœstum tenebris exeruit caput,

Et regiæ intertexta lauro

Crux domitum viguit per Orbem.

Nec te filebo, Castalidum parens

Alfrede, turbæ Nomen amabile

Semper togatæ, dum vigebit

Saxonicis [i] *Rhedycina* muris.

Extrema *Dani* funera conspikor,

Taboque Pulvinaria *Cimbrico*

Manantia, & cæsum maritæ

Colla super trepidare sponsum.

Victoriæ ingens fœmineæ decus!

O parta multo sanguine gloria!

O grata libertas, & externi

Albion impatiens tyranni!

Arthurus ut me præcipitem rapit!

Circum sedentum non superabili

Stipatus Heroum coronâ, &

Armigero metuendus Orbe!

¹ Oxonium. Rhid-ychen enim. *Antiquis Britannis idem somis ac apud nos hodie Ox-ford.*

Quali frementem turbine *Cappadox*

Urget *Draconem*! Quantus in arduam

Affurgit hastam! Quo supini

Ense ferit spatia ampla dorsi!

Agnosco Sponsæ virgineos metus,

Et mista fufis gaudia lacrymis;

Suspirat, & fospes perempti

Ora pavet, rabiemque monstri.

Hic clarus armis: Sed Pietas tibi

Eduarde, laudi est, & medicæ manus;

Seræque derivata proli

Vis tumidis inimica strumis.

Me major Ordo; majus opus vocat.

Fallorne? squallentem an video Thetin

Ardere flammis, & receptum

Angliacis *Gulielmum* arenis

Igni phafelos tradere inutiles?

Nunc & revulsas montibus obvias

Errare fylvas, Cantiumque

Armorico dare jura Regi?

Adjecta regnis sceptrâ *Britannicis*,

Fortesque magni *Strongbowii* manus,

Victamque *Iernam* Fama gaudet

Perpetuis memorare fastis.

Tantis Juventus orta parentibus

Cruore tinxit, Lilia Gallico:

En rapta vexilla, & jacentes

*Cressi*aci super arva campi

Francorum acervos! O utinam fuis

Sic semper oris arceat horridum

Anglus Gradivum, nec cruenti

In Britonas ruerent Britanni!

Quis dicat, æquo quis lituo *Rofas*

Depræliantes, regnaque mutuo

Collisa ferro, & diffidentes

Lancatricæ, *Eboracique* motus.

Henrice, salve: Tu medius truces

Utrinque nectis connubio domos,

Dulcesque Mavorti catenas

Injicis, Idaliumque ceston.

O digna tali progenies toro,

Quæ frangat acres *Pontifici* minas,

Papamque cervici fatigatæ

Excutiat male contumacem!

Huic grata totos, ô mea Pieri,

Intende nervos; Tuque [2] *Domus* meæ

Nutrix juventæ, ter potentem

Ter fidibus celebra Patronum.

Ædes Christi, quæ Fundatorem habuit Hen. VIII.

Hic

MUSÆ ANGLICANÆ.

5

Hic siste cursum, Musa--- Sed abripit

Elisa victrix; *Flandria* seu vocet,

Seu classis *Hispanæ* tyrannus,

Exitii pretiosus emptor.

Cernas *Hoardum* transtra per & foros

Latè ruinam spargere fervidum,

Dracumque Ralæumque, & acrem

Frobiserum, intrepidumque lethi

Greenvillum, Iberis navibus impigros

Miscere fulmen, Nunc mare naufragas

Hausisse puppes, nunc adustas

Ambiguo periisse fato!

Insanientium murmura civium

Martemque feralem, & populi minas,

Et decoloratas cruore

Angliaco galeas, & arma

Nondum expiatis ebria cladibus

Mando tenebris. O *Carole*! & gravis

Fortuna regnantum! Britannæ

O decus Opprobriumque gentis!

Quas sæva Patri discidit Atropos

Addat reverso *Carolide* dies,

Annisque Tithoni rependat

Dura fugæ mala, dura belli.

6 *MUSÆ ANGLICANÆ.*

Quo te, *Albemarli*, pectine concinam!

Tu spem reducis mentibus anxii;

Natumque, in hoc Victor, redonas

Diis patriis, Britonumque cœlo.

Ille, ille fidens *Saxonidum* genus,

Œtamque crebris seditionibus

Thulen, & Hibernos feroces

Imperio regit unus æquo.

Hunc Nauta supplex, Hunc maris arbitrum

Summissa adorat carbasus: Hunc colit

Quicumque Germanum laceffit

Hesperia pelagus carinâ.

Hinc inde parent æquora *Carolo*;

Quo Te minorem dum geris, imperas

Jacobe, fortitus tridentis

Æquorei focios honores.

Sic Pulchra Leda progenies salum

Juncto protervum Numine temperat;

Sic nubium expers Africæque

Sidereos colit Unda fratres.

Fr. Herbert Arm. ex Æd. Chr.

BELLO-

* BELLOSITUM:

SIVE

De Regione OXONIUM Circumjacente.

PHoëbe, sequor quocunque vocas, jam plena furori
 Vela dari mens gestit, & imo pectore totum
 Ferre Deum, Delphosque tuos. Mihi numen amicum
 Jam licet & faciles sperare in vota Camænas
 Annua facturo dilectæ justa Parenti
Oxonio, sedes Musis ubi fata quietas,
 Immotasque coli per sæcula longa dedere.

Vos quoque felices animæ, simulachra piorum
 Functa Poetarum, Elysiâ qui valle recepti
 Antiquos meliori iteratis carmine cantus;
 Siqua subit veterum compôstis cura laborum,
 Nec pereunt ingrata vacantibus otia, dignos
 Inspirate animos, genioque accendite vestro.

Qualem Pieriâ spirant meditata sub umbrâ
 Carmina, vel qualis sæpe est confidere visus
 In lucis, *Redycina*, tuis, cum læta canentes
 Cingit, amans vatum, Laurus; Phœbique sacerdos
 Excutit insolitos divinâ mente furores.

* Oxonium ab amano seu antiquis authoribus sic dict.

B 4

Egeria

Egeria optasset similes sibi Diva recessus,
Cum Romana pio dictaret sacra marito,
Æternamque novis fundaret legibus urbem.

Nec te, perpetuæ custos malefida favillæ,
Ilia, quam Tybris madidis amplectitur ulnis,
Quamvis Tybrin amas, & toto gurgite mersâ,
Cæruleos, læsi memor ignis, proluis artus,
Ascriptam nymphis tulit *Iside* gratior amnis,
Iside, quæ curvos Mæandri imitata meatus,
Lascivis ludit gyris, cursuque perenni
Volvitur, & notis uda imprimit oscula ripis.

Nullæ in fronte minæ, nec formidabile lumen:
Par vitro color est, nec enim tam læve relucet
In thalamis speculum, quo formæ conscia virgo
Componit vultum; quoties spectabilis arte,
Regali specie miseros accendit amantes.
Ast ubi collectos gravidis ex nubibus imbres
Concipit, & pleno præceps exuberat alveo,
In prata expatiatur ovans, lætæque relicta
Surgunt, & pingui rorant uligine glebæ.

Sic cum laxatis excurrit Nilus habenis
Impatiens riparum, & ficcis incubat arvis,
Mox induta novo tellus Ægyptia cultu
Ridet, & authorem testatur fertilis annus.

Nec,

Nec, *Cherwelle*, tuos mea Musa tacebit amores,
Quem divortia longa, & inextricabilis error
Per varias rapit ambages, & in *Iside* perdit.
Hic aliquis vates vacuâ refupinus in umbrâ
(Quam densæ præbent falices, & cana salicta)
Fluminis Alphei veteres ex ordine flammæ
Narrat, & indefessa tuos, *Arethusa*, labores;
Dum cursum acrius urget, & incandescit eundo,
Donec miscet aquas, junctisque amplexibus hæret.

Jamque ubi committunt fluctus *Cherwellus* & *Isis*,
Utroque irrigua, & lætis cincta undique ripis,
Bellofiti se longe ostentant mœnia, pulchro
Conspicienda situ: non illic nubilus ær
Spirat, & infecto spargit contagia cœlo;
Sed puri lucent soles, radiisque vapores
Eliciunt nocuos, pestisque alimenta futuræ.
Non hic morborum facies diversa, medentes
Incertos ludit perdendi mille figuris;
Nec properata venit, solâ se victa, senectus.

Tali se vultu *Saturnia* regna tulere,
Cum *Zephyri* circum plausere tepentibus alis,
Et lætos ver perpetuum exhalavit odores.

Has olim sortes æquâ Deus annuit urnâ,
Augurioque ratas certo firmavit *Apollo*,

Qui

Qui sibi sacratas cum supra constitit arces,
 (Seu tum prima loco posuit fundamina victor
Mempricius, pulsasve *Aluredi* nota Camænas
 Restituit virtus, senium cum triste subirent,
 Postquam præcipiti *Danorum* invec̃ta procellâ,
 Horrida barbaries & Cimmeria incubuit nox ;)
 Dixerat hæc, aut hæc potuit dixisse videri.

O longe, *Redycina*, mihi natalibus arvis
 Et Delphis prælata meis, si rite jubenti
 Vera dedit responsâ adytis cortina reclusis,
 Hîc mihi concessum est fatis melioribus ævum
 Transigere, & viridi longum florere juventâ.
 Nec mentita Deum referam ludibria, mystis
 Sed ponar tutela novis, gentique togatæ,
 Viva ubi dediscent latebras oracula cæcas.
 Hæc fortuna loci, pelletur finibus urbis
 Dira lues, atro vultum suffusa veneno ;
 Et raris comitata ibit Libitina triumphis.
 Excludet morbos se vindice tuta, nec ipsa est
 In titulos ventura meos medicina, sed herbæ
 Prostratæ summâ passim tellure recumbent :
 Verum herbas fæcunda feret, quas India novit,
 Vel quas messor Arabs, cum falce laborat ahenâ
 Vernus ager, cæsoque rigescunt palmite trunci.

Quin,

Quin, mihi si non vana fides, venientibus annis
Tempus erit (quanquam hæc animus meminisse recusat)
Cum tristes experta vices [I] antiqua Britanni
Imperii sedes, durisque exercita fatis,
Ore bibet sicco vitiatos ætheris haustus,
Infersum sensura Jovem; cum desuper arma
Corripiet desueta, gravesque recolliget iras.
Tunc gratus solis Designatoribus annus,
Pignora prosterne charo divulsa parentum
Amplexu, matresque inter lamenta peribunt.
Carolus interea divorum à sanguine longâ
Demissus serie, siquidem fortuna locorum
Non sua se premit, ambiguis erroribus actus
Hic, ubi securis fecit Deus otia Musis,
Fessum inclinabit latus, hospitiumque recepti
Agnoscet *Nati*, fuerat quod *Patris* asylum.

Sic cum submersas texerunt æquora terras;
Et sine lege vagas pelago Neptunus habenas
Commisit, tutus Parnassi constitit arce
Deucalion, & quâ clades reparabilis arte
Nescius, invenit faciles in vota sorores.

Talia præfago quondam Deus edidit ore;
Dicta fides sequitur, circum undique largior æther

Latos perfundit campos, & amœna vireta,
 Quantum acies extensa potest lustrare videndo,
 Metirique vias; ubi centum in valle reductâ
 Obscure latitant vici, vultumque modestum
 Fronde tegunt nemorum, & sylvis conduntur opacis.

Non aliter niveo complectitur æthera gyro
 Circulus, & cœlum splendet lacte sereno;
 Mille micant hinc inde immenso sydera tractu,
 Quæ tamen effugiunt oculos impervia nostros.

Has umbras captare solet, cum turba togata,
 Non semper reticæ studiis operata Minervæ,
 Lufibus indulget; seu prono flumine ferri,
 Seu magis adversis juvat oblectarier undis.
Godstovium ante omnes [2] monumento insigne vetusto,
 Quod pauca antiquæ servat vestigia famæ,
 Limosis obseffum ulvis, cannâque palustri.
 Sæpius hîc prisca risum movere Poetæ,
 Qui, [3] *Rosamunda*, tuos donarunt carmine manes,
 Carmine vix Hecubâ digno, triviisque timendo.
 Sæpe aliquis, cum stat coram lacrymabilis urna,
 Multa diu secum evolvit, causasque requirit,
 Mota quibus thalamo super *Eleonora*, veneno

² Superfunt hic *Antiqui Monasterii reliquie*. ³ *Rosamunda* Pulchra
 dict. apud *Godstovium* sepulta est, ubi etiam carmen extat famosum in Puellæ
 mortem rhythmis concinnatum.

Sustulerit fato meritam meliore perire;
Contemptos nimis ulta toros, tædæque jugales.

Haud procul excelso tollit se vertice moles
Regia, sed solis jam conspicienda ruinis,
Quas belli furor, & rabies fanatica fecit.
[4] Arx olim *Henrici*, vetito qui saucius igne,
Rivalemque timens vel in ipsa conjuge, flexus
Commisit varios, sinuososque orbibus orbes
Impediit, suus usque adeo juvat error amantes.

Nec Veneris tantum lusus spectare licebit,
Dædalæ artis opus; sunt & sua sacra Dianæ,
Suspenditque humeris inflexum Delius arcum,
Hic ubi in immensum spatioso limite *saltus*
Porrigitur, trepidosque agitata cubilia cervos
Excutiunt latebris, ruit irritata canum vis
Spe prædæ, patuloque legit vestigia rostro.
Protinus ingenti sonitu nemus omne remugit,
Et similes vicina modos resonabilis Echo
Nympha loci reddit, quæ jam convalle sub imâ
(Quam fecat obliquo decurrens tramite rivus)
Confidet extremæ captans vestigia vocis:
Credideris Narcissum istis immergier undis.

4 Juxta Oppidum hoc (vulgo Woodstock) Henricus Rosamondæ La-
byrinthum extruxit.

Hic etiam ð nullis obliviscenda poetis
Chauceri domus, antiquæ domus hospita Musæ
 Usque stat, immunis fati, viridisque juventâ :
 Sponte sua erumpunt laurus, hederæque frequentes
 Intexunt vernâ tecti fastigia scenâ.

Sic post Thebanas superest illæsa ruinas
 Una domus, fruiturque perenni *Pindarus* ævo.

Quin age, Nam facilem spondet tibi, Musæ, loquelam
Chauceri nomen; similem tibi spiritus æstum
 Inspirat, sacrosque in vate refuscitat ignes.
 Prisca refer, quotquot juxta hic monumenta supersunt;
 Gestaque, supremasque ducum testata favillas.

Quale apicem attollit *Rollonis* faxea moles,
 Danûm opus aggestum; seu parti insigne trophæi,
 Seu, quod fama refert, medio in certamine primi
 Diriguere duces, coopertis marmore membris,
 Facta sibi monumenta omnes mansura per annos.
 Hic, ne longa dies, & cæca oblivio rerum
 Carperet heroum titulos, actosque labores,
 Annales fert terra suos, memoresque recondit
 Fastos, immensæ contracta volumina famæ.

Hic regum ostentant effossa numismata vultus,
 Defunctosque duces: vivo *Prasutagus* in auro
 Fulget adhuc, juxtaque sua requiescit in urnâ

Contemptrix olim Latii *Boadica* Neronis:

Quam prope replentur lachrymis pellucida vitra,

(Quæ mæsti extremum tulerant ad funus amici

Indicium luctûs,) concretæ frigore guttæ

Luce micant purâ, & gemmarum fulgura vincunt.

Nempe sibi pretium faciunt tam grande dolores.

Quid memorem qualis vicino *Alectus* in agro

(Cujus adhuc gaudet cognato nomine castrum)

Staret, & adversis melior *Constantius* armis,

Cum visa est hærare diu fors anxia belli,

Cui daret imperium Romæ mundique regendum?

Talis erat rerum facies, cum fœdere rupto,

Alpinis demissa jugis tulit agmina Cæsar,

Boasque gener late Pompeius alas

Explicuit, suspenfa quibus mox cederet armis

Roma stetit, tanti pretiumque & causa cruoris.

Teque, *Edoarde*, canam; magni nam conscia partûs

Vagitus *Islipe* tuos audivit, alumnum

Quæ nunc regalem jactat, cunisque superbit.

Dive potens salve, tua quem colit omnibus ævis

Anglia, sentit enim vires, fruiturque benigno

Numine, & agnoscit medicæ miracula dextræ.

Crescentes quæ vel tactu lenire tumores,

Et solitas alto capite excedentia moles

Tubera,

Tubera, compressit tamen, & subsidere iussit.
 Hac virtute instructa manus quæ sceptrâ Britannum
 Temperat, & morbos regit, imperioque coercet.
 Hoc olim Phrygio proles Semeleia regi
 Præstitit, ut simili florerent tacta metallo;
 At *Carolus* superi meliori munere donant,
 Et divina manus, quod tangit, consecrat aurum:
 Inque suis opibus, quas fundo percoquit imo,
 Sole magis medicum, totus se ostentat Apollo.
 Jamque tuum, quo Musa rapit, sequor, *Offa, Witehamum*
 Qui poteras olim *Cambros* inhibere feroces,
 Quos interclusit multo structa aggere fossâ;
 Et pudor abscissæ, perrupto limite, dextræ.

Quis te laudabit digno *Beumontia* cantu
 Normannum sedes, & avita palatia Regum?

Regale est quicquid video. *Berecynthia* mater
 Incedit talis Phrygiæ turrata per urbem,
 Divarum comitata choro, media ipsa superbo
 Ingreditur passu, & toto Dea vertice supra est.

Tale tuum festâ circumstipata coronâ
 Attollis, *Redycina*, caput; quodcunque repōstum
 Interiore nitet cultu, melioribus aris
 Hoc superest, animis & sola mente colendum.

Car. Finch ex *Æd. Christ.*

MENSA

M E N S A L U B R I C A ;

Anglicè,

S H O V E L - B O A R D .

R Oboreus longo se porrigit æquore *Campus*,
 Adsimilis *Mensæ*, Crebro Tibicine fultus,
 Deviet à justæ ne quâ Libramine normæ:
 Hunc (ubi sepositis placuerunt otia curis,
 Et coïere, suæ quibus est fiducia dextræ)
 Pervolitant specie nummorum, *argentea* Turba,
Orbiculi, & vario celebrant certamina cursu.
Romani credas spatium te cernere *Circi*;
 Aut stadium *Elei*, lustro redeunte, *Tonantis*.
 Utque *Coloratas* mirata est *Roma Quadrigas*,
 Et *Prasino*, *Venetoque* suo sua factio plaussit;
 Sic & nos pictæ studia in contraria scindunt
Laminula, & teretis facies non una *Metalli*.
 Hinc favor, & *Partes*; strepitu cava personat *Aula*:
 Ira procul malefuada, & Rauco gutture Rixa.
 At *Tu*, qui prima ordiris certamina, *Mison*,
 Compressum extremis digitis, & pollice summo,

C

Deinde

Deinde ita libratum, tantundem ut distet ubique
 A facie *Tabula*, vi prorsum impellito *Discum*,
 Vi modicâ; namque hîc non bruto robore, quantum
 Confiliis opus est. *Leges* ante omnia discce,
 Et servare *Modum*. Nam si violentior ibit,
 Emenso *stadio* præceps ruet, *Alveus* illum
 Excipit extremæ commissus margine *Mensa*,
Sandapila similis, duroque immitior *Orco*,
 Unde datur reditus nulli, fors omnibus una;
 Seu Plumbi ignavi *Massa* est, seu divitis *Auri*.

Sed neque, si pœnam meruit temeraria *Virtus*,
 Segnities placeat; dextram comitatur inertem
 Et pudor, & risus, cassique infamia jactûs.

Est quæ transversam distinguit *Linea* mensam;
 Hanc superare tibi sit cura; nec ardua res est:
 Namque avido distat de quo modo diximus alveo,
 Quantum bis *Cubitus*, *pes* ter repetitus, adæquat.

Nec septum hoc superâsse sat est, contemnitur hostis
 Qui timet, & tutâ pavidus subsistit arenâ:
 Pergendum porro; ille meis fervente *Duclo*
 Militet auspiciis, vere ille *Argenteus orbis*,
 Et dignus splendore suo, qui *Carcere* pernix
 Evolat, & (cursum accendens tenui stridore)
Lineolam post se linquit, neque *Limine Campi*

Con-

Contentus, summâ gaudet consistere *Metâ*.

Illum hostes oculo obliquo videre, graduque

Dejicere, & merito certant spoliare *Triumpho*:

Sed focii fido circumstant agmine, Terga

Claudentes, & utrumque latus, vitamque sodali

Morte suâ redimunt: toto dum tinnula *Campo*

Bella sonant, *Virtus, Dolus, Ars, Sors*, omnia miscent.

Præcipue quando emissus Moderamine certo

Orbiculus, spatium summo sese insinuavit,

Distat ab extremâ bino quod *Pollice, Mensâ*;

Huic geminum decus, hic *Miles duplicarius* esto.

At si quis multum *Virtuti* fîsus, & arti,

Fatalem *Alveolum* haud metuit, *Tabulæque* supremæ

Hæsit, & eminulus subjectum despicit *Orcum*,

Intrepido vultu vestigia pendula librans;

Huic summum est pretium, Triplici hic præfulget
honore.

Qui si oppugnatus, nusquam statione recessit,

Servavitque locum, neque dessevere cadentem

Mœrentes focii, plausu super æthera tollunt.

Stat juxta, & niveis *Victoria* concrepat alis.

Tho. Masters, A. M. Nov. Coll. Oxon. Soc.

*In Libellum Viri Clarissimi Tho. Hobbii, De
Naturâ Hominis. 1650.*

Quæ magna Cœli mœnia, & tractus Maris,
Terræque fines, siquid aut ultra est, capit;
Mens ipsa tandem capitur: Omnia hæcenus
Quæ nosse potuit, nota jam primùm est sibi.

Accede, Lector, disce quis demum sis;
Et Inquilinam jecoris agnoscas tui,
Quâ propius hæret nil tibi, & nil tam procul.

Non hîc Scholarum frivola, aut cassi logi,
Quales per annos forte plus septem legit,
Ut folle pleno prodeat, rixæ Artifex;
Vanæque merces futili linguâ crepet:
Sed sancta rerum pondera, & sensus graves;
Quales parari decuit, ipsa cum fuit
Pingenda Ratio, & vindici suo adstitit.

Panduntur omnes Machinæ gyri tuæ,
Animæque Vectes, Trochleæ, Cunei, Rotæ;
Quâ concitetur arte, quo sufflamine
Sistatur illa rursus, & constet sibi:

Nec,

Nec, si fenestram pectori humano suam
Aptasset ipse Momus, inspiceret magis.

Hic cerno levia Affectuum vestigia,
Gracilesque Sensus lineas; video quibus
Vehantur alis blanduli Cupidines,
Quibusque stimulis urgeant Iræ graves.
Hic & Dolores, & Voluptates suos
Produnt recessus; ipse nec Timor latet.

Has nôrit artes quisquis in foro velit
Animorum habenas flectere, & populos cupit
Aptis ligatos nexibus jungi sibi.
Hic Archimedes publicus figat pedem,
Siquando regna machinis politicis
Urgere satagit, & feras gentes ciet,
Imisque motum sedibus mundum quatit:
Facile domabit cuncta, qui Menti imperat.

Consultor audax, & Promethei potens
Facinoris, Anime! Quis tibi dedit Deus
Hæc intueri sæculis longè abdita,
Oculosque luce tinxit ambrosiâ tuos?
Tu mentis omnis, at Tux nulla est capax.
Hæc laude solus fruire: Divinum est opus
Animam Creare; proximum huic, Ostendere.

Rad. Bathurst, A. M. Coll. Trin. Oxon. Soc.

*Gratulatio Pacis cum Fœderato Belgio stabilita,
Cromwello Protectore. 1654.*

Sic, dum in Charybdim flumine adverso ruit
Hinc inde Pontus, inter & rupto fremens
Uterque gurgis impetu sorbet rates,
Ipsumque crebro verberat fluctu Jovem;
Mox, per Sicanum lene labentes fretum,
Coeunt amici, & unus Oceanum petunt;
Nec quis secundus dixeris, nec quis prior.

Gaudete cives; vestra sic agitur quies
Potior Triumphis; mille post pericula,
Et mille mortes, discite ô quot sint mala
Quæ sola compensare Libertas potest.

Heu! Quanta lucri, quanta gloriolæ est fitis,
Sufficere cui nec maria, nec sanguis queant!
Utrinque gentes æmulæ in cladem ruunt;
Venti laborant onere; Neptunus gemit,
Et se fatetur ponderi tanto imparem:
Xiphiasque, Phiseterque, jam moles suis
Immaniores dum vident, vinci timent.
Tum fulmen exit machinis crebrum intonans;

Majusque fulmen, ardor atque iræ virum,
 Oculis micabat; territat pontum fragor,
 Et dormientem littori Phocam excutit;
 Mitisque delphin, tale dum spectat nefas,
 Pertæsus hominum, nota deseruit vada.

Grandævus horret Neræus, Nymphæ pavent,
 Et viridis algâ Phorcus occuluit caput.

Nudata queritur regna Tartaræ ferox
 Dominator aulæ, & pervium superis vident

Manes Barathrum, seque jam lucis pudet.

Semiusta fluitant corpora, & lacera traves,

Et cuncta miscent fumus, & flamma & fragor;

Unusque rerum est vultus, & Nullus——

Viden? Per altum multus Halcyon volat:

Subito filescunt æquora, & ponunt minas.

Tu, Magne, solus hæc potes: Mavors tibi

Submittit ipse frameam, & Æquoreus deus

Suum Tridentem; ac gestiunt tanto Arbitro.

Salve ruentis Imperi stator; tuum est,

Quod nec rapaces metuit imbellis Toga;

Pietasque castris exulans aliis procul,

Vestra inter arma dulce * præsidium invenit.

---

* Jam enim Monarchia, Academiæ, Ipsique ordini Ecclesiastico ruinam intendant Fanatici: quibus pro tempore obstitit Cromwellus.

Sic mactæ semper; inter & Lauros tuas
 Mitior Oliva crescat; ut Nobis bonus,
 Aliisque magnus audias: dum, Te Auspice,
 Fretum Britannum majus Oceano cluet.

R. B. A. M.

*In Serenissimum Regem Carolum II. Britanniaë
 suæ restitutum. 1660.*

Quis novus hic Cæsar, siccâ qui Pace Britannos
 Subjugat, &, *Bruto* saltem *hoc* plaudente,
 triumphat?

Quem non Ira minax, ultorve in Prælia Mavors
 Asperat, armorumve ferus circumsonat horror;
 Sed tranquilla Quies, niveisque Jugalibus ambit
 Dia Salus, plenoque arridet Copia cornu.

Agnosco *Carolus*: en, quantus de fronte ferenâ
 Fulget honor! quæ stat juvenili gratia vultu!

Alme veni tandem, tardosque in vota precantùm
 Absolvas superos, dilapsaque lora potenti
 Sume manu; tibi cum Lymphata atque Enthea turba,
 (Omnia

(Omnia quæ vertit sese in miracula Regni,
Hydrumque, Tigrimque trucem, informemque Chi-
mæram)

Jam cedit, cassoque jacet defecta furore.
Grate veni, &, quamvis toto tibi serviat antro
Æolus, & Dominum Nereus petat omnibus undis,
Sit potior quæ te Populi vehit aura, nec ullo
Pleniùs, aut meliùs tumeant tua Carbasa vento.

Aspice, ut occludat venienti urbemque viasque
Importunus amor, dum plebs, quæ fecerat Hostis,
Officiosa facit, nimioque Rebellis Honore est.
Jam neque genua labant senibus, nec tarda prodagra
Distinuit captos; pueri, imbellesque puellæ
Accurrunt, mediisq; audent se immittere turmis:
Dumque triumphales rutilant per compita flammæ,
Accenduntque domos, circum præcordia gliscit
Major flamma viris, mentesque impensius ardent.
Felices! queis te, postquam superata Deorum est
Invidia, & sævi longa inclementia fati,
Divulsum dulci à patriâ, aspectuque tuorum,
Contigit excipere, atque oculos lassare tuendo.

Scilicet huic fueras olim servatus honori,
Depositum fatorum, ut dextræ robur adultæ

Suffineat triplicis nutantia pondera Sceptri.
 O Cœlo dilectæ nimis, quem fessa reposcunt
 Imperia, & magnis nequicquam erepte periclis,
 Si non afflictis tanto in discrimine rerum
 Creveris, & patriæ te suspirantis in usus.
 Hoc erat, hoc unum tantis natalibus addi
 Quod licet, & Divo genitori fata negarunt;
 Ut cùm te extorrem Deus & fortuna noverca
 Jufferit ignotasque vias, atque aspera rerum
 Tentare, & mores hominum monstrârit & urbes,
 Pulchrior exurgas tandem, emeritusque laborum
 Nunc vigeas magis, & splendor tibi crescat ab usu:
 Surculus ut sterili qui dudum immarcuit agro,
 Dum rigor immitis Boreæ, morsusque ferarum
 Infestant, & adhuc geniales improba succos
 Terra negat, roremque invidit Jupiter alnum;
 Jam locuplete solo susceptus, & ubere glebæ,
 Lætior emergit, fructusque umbramque salubrem
 Impendit populis, & vertice sydera tangit.

Sic adsis (Rex magne) tuis, multumque peritus
 Edoceas artes quas *Rhenus* dives & *Albis*
 Scire dedit; quicquid versuto in pectore volvit
Gallus, & *Austriacus* geminâ deliberat aulâ:
 Sic adsis, cui nec fractos emolliit artus

Desidia, aut animum pellacis peste veneni
 Corruptit tenero falsa & fucata Voluptas:
 Sed firmat fors dura virum, studiisque severis
 Finxit, & accendit generoso pectus honore.

Per lusus alii, phalerataque gaudia tendant
 Ad Sceptra, & se non capientes, regna capeffant;
 Huc tua te Virtus vocat, & Diademate cingit,
 Datque tenere Manu, quem Mente intelligis, *Orbem.*

*Rad. Batburst, M. D.
 Coll. Trin. Soc.*

In Obitum Celsissimi Principis Henrici Ducis Glo-
cestrensis. 1660.

HActenus, o focii, plausus & gaudia * toto
 Ferre sinu licuit, passisque admittere velis;
 Haectenus haud ullâ maculatum nube serenum
 Vidimus, atque hilares cœlo decurrere soles:
 Utque salutiferam toties qui sumpserat offam
 Nulla venena illi, neque pocula dira nocebant;
 Nos ita nec luctus, nec fors mœstissima tangit.

---

* Sc. Ob Nuperum Regis Car. 2. Reditum.

Attamen hæc inter, quanquam furialis Erinny
 Cesserit, ac nostro Mavors procul exulat orbe,
 Et repetit Gothos, & Bistonas horridus armis;
 Quanquam jam longum ignotas inviserit oras
 Libertas, & Virgo redit, Carolinaque regna;
 Dum nec adhuc lachrymas natorum in funere mater
 Ferre scit, & nemo tristis, nisi proditor, audit;
 Huic uni saltem juvat indulgere dolori.

Quidni etenim? cum jam spes terræ, curaque Cœli
 Ipse suis cœpit Carolus diffidere Divis:
 Quem quia fata jubent Regnum pro Fratre pacisci,
 Et simul ad sua sceptrâ vocant, Dextramque recidunt,
 Ditiore Exilio fuerat, cum fidus Achates
 Ascaniusque idem coram stetit; ille per omnes
 Ire comes quondam terrâque marique labores;
 Illius haud unum dederat præsentia regnum:
 Quam cum Parca negat Carolo, non amplius ipsum
 Centum * Oratores, centum solantur amici:
 Jam nec ab occiduis prænobilis Hospes Iberis
 Gratus adest mœsto; neque gratior advena Ponti
 Leniit infandos formâ omnipotente dolores,
 Diva Soror, postquam occubuit charissimus Heros,
 Et tantos unâ temeravit morte triumphos.

---

* Legati hinc inde missi.

Senferat Oceanus damnum, fluctusque sonoros
 Plangebatur domino ; tremuitque Britannicus orbis,
 Quamquam Cæsar adest ; veluti cum maximus Atlas
 Subduxit fessum Cœlo caput, horruit ingens
 Machina, & attonitis pavitabat signifer astris.

Eheu ! quam vario volvit mortalia casu
 Instabilis fortuna, & cæco in turbine versat !
 Hiccinne qui fatis longum jactatus iniquis,
 Ærumnarum undas toties, totiesque fefellit
 Latrantes scopulos, contritoremque Caphareum
 Præterit, ut patriis tandem sit naufragus arvis,
 Et cadat ignavæ jam præda ingloria Febri ?

At non talis erat, lætâ cum nuper in Aula
 Grandior incescit, Nymphasque obliqua tuentes
 Urebat vultu ; vel, Equo sublimis & armis,
 Ibat ovans per signa ; Favor comitatur euntem,
 Gloriaque Illustrem fulgenti circuit *Aurâ* :
 Atque aliquis juxta, victori regna futuro
 Destinatur, inque animo disponit mille triumphos ;
 Atque aliqua, hæc, inquit, præstantis gratia formæ
 Idaliæ posset Cœlo deducere Divam.

Ille indignantem, & conantem plurima, frangit
 Cornipidem ; five is gressus glomerare superbos
 Aggreditur, pedibusque altis confurgat in auras

Arduus, aut stratâ gravior subsultet arenâ :

Fervet opus, patulisque efflantur naribus ignes

Nam neque degeneres curas, artesve pudendas

Excoluit, luxurive dies, aut Alea noctes

Perdidit ambiguo suspendens vota fritillo :

Sed nunc Jura Patrum, aut magni consulta Senatûs

Excudit, & dextro pollens moderamine linguæ,

Justitiæ grîphos, rerumque ænigmata pandit.

Nunc & Militiæ leges, momentaque belli

Cogitat, & doctis designat prælia chartis,

Grande rudimentum, atque hosti fatale futuro ;

Quonam acies formanda modo, cum cornua Ductor

Explicat, aut stringit rursûm ; quâ callidus arte

Opprimat incautum campis, aut saltibus, hostem :

Quæ statuât Vallo spatia, & quali aggere muros

Oppugnet, quanquam ipsa intus feralis Enyo

Tercentum tonat ære globos, tot fulgurat Ætnis.

Quippe suas Illum docuerunt Teutones artes ;

Credidit indigenam Hispanus : quin ipsa fuisset

Gallia fassa suum, nisi quod minûs hospita, civem ;

Surreptamque sibi miratur Etruria linguam.

Ille & Naturæ vultus, arcanaque rerum

Semina, & immensi volvit primordia mundi :

Noverat unde micant Stellæ, quo tramite Titan

Pal-

Palleat, & tristi squalent ferrugine Lunæ;
Cur trepidans Magnes dilectam vergit in Arcton;
Quid faciat ventos, fulmenque imbresque sonoros
Desuper intorquet terris; quâ lege movetur,
Et redit æternum sua per vestigia Tethys.

Magna quidem canimus, si non majora vocarent;
Et Pietatis honor, Verique innata Cupido,
Et Probitas, vitæque tenor sincerus, & olim
Inconcussa Fides Fratri servata, Deoque;
Quam, neque speratum diadema, artesve dolosæ,
Ipsa nec inflexit * Pietas. Hæc sanctus ab alto
Vidit, & exultans Genitor plaudebat Olympo:
Talia namque olim monuit, cum staret ad aras
Aucturus divos, & jam suprema puello
Oscula libabat totum spirantia Cælum:
Chare Puer, dixit, quanquam Fortuna Parentis
Non imitanda tibi, Pietas tamen usque sequenda est,
Et Recti custos animus, virtusque, laborque;
Et quæ sit potior Scepтрis, reverentia Sceptri.
Hæc tu, magne Heros, imis mansura medullis
Imbibis, & sacro pendes dictantis ab ore;
Talibus auspiciis jam tum cœlestis alumnus
Crescis, & indigetis sequeris vestigia Patris;

---

* Sc. Obedientia erga Matrem, Ipsum ad Papismum sollicitantem.

Sed Carolo monstrante viam, qui fortibus altum
Perficit exemplis animum : tantusque videris
Exuperâsse hominem, & mortalem temnere sortem.

Tu tamen, ah ! moreris ; nec Te tua prodiga Virtus
Aut niveus decor, &, prolem testata Deorum,
Majestas, Orco eripuit ; dum fordida terræ
Progenies pejore luto secura perennant
Secula, &, experti nimix fastidia vitæ,
Vix tum deficiunt ; sic usque virefcit & usque
Carduus infelix, & Lappa renascitur arvis ;
Lilia, spirantesque croci, mollesque Hyacinthi,
Heu ! cito diffugiunt, animasque sub æthere linquunt,
Ambrosias animas, nec spes redit ulla fruendi.

At vos, ô superi, quorum moderamine constant
Imperia, & nuper capiti suppôsta Britanno est
Tergemina, & nullo superabilis Hercule cervix,
Sed vobis minor, & vestris nimis obvia telis ;
Si vel adhuc meritisque suis, cultuque suorum,
Henrico superesse datum est ; si fortia facta, &
Multa viri virtus gemino usque in Principe durant ;
O facite abreptæ pereant ne flamina vitæ,
Quin demptos Fratri superaddite Fratribus annos.

Rad. Bathurst, M D.

Coll. Trin. Soc.

Gratulatio ob auspiciatissimum Serenissima Principis Catharinæ Lusitanæ Regi Carolo II. Desponsatæ, in Angliam appulsum. 1663.

ITE graves longùm curæ, vultusque severi
Nubila, & atrati [1] terno jam funerè luctus,
[2] Strigosique dies; omnis cum Rege calescit
Musa suo, & teneros pariter spiramus amores.

Fallor? an Hesperio labentem cardine Divam
Cerno procul? fugiunt nimbi, latèque renident
Omnia venturæ; dignataque pignore tanto
Æquora lenè tument: clavo sedet arbiter Hymen;
Urget amor fluctus, & carbasa ventilat alis:
Tum verò innumeros plaufus comitesque, Britannique
Ingeminant, audit Tagus & Tartessia longe
Littora; clamori cœlum, scopulique, resultant.

Jamque venit patriæ decus & jactura Braganzæ,
Spes Britonum; occiduâ toties quam Lampade Titan
Ambiit, Herculeasque petit nunc [3] tardior undas:
Sospes adest, veteres horrens cui Bruma rigores

---

1. sc. Eliz. Bohem. Reg. Henr. Ducis Glocest. Mariæ Pr. Aransion. 2. Quæ-
dragimalis. 3. Diebus sc. ineunte vere, audioribus.

Deposuit, Zephyrusque tepentes molliit auras :
 Quà movet illa pedem, pubescunt germine campi ;
 Narcissusque crocusque subit, Dominamque salutant
 Undique Regales florenti culmine quercus :
 Densati circum populi venerantur euntem ;
 Illa beat conspectu Urbes, Agrosque serenat.
 Fulgentem veluti cum Luna argentea discum
 Noctibus hybernis lætanti attollit Olympo :
 Aut qualis rutilis cœlebs Hyperionis ales
 Tendit iter pennis, nostri novus advena mundi ;
 Assurgunt omnes decori, vulgusque volantum
 Per sudum strepit, & plaudentibus adsonat alis.

Vritur interea Virgo, lævâque mamilla
 Cæcum vulnus alit, veterisque haud inscia curæ
 Quærit adhuc pretiumquæ viæ, finemque laborum :
 Illicet, auratâ quæ fixit utrosque sagittâ
 Ocyor, occurrit *Carolus* ; cui gressibus æquis
 Majestas & Amor stipant latus ; Illa repente
 Mirari tam grande decus, speciemque Deorum
 Oblatam, & pactos Cœlo sponse Hymenæos :
 Nunc & Cantabricos fluctus, horrendaque nautis
 Monstra, procellosasque hyemes, ventosque minaces
 Absolvit, tantique juvat meminisse pericli ;
 Digna quidem hæc merces, ob quam despexerit unâ

Auri-

Auriferumque Tagum, Solisque cubilia Calpen.
Hæret in obtutu sponfus, Nymphamque pererrat.
Luminibus Propriis, nunc primum Oculatus amator.
Colligit innumeros vultuque habituque lepores,
Incessumque notat qualis solet esse Dearum;
Quis sit honos Frontis, vegetis ut regnet Ocellis
Alma Pudicitia, & molles castiget Amores:
Jamque suos ignes probat, & bene credita Divis
Connubia, & vinculis stringi se gaudet in istis.
Quantus amor! quales thalami! non purius unquam
Prima Palæstinis sudant opobalsama ramis;
Nec delibata Nabathæis messibus auræ
Suavius aspirant; sic Nardo nubit Amomum;
Sic bene miscetur generoso Lympha Lyæo.

Desine jam, Cæsar, segnes incessere puppes;
Neu querere, ignavos ægrè quod Cynthia menses
Volverit, & lento processit signifer axe:
Grande moræ pretium est, quod, Diis rivalibus, ultro
Te Catharina petit; cui Jupiter ipse per undas
Mugierit, totoque inclusam perpluat auro:
Quam peteret Raptor, conjuratæque reposcant
Mille rates, spretisque Deis, & compare pulchrâ,
Demereat pomo felicius Arbiter Idæ.
Fortunate nimis! qui tot certamina fati,

Et varias Tellure vices, & tædia Ponti,
 Fessus [4] *Ulyssæo* tandem solabere Portu.
 Maeste toro, & populis bellorum damna refarci;
 Quando tuo Venus orta mari, tuque (incline) gentis
 Prolificæ, omnigenamque audis regnator aquarum:
 Sæpe tui inclamant, *Henricum* (Carole) debes,
 Sæpe monent, debes nobis (Auguste) *Mariam*,
 Qui visent patrios fato [5] meliore Penates.
 Tu bonus & felix tot per discrimina Cives
 Servasti, nunc Ipse crea; quartamque coronam
 Sume tibi, cunctas cui destinat Anglia *Quercus*.
 Tu vero ante alias superis charissima Nymphas,
 Quæ dudum in sterili languebas frigida lecto,
 Unius ætatis princeps, per secula mille
 Nunc ævo sacrandæ veni: Te *Carolus* ultra
 Eripiet fati, postquam immortalia figet
 Basia, & afflabit gremio contagia Cœli:
 Inde genus divum surget tibi stemmate longo,
 Eclypta Majorum soboles; *Carolusque* pusillus,
 Parque tui lætâ *Catharina* adolescet in aulâ:
 Ille quidem Populos, sed Reges Illa domabit;
 Infensasque acies, & sceptrâ minantia sceptris
 Mulcebit vultu; patriis dominabitur undis

4. Ob Sponsam *Ulyssiponensem*. 5. Quia sc. *Henricus* & *Maria* post primum
 in *Angliam* appulsi sunt mortui sunt.

Alter ; velivolæque arces per cæcula ducens,

Eruet Eoo rutilantes littore Gemmas

Impiger, Hesperiique ortus rimabitur Auri :

Nascetur qui Barbaricos inhibere furores

Possit, & Odryfias Solymis depellere Lunas,

Jamaicæque Indos, & Mauros addere *Tingi*.

Ergo age ; solve, sinū quos jam premis invida, Reges ;

Tūc etiam hos damnas tenebris, & carcere cæco,

Crudelis ? quin rumpe moras, dum pronuba Juno

Ire jubet, Geniusque metus objurgat inertes ;

Parque Jovi nostro Semele felicia condas

Sæcula, & (heu !) nimium fugientibus utere donis.

Quid juvat æternū miseris disperdere noctes

Segniter, & vacui fastidia ferre cubilis ?

Aspice ut obscurè nemorum per devia reptet

Virginitas ignava Hederæ, necdum illa sub auras

Emicat, aut humili squalens caput exerit umbrâ ;

Tandem inopis pertæsa tori, si forte vel Arcem

Ætherei Jovis, aut proceræ robora quercûs

Strinxerit amplexu, & sensim insinuarit amores ;

Protenus ad superas gaudet simul ardua fedes

Scandere, seque unâ mirantibus induit astris.

Tu quoque jam discas quibus artibus alma perennet

Imperium Natura suum ; te prodit amor

Ille decor vultûs, & non finit esse quod optas :
 Nec pudeat cessisse ; fuit castissima quondam
Penelope, sed Dulichiis se tradidit ulnis,
*Portia*que ingentem pellexit ad oscula *Brutum* ;
 Ipsa vides quoties vestro [6] sub littore Phœbum
 Vespere anhelantem gremio Thetis excipit udo.
 Omnia magnus Amor subigit, volucresque, ferasque,
 Squamigerumque pecus gelidis accendit in undis :
 Non illum effugiant Tigres, aut torva Leonum
 Pectora ; & indomiti, prostrato robore, Tauri
 Hoc subiêre jugum, postquam illos dulec venenum
 Perculit, atque ægras depascit flamma medullas.

Cede Deo, Nympha, & mites admitte calores ;
 Quandoquidem vernante anno redit ad sua Turtur
 Murmura, & implicitis sponsalia vestra Palumbes
 Concelebrant rostris, & jungunt oscula conchæ :
 Ipsa parens rerum jam nunc tibi dædala Tellus
 Turget, & arcanos facunda resuscitat ignes.
 Conjuge te, viridante toro, jam rustica Phyllis,
 Cum Corydone suo, similes meditatur amores ;
 Velitibusque choris primæ præludia culpæ
 Exercet ; Paphio juvenis dum fervidus æstro

---

6. sc. Oceano Occidentali finitimo.

Quassat humum saltans, & terret tympana cantu,
 Mordicus impingens teneris poppysmata malis;
 Ducitur in thalamum hirsuto maestanda marito
 Victima, & extremum Zonæ jam deflet honorem;
 Atque aliqua è sociis tacitè petulantibus optat
 Sic fieri tristis; dum mater gnara pericli,
 Nequiter irridet, consolaturque timentem,
 Vexatoque cupit filum [7] decrescere collo.
 Ergo jubet noctisque minas, bellumque, virumque
 Despicere, & medium fidens exporrigit unguem;
 Jamque labantem animo, & trepidantem morte pro-
 pinquâ

Erigit, atque alios audet promittere soles
 (Mirum!) & sæpe Deos habuit non vana faventes.

Vos etiam, illustres animæ, conscriptaque Divis
 Nomina, queis Venus Uranie, & non altera flamma
 Corda subit, quàm quæ Indigetum pia tempora circum
 Lambet, inextinctis cùm ferò migrabitis astris;
 Quos eadem [8] studia, & cingentes omnia classes,
 Fœdera que, & gemini jungunt commercia mundi,
 Nunc & Amor junxit; sedes queis præstat avitas

7. Vide. Catull. 60. de Thetide. 8. scilicet Artes nauticæ & mercatorie, quarum Lusitani juxta cum Anglis studiosi.

40 *MUSÆ ANGLICANÆ.*

Ipse Deus, pulsisque dedit regnare [9] Tyrannis;
Vos eadem Natura vocat, reparandaque sæcla
Tradidit; & Fati jubet instaurare ruinas.

Atque utinam hæc maneat nullis laxanda querelis
Copula; quin semper vobis nova gaudia surgant,
Semper primus amor: durent hæc festa per ævum,
Seraque cognato celebrate Repotia Cælo.

---

9. *Rebellibus hinc, Hispano inde Ejeo.*

*Rad. Bathurst, M. D.
Coll. Trin. Soc.*

Transactio

Transactio Philosophica: Sive, Metamorphosis Atomista in Muscam.

Imperii sacros *Regina Scientia* fines
 Fixerat, immensosque diu toto orbe triumphos
 Inviolata egit, postquam fundamina certa
 Inviçtus regni posuit *Stagyrita* futuri;
 Et nullos hostes, ipsis venerabilis annis,
 Invenit; donec tandem arma rebellia sumpsit
 Ultima progenies, tantæque indigna Parente;
 Quam fœdo (ut fama est) tulit Ignorantia partu.

Exulat hinc cum pace pudor, subiitque tyrannis,
 Ingeniumque ferox, atque artes mille nocendi.
 Vidi ipse immeritas animalia solvere pœnas,
 Tortor ut accessit *Busiride* sævior ipso,
 Vivaque mox cultris præcordia nudat acutis.
 Vidi ego perspicuis alia expirantia vitris,
 Postquam vitales cesserunt follibus auræ,
 Cum gemitu infantes animas simul exhalârunt.

Quis Divûm interpres dicat, quo numine læso,
 Tam fera Tartareis pestis sese extulit undis:
 Fortunæ incertis quæ casibus omnia ponit,

Lucentesque polos, & terras æquore cinctas?
Nullus enim rector cœlesti fulminat aulâ,
Conditor ipse sui cœli; verum impete cæco
Particulas pulchrum Fortuna coegit in orbem
Quisque sibi Deus est, & habet sub pectore numen.
Quod si sacra parens periturum deferat orbem
Natura, & mundi moles operosa laboret,
Ingeniosa nigris sudabit turba caminis,
Et fornace suo omnipotens dabit omnia *Cyclops*.

Sensit ubi *Natura* sibi nova bella parari,
Uterius non passâ malum est, sed limina Divûm
Indignata petit, vestis quam candida circum
Velavit, gemmis fulgentibus intertexta :
Exhibuitque procul, miris variata figuris
Astrorum motus, lunæ fratrisque labores.

Illa ubi sydereâ vestigia fixit in arce
Limen adit superûm, sacrâque ita voce profatur.
Nostra Syracusius fragili miracula vitro,
Cœlestesque senex audax cum pingeret orbes,
Ornastis placido, Superi, cœlum omne cachinno:
Mirati his tangi mortalia pectora curis.
Prima quidem melior, Saturno rege beata,
Curarum immunis, quibus hæc nimis æstuat, ætas :
Nondum sollicitæ rerum cognoscere causas,

Mollia securæ peragebant otia gentes,
 Me varias volvente vices & lucis & anni.
 Sed nova gens hominum, & malè sedula nata propago est,
 Omnia quæ strepitu & studio perturbat inani;
 Me sequitur vigil ista cohors, & mille fugacem
 Impia scrutatur latebris, positoque pudore,
 Longævam jactat se denudasse parentem.
 Ast ego, dum nudum passim me exponere tentat,
 Per labyrinthæos fugio pudibunda recessus;
 Insequitur, juvat igne latere, requirit in igne;
 Mox undis misceri, & sedula quærit in undis.
 Imâ sæpe etiam volui tellure recondi,
 Cogor at effossis iterum remeare metallis.
 Mox etiam aereo volitans super æthera curru
 Detegor, & tenues librantur lancibus auræ.
 Sæpe vel arboreo quæfivi in cortice sedem,
 Nullam turba mihi dedit imperiosa quietem.
 Prenfanti similem, similem jam jamque tenenti,
 Per varias rerum species, perque omnia duco
 Nondum intellecta. & vanâ spe ludo sequentem.
 Quin turbam hanc justas jamdudum, O Numina, poenas
 Solvere stultitiæ fas est, mentisque profanæ:
 Non etenim quivis, alti licet incola cœli,
 Omnia Naturæ poterit secreta referre.

Assen-

Assensere Dei, folio cum Jupiter auro
 Alipedem, ut pœnas sumat, jubet ire ministrum.
 Aera per medium paribus Cyllenius alis
 Labitur, & doctas Sapiëntum contigit ædes.
 Tum densam nebulam circum se fundit, & intrat
 Per medios, studia explorans, neque cernitur ulli.
 Interea primus qui voce silentia rupit,
 O socii, exclamat, nobis nova gloria surgit,
 O quantum *Natura* novæ jam cesserit *Arti*!
 Debilis est oculorum acies, & corpora parva
 Vix imperfecto pertingit acumine visus;
 Conspectienda dabit minima hoc mirabile Vitrum,
 Quodque manu tenuit, Vitrum porrexerat ultro.

Forte levi circumvoliat dum musca susurro,
 Tramiteque incerto spatiosam circinat aulam,
 Hærebat tandem, de summo pendula tecto.
 Ecce aliquis subito graciles ex ære catenas,
 Retiaque & laqueos, tales quæ fecit in usus,
 Applicuit, muscamque tenaci compede vincit.

Inde interposito spectant miracula vitro,
 Mirantur molem immensam, atque immania membra
 Igneus ardor inest oculis, stat corpore toto
 Sylva minax, (neque enim visus spinosior Histrix)
 Nunc patulos lustrant intento lumine rictus,

Hinc

Hinc vocat attonitos ingens ex ore proboscis;
 Qualem nec Lybicæ jactabit bellua terræ,
 Turritas moles & propugnacula gestans.

Tum vero densas aufert Cyllenius umbras;
 Quasque hominum turbas solers industria fecit.
 Hic labor, hoc opus est! sic famam quæritis, inquit.
 Accipite ingentis justissima præmia curæ;
 Vos eritis quicquid vitro spectastis in illo.
 Inde (fide majus) varios traxere colores,
 Et solitâ incipiunt sensim decrescere formâ;
 In pennas abiere manus, pro crine decoro
 Fulgenti totum tegitur lanugine corpus;
 Pro pedibus, lentis tenuantur crura flagellis,
 Justaque jam moles, facies & prona videtur.
 Mox celeri incedunt passu, subitoque sub auras
 Tolluntur, summiq; petunt laquearia tecti.

Antiqui remanent versâ sub imagine mores:
 Nam vitæ (ut referunt) non immemor ante peractæ
 Mentem animumque illis prudens natura negavit.
 Hinc vano strepitu, cæcoque errore feruntur,
 In præceps agit Eurus atrox, mox turbine raptat
 Sublimes agitans, & inania prælia miscet.
 Mille etiam peritura modis circum agmina ducunt,
 Fucus acerba sonans, & picâs Cantharis alis,

Oestrum.

Oestrūque, Crabroque, & mole ingens Scarabæus.
 Sæpe apibus sonitu stridenti ubi bella minantur,
 Cerea pennatis vexant alvearia turmis;
 Extemplo glomerantur apes, pennisque coruscant
 Inviçta, turpemque abigunt à mœnibus hostem.

Ah quoties teneras morfu læsere capellas,
 Et sole æstivo lassus, spatioque viarum,
 Frontem occurrentes damnavit sæpe viator?
 Sæpe renascenti cum vere coagula trahit
 Lacteus humor, & alto à margine pinguior extat,
 Mille venenatis fundunt sese agmina rostris,
 Impuro & niveum nectar corrumpitur haustu.

Non vobis dulces distendunt ubera vaccæ,
 Forte superveniens exclamat rustica conjux;
 Inde graves turmas, & poto nectare tardas,
 Indignata procul manibus virgæque repellit.

Sed meritas solvunt pœnas, cum accendere parvam
 Præmonuit nox alma facem, volat inscia turba
 (Sive hic flammantes sylvas, camposque nitentes
 Credit, seu rapit in certam, fors dura ruinam)
 Per spatia incertis alis tenebrosa vagatur,
 Ad sese attonitam donec trahit aurea lampas.
 Ceu quondam volitans sublimis in aere milvus,
 Subiectis lustrans leporem cum vidit in arvis

Flectitur

Flectitur in gyrum, spatiisque remotus iisdem

Usque videt prædam, ductis per nubila spiris :

Lampada sic torto levis ambit turba volatu,

Lucentesque pyras & non ignobile bustum

Ascendit demens, quæsitisque ignibus ardet.

Sic dum nativum memorat, renovatque furorem,

Ingentes pœnas vitæ dat *Musica* prioris.

Nicol. L'Estrange, Baronett.
ex Aede Christi.

THOMÆ

THOMÆ WILLIS, M. D.

In Diatribas Medico-Philosophicas, De Fermentatione & Febris.

Alustras rerum causas, quo semine litem,
Quo pacem *Natura* paret, quis corpora motus
Urgeat, indomitos undis quid misceat ignes,
Qui nexus elementa ligent, sælicior ætas
Conspexit tandem; cunctisque ignota priorum
Abdita laxantur vasti penetralia mundi.

Progenies cœli, terræ defossa Metalla
Visceribus, quamvis Phœbo ostentata parenti
Indiga lucis erant; radios obscura premebat
Umbra, & lucenti splendor quæsitus in auro est.
Lumina præstrinxit ferrum, ignotumque latebat
E damnis notum nimis; & simul agmina fudit,
Ingeniumque unâ victor superaverat ensis.
Sic olim curas, vanæque indaginis artes
Elusit *Natura* parens; sic limine iussit
Sistere, & extremo defigere cortice lumen.
At nobis tentare adyta, atque invisere rerum
Ultima concessit, mundique arcana tueri:

Nec

Nec nota est magis ipsa sibi; quis montibus altis
Regnet amor, quæ flamma leves in marmora succos
Excoquit, unde novi tellus connixa metalli
Cæca rudimenta, & duri primordia fœtus
Fœcundo fovet amplexu: cur vere tepenti
Pandit opes terra, & nativo fulgurat ostro.
Qui zephyri molles prægnanti semina Vestæ
Inspirent: nebularum arcu cœlique relictis
Sedibus, in nostris Iris quæ gestiat undis.
Cur fluviis immerfa Ceres, commixtaque Nymphis
Intumeat: quæ bella movet, quas concitat iras
Fervidus, inque cadis celebraverit Orgia Bacchus.
Sicania quis desertis fornacibus Ætnæ
Vulcanus, molles per corpora susciat ignes.
Quin etiam humanos agitet quis spiritus artus.
Unde hinc purpureus venas, hinc lacteus imber
Irrigat; in fontes quæ causa recedere jussit.
Sanguinis assiduo remeantia flumina motu.
Qui cæci in venis ignes, quæ viscere flamma
Deliteat, febremque ciet: quid misceat æstu
Frigora, diversæ coëant quo fœdere Zonæ.
Quæ Pellem Stygio furiarum emittit hiatu,
Grassarique jubet, ventosque armare veneno.
Quis sit faticidus renes qui perluit humor,

Qualis odor *matule*, quem nec fastidiit olim
 Balsama cui victæ pelvis spiravit Idumes.
 Cuncta patent : nec cui furtivos impius ignes
 Intulit, artifici melius sua cognita proles.
 Artis circumimus *mundum*, indignataque Gades
 Transiit extremos, veteremque *Scientia* Thulen.

Felix qui potuit rerum cognoscere causas !

Naturæ Phœboque sacer ! cui Delphica laurus
 Amplecti frontem, radiataque tempora gestit.
 Flammæ illi parcent quem sacris artibus Hermes
 Imbuit, & doctos tenebris qui vindicat ignes
 Illum nulla dies rapiet, qui lumina Phœbi
 Donavit radiis, lucisque fugaverat umbras.
 Non illum afflato Pestis violare veneno
 Audeat, aut tacitâ Febris torrere favillâ,
 Qui morbis vitam, & letho donaverit ævum.

Philippus Fell,
 Me d.Stud. Oxon.

THOMÆ

THOMÆ WILLIS, M. D.

In Cerebri Anatomen Carmen.

QUI terræ pelagique vias, mundique per omnes
Articulos spatiat ovans, metâsque fuorum
Herculeas audet supra posuisse laborum,
Neglectus jacet usque sibi, dùmque omnia quærit,
Ipse sui quæsitior abest, *incognita tellus*
Soluta *Nauta* latet, propiorque ignotior orbis.
Tu melior Typhis, spreto jam Phasidis auro,
In te vela paras, animatos detegis orbes,
Humanâsque aperis ausis ingentibus oras.
Jâmque novos laxare sinus, animæque latentis
Arcanas referare vias, cæcosque recessus
Fas aperire tibi, totâmq; recludere mentem.

Humani quicquid suspensum est fornice cœli,
Quem teneant capitis laqueata palatia civem;
Altera cur foveat, cur protegat altera *meninx*;
Quos testes genuisse, animi quos utraque *mater*
Conceptus peperisse valent, quæ cella recondat,
Quis sinus excipiat; quales mirabile nescit

E 2

Rete

Rete dolos, formas rerum & phantasmata captans :
 Seu mens præteriti retinet simulachra laboris
 Membranis descripta suis, seu provida fatis
 Imminet, & Lachesi venturos præripit annos.
 Quin spectare datum est tumidos quæ pectore fluctus
 Suscitet, & nostrum tempestas misceat æquor ;
 Unde *Amor*, atque arcum *nervo* quo tendere Natum
 Idalium Cytharæa jubet ; cur objice sanguis
 Sistitur, & torto frænatur *venula* nodo.
 Cernimus ut fideat *Dolor* & suspiria ducat ;
 Ut *Metus* incertum condat caput, & sibi frustra
 Consulit, eque suis jam jamque evellitur umbris :
 Ut nutans ægrè sustentet corpora *Somnus* ;
 Ut *Risus* dextrâ firmet latus ; unde solutos
 Gaudia dilatant animos, cum gurgite pleno
 Flumen abit, totosque juvat laxare rudentes.
 Quâ *Ratio* sublime sedens per inane theatri
Nervorum dextrâ tenet & moderatur habenas.

Exultat jam *Diva*, videt vultusque laresque
 Agnoscitque suos, & cui natura tueri
 Indulsetque referre deos, jam vertice surgit
 Lætior, & spectat cognata erectior astra.
 Jamque neces & fata juvant. *Stylus* iste nocentis
 Expiat & toties crudelis vulnera ferri.

Ipsa novos statuit de se Libitina triumphos,
Furca cruceſque placent, & *bis* ſpectacula latro

Sanguinis hic jactet primus moviſſe lacunas

Sortitus famam vitæ cum fonte perennem:

Hunc *lymphæ*, *lactiſue latex*, hunc *glandula* laudet.

Diviſum vili *ſecto*que *cadavere* nomen

Quæſierint alii: melior tua pagina geſtit

Oſtendiſſe *hominem* ſpirantemque æthera *mentem*.

Philippus Fell, A.M.

Coll. Omn. An. Oxon. Soc.

In Obitum Celsissimi Principis Henrici Ducis Glocestrensis.

Volvimur, & cæco vitæ per lubrica casu
Præcipites fortuna rotat, vix dum Anglia luctus
Sopierat, mœstumque genis absterferat imbrem;
Solvitur en iterum in lachrymas, jam mitius astris
Credidimus spectasse Deos, parcasque vacantes
Invidiâ, & positas animis cœlestibus iras;
Albentes purique dies, fortesque bonorum
Sinceræ fluere, & soles sine nube fereni.
Cum sacrum *Caroli* vultum & venerabile frontis
Contigerat pondus, radiantiaque ora tueri.

Interea audiimus cœlos fatale sonantes
Attoniti, & magnis confusa Britannia damnis
Singultus cantu, lachrymosaque gaudia miscet.
Quæque in festivos accensa est flamma triumphos,
Credita præluxisse rogo, laurusque cupressu
Ferali contexta dolet: plantæque silenti
Irrepens lætas pulsat mors invida turres;
Atque importunus dolor interpellat ovantes.

O nimium quæsite deis, quem fata reposcunt

Maturum

Maturum divis juvenem, quem debita cœlo
Et præcox virtus, tenero sublimior ævo
Eripuit terræ, superisque accendit amores :
Occidis, & Patriæ tecum dux inclyte ad umbras,
Spem trahis ; & vota & miseros unâ obruis urnâ.

Quanquam nemo unquam penetraverit incola cœlos
Gratior, & longus superûm tibi cesserit ordo :
Quanquam fidereas submittant astra coronas,
Atque Ariadnææ serpant per tempora flammæ,
Omnis & exultans tanto hospite jubilet æther :
Te tellus tamen infelix, te patria luget
Præsidio viduata suo, dolet Anglia sparsas
Dilaniata comas, Thamesisque gementia volvit
Flumina, & æquoreas lachrymis petit auctior undas.

Fluxerunt tria lustra tibi, jamque addis in arma
Te fratri comitem, magnumque exemplar adoras.
Obstupuit miles quoties aut frigora noctis
Sub Jove, vel Phœbi tuleris patientior ignes :
Seu ruis in medias acies, & cominus hoste
Decernis, densamque in turbam fulmina jactas,
Agnovit fratrem *Carolus*. Te proripit ingens
Vis animi, & longe æquales annosque relinquis.
Non secus in cunis olim Tyrinthius angues
Compressit puer, & cœlo se prodidit ortum.

Talis prætextâ nondum donatus, ad undas
 Scipio Ticini, patriæ patrique cadenti
 Umbo aderat, victæque dedit Carthaginis omen.

Spes Britonum, Lâcheſis cui ſola inviderat ævum;
 Cui Martis furor, & rabies armata pepercit,
 Pace cadis. Sic dum Trojæ respirat ab armis
 Pelides, molli choreæ feſtiſque Hymenæis
 Indulgens, lætos inter Libitina triumphos
 Delituit, magnumque patri reddebat Achillem.

At vos (Ledæo quanquam de lumine lumen
 Extinctum eſt) vos ô longos durate per annos,
 Sideraque Oebalii felicia vivite Fratres.

Philip. Fell, A. M.

ex Æde Chriſt.

Gratulatio ob auspiciatissimum Serenissima Principis Catharinæ Lusitanæ Regi Carolo II. Desponsata, in Angliam appulsum. 1663.

SEnfit inassuetas circum præcordia flammæ
Inscius, & blandos miratur *Carolus* ignes.
Qui Martis modo fulmen erat, quem bellicus ardor
Juvit, & armatum castrensis & hosticus ignis,
Ipse stupet gaudetque novâ caluisse favillâ.

At fatis gratetur ovans, innoxius ille est,
Et decuit quem sensit Amor, mollemque *Gradivus*
Militiâ exercet : sunt & sua prælia paci.

Jam Lusitano de littore regia sponsa
Solvit, ubi Hesperiiis Titan respirat in undis.
Hanc tibi vel notis cuperes Rex magne periclis,
Exiliisque emere, atque unam persolvere Divos.
Si Veneris mystæ pandant oracula vates,
Ex simili ut consurgat amor, non dignior unquam
Intravit sacros conjux *Augusta* penates.
Divûm ambo creti magno de sanguine, & æquâ
Majestâte pares : pariter dilectæque Divis
Nomina, forte pares ambo, virtutibus ambo.

Hispa-

Hispanos olim fasces & Sceptra Philippus
 Hesperia, & mundi tenuit confinia Gades.
 Unus cognato deerat divisus Ibero
 Lusitanus ager : veteres stat ponere fines
 Nec novus antiquas limes determinet oras.
 Oppressas astu gentes, direptaque regna
 Criminibus, longum victor possedit in ævum,
 Non tulit hoc vindex superum manus. Hispalis omni
 Mox Exuta Tago, partisque elusa Trophæis.
 Conjurat cœlo plebes, & libera solvit
 Colla jugo, nullaque madet victoria cæde,
 Et pater *Alphonsus* folio confidit avito.

Ingens curâ deum : cujus tutela Tonantem
 Res hominum spectare docet : Tua *Carole* fata
 Poscebant eadem faciles miracula Divos.
 Anglia, fessa malis, fraternâque ebrîa cæde,
 Visceribus lassis, rabieque exhausta Tyranni,
 Fuderat extremas exspiratura querelas.
 Audierant superi : solis adjutus inermis
 Auxiliis Divum, patriæ tu *Carole* terræ
 Opportunus ades suspiratusque cadenti.
 Quàm bene vos uno socient connubia nexu
 Quos Deus & fatum atque eadem fortuna maritant !

Ergo

Ergo Augusta veni. Facili famulabitur unda
Obsequio, & Paphiâ poteris confidere conchâ.
Utraque par Diva est. Nam tanto pondere læta
Cærula dum fulcas, gens circum ludicra Amorum
Errat, & alarum velis diverberat auras.
Tu cum Neptuni veheris Regina per undas,
Non Jovis ille suo credet prælata tridenti
Tela, nec astringerem cœlis inviderit Argo.
Ne metuas, nova jam constantes possidet undas
Atque insueta fides, animos posuere procellæ,
Æquatumque tenet dominæ reverentia Pontum.
Diva veni, nescis quàm te gens anxiosa poscat,
Quàm tua vel sponsum viduet mora: *Carolus* instat,
Ille, Noti si forte levi surgente fursurro,
Flamina sollicitâ metuens captaverit aure,
Et montes maris & ratibus minitantiæ saxa
Concipit, & fyrtes augur timor, Ipsaque Major
Tempestas animi & superant suspiria ventos.

Jam populi vox una, Venit. Jam littora circum
It clamor cœlo, & nomen revolvibilis Echo
Ingeminat, plaususque suos & saxa Loquuntur.
Conserti longo pendent examine cives,
Stipanturque viæ; accelerat cum Virgine mater,
Et properi juvenes, & jam non tarda senectus.

Nec

Nec fatis est superâsse salum, dum compita fluctus
 Cernis habere suos, cupidâque undantia plebe.
 Excessit fors nostra preces. *Catharina* videris
 Et melior famâ, & voto formosior omni.
 Ecce ! tuis radiis Maii debentur honores ;
 Quâ graderis crevere rosæ. Jam compita circum
 Igne triumphali, & tædis majoribus ardent.
 Curia jam plausu resonat festisque Hymenæis,
 Teque moræ impatiens cupidis amplectitur ulnis
Carolus, & multâ præcinctus tempora Myrto
 Nectit Reginae pariter Sponsæque coronam.

Philip. Fell, A. M.
Omn. Anim. Coll.

*In Obitum Invictissimi Herois GEORGII Ducis
Albemarliæ.*

ERgo summa Dies, & ineluctabile fatum
Semideos rapiunt: modo regia funera mœsti
Flevimus, & magnis funestam cladibus Aulam;
Instaurat fortuna nefas, & vulnera plagis
Cruda novis onerat. Strictos qui tutus in enses
Ibat, & ardenti volitantes turbine glandes
Securus belli, mediisque illæsus in armis
Gestabat nullo pectus violabile ferro:
Morborum insidiis, & sævæ vulnere pacis
Occidit, & positus jacet *Albemarlius* armis

Quos titulos, quæ gesta canam, quis carminis ordo
Surget? Ad occiduas Armis gliscentibus oras
Mittitur, audaces fera cum Juverna tumultus
Miscuit, & longi movit tentamina belli.
Illic & cædes, & dira incendia jactat
Loyolæ soboles; rebus quæ docta novandis
Semper, & impuris divos obtendere cœptis.
Alma quidem tellus virus quodcunque beato
Expellit gremio, non illic luridus anguis

Sibila

Sibila commiscet, non telam texit Arachne,
Non Bufo, non Rana tumet, serpentibus ipsis
Innocui saltus, & mollior aura veneno est:
Nequicquam; Ausoniis veniat si vipera terris
Sævior, & latè diffundat Roma venenum.

Arma Ducem majora vocant, has Anglia flammæ
Concipit infelix, odiisque ingentibus ardet.
Advolat, & sacras partes, & regia promptus
Castra sequi, genios momentaque grandia secum
Laturus; sed fata vetant, ingloria forti
Præda jacet, lætamque urbem captivus inermis
Ducitur, & multis potior victoria palmis
Unus erat; premitur servili dextera ferro
Fortis, & ignavæ membra exedère catenæ,
Atque indigna fames, longusque in carcere pendor.
Damna tamen graviora premunt; videt undiq, fractas
Inclinare acies, *Carolique* ruentia fata:
Quasque videt patitur clades, dolet illud, inultas
Quod videt, immoriturque malis, & vulnere in omni
Ipse perit; cæsi Regis super omni crimen
Horret, & ultrices magno stant pectore curæ,
Vindictamque alit intus & altâ mente reponit.
Qualis ubi in Libycis Leo fortè incautus arenis
Incidit in casses; pastor gaudetque timetque,

Et prædam haud impunè videt : sed si qua viam vis
 Inveniat rumpatque plagas, ruit obvia quæque
 Prostrernens, longæque neces & vulnera spargit.
 Talis erat cum damna furens & bella rependit
 Scotica, & Arctois latè conterruit oras,
 Et patriæ vindex, & diri *fœderis* ultor.
 Jamque Caledoniis excita est bellua Sylvis
 Omnis & extremæ truculentior incola Thules ;
 Aspiceres hyemesque inter gelidasque pruinas
 Ultrices regnare faces, & sanguine fuso
 Purpureas caluisse nives, stupet omnia Scotus
 Perfidus, & frustra noctem longasque tenebras,
 Ignotas frustra terras Thulenque requirit,
 Extremo positus nequicquam in Limite mundi.

Majus opus moveo, premit ipsos dira rebelles
 Seditio, & pœnas jam iusta reposcit Erinnyes,
 Et sua Terrigenas vexat discordia fratres.
 Emicat Arctoi radians à cardine cœli
 Immortale astrum & terræ Cynosura Britannæ ;
 Hac duce & infames scopulos ventosque sonoros
 Effugit, & populi graviores Anglia fluctus.
 Quæ mentis diviua acies, cum callida magnis
 Consiliis elusa cohors, atque ardua semper
 Responsa ediderat, dubiique Oracula Veri !

Illuxit

Illuxit multos longum meditata per annos
 Jam fatis matura dies, ultusque Parentem,
 Restituit Natum: triplicis non pectora tentant
 Imperii illecebræ, non fallax purpura tangit,
 Nec sibi se vicisse putat: quod sanguine multo
 Criminibusque emerent alii, cum sceptrâ tenere,
 Temporaque arreptâ poterat cinxisse coronâ;
 Innocuas Laurus, & sacræ frondis honores
 Maluit, & castâ frontem circundare olivâ.

Qualis erat cum jam Procerum comitante catervâ
 Excepit reducem Rutupina ad littora Regem!
 Plenus uterque Deo! charis astringitur ulnis
Carolus, amplexus miscens, & dulcia libans
 Oscula, & arcanos adspirans intus amores.
 Candida plaudebat niveis Victoria pennis
 Nulla cæde madens; secura atque integra regna
 Restituit, purasque illibatasque secures.

Nec fatis est quod sceptrâ redux sua debeat istis
Carolus Auspiciis: studiis tutatur iisdem
 Queis dederat, pacisque idem servator & auctor;
 Commiscetque pares armatis laudibus artes.
 Sic ubi sævorum Pallas post bella gigantum
 Ægida deposuit, dilectæ ante omnia regna
 Cecropiæ petit, & proprias tutatur olivas.

Necdum

Necdum omnis tellus tanto fatis ampla triumpho:
 Nunc ingens patet Oceanus, frameamque superbus
 Submittit Mavors, & tu Neptune tridentem.
 Æquoreos fasces & sceptri jura Britanni,
 Et vasti maris imperium, quâ flamina miscet
 Æolus, aut late fluctus ciet Amphitrite,
 Vindicat. Innumeris tabulatur classibus æquor,
 Et procera altis descendit montibus ilex,
 Pridem assueta notis, magnisque invicta procellis,
 Servatrix terris pariter Tua *Carole* & undis :

Signa illinc Batavûm fluitabant cœrula malis,
 Hinc Anglæ rubuere cruces, affibilat aura
 Blandior, & pictas justo fert ordine puppes
 Ponti viva quies ; credas innare triumphos,
 Et pompam non bella putes : supereminet omnes
 Celsa Ducis magni puppis ; non æqua micaret
 Gloria, si stellata polo descendêret Argo
 Plena Deis ; non cum Venerem Neptunus adorat
 Mollia purpureâ fulcantem cœrula conchâ.

At subito horrendum diro Mars intonat ore,
 Livida nitra vomens, picæquæ volumina flammæ,
 Sulphuraque, & cæcos ignes nigrantis Averni.
 Quâ ruit, effractæque trabes & robora vastis
 Dissiliunt quassata globis, truncataque membra

F Semi-

Seminecesque artus cœlo jactantur inani.
 Horrida turbatum tempestas miscuit æquor,
 Sævior indomitoque mari cunctisque procellis
 Ira virum: mediis regnat Vulcanus in undis
 Victor, & attonitæ metuunt nova fulmina quercus.
 Obstupuit dux ipse Erebi, tantasque ruinas
 Eumenides spectare negant, magis horrida Phorcus
 Monstra timet, Nereusque udâ caput occulit algâ.
 Tempestas vix tanta premet, cum magna fatiscet
 Cœlorum moles, & terris mista coibunt
 Sidera, & immensi labetur machina mundi.

Jamque ter attonitum cursu Sol circuit orbem,
 Sæpe acturus equos retrò, totiesque tenebras
 Rexerat, & tremulâ pallesbat Cynthia luce;
 Fortior instaurat pugnam, Martemque laceffit.
 Mene ait hostili captivum cernet in orâ
 Rhenus ovans, mortemque timens conterrita Belgis
 Devictis toties ostendet terga Britannus?
 Ante ego sulphurei laniatus pulveris ictu
 Membra polo semiusta feram, discerptus ubique
 Colligar, atque omni jaceam divisus in orâ.

At Batavi, quanquam auxiliis & classe potentes,
 Diffugiunt; numero major, Virtutibus impar
 Hostis erant; fractasque rates, sparsæque legentes

Reliquias classis pavidæ sua littora quærunt :

Jam furor & multi rabies vefana Lyæi

Cesserat, & pugna deferbuit ebria Virtus.

Jamque redit cunctis Dux insuperabilis armis

Telluris pelagique potens, exercitus omni

Et major fato, magnis cui foeta periclis

Pacis iniqua quies, armato favior hoste.

Dira lues miseras ventis invecata per urbes

Camposque grassata furit; vitalibus auris

Immiscet Libitina neces, & lurida toto

Excipitur pestis gremio, vitæque fatiscunt

Spiramenta, animæque fluunt in fonte venena :

Improba nec lentè spargit contagia, passu

Sed propero ruit, & tota agmina falce cruenta

Demetit, atque omnis jacet uno in funere vulgus.

Sola medela fuga est; at longè finibus arcent

Damnatam morti plebem, manesque silentes

Pallentesque errant miseris pro civibus umbræ.

Ille tamen (quanquam ulla duci nec tela nec enses

Profuerint, quanquam obstantes simul undique ruptis

Obicibus prosternat inaspectabilis hostis)

Stat medias inter strages, & publica pensans

Damna suis, tutosque omnes discrimine in uno

Esse jubens, lapsis affert solatia rebus.

Quinetiam miseram renovata pericula gentem
 Sollicitant ultra, & lassatam cladibus urgent.
 Urbs antiqua viris, sacro si carmine Bardi
 Vera canant, nimium cognatæque æmula Trojæ,
 Quam modo dira lues fatali torruit igne,
 Nunc æstu graviore cadit; per compita latè
 Fax inimica volat, ventoque agitata furenti
 Volvitur, & rapidæ jactat contagia flammæ.
 Mulciber ignito super alta cacumina curru
 Perque arces equitat summas, petit astra superbus
 Vertice, fidereæque ruunt in Tartara turres.
 Extimuit cœli vicinas regia flammæ,
 Communesque rogos, & magni funera mundi.
 Non ita Sicania ruptis fornacibus Ætnæ
 In superos nova bella movet, cœloque minatur
 Enceladus, quoties liquefactum sulphure montem
 Evomit, flammæque Jovi & sua tela retorquet:
 Æra ruunt latè campis, liquidique metalli
 Flumina, & exundant flammæ torrentibus arva,
 Et Siculum rutilis ardescit fluctibus æquor.

Nec memor usque sui tardove incedere passu
 Lemnius, aut rapidos voluit cohibere furores,
 Tutela afflictæ donec certissima gentis
 Præstaret *Monæus* opem, fomenta voraci

Subjiciens flammæ, nitrataque sulphura tectis
Immiscens, ipsis restinxerat ignibus ignes.

"O miseros nimium cives, quibus ipsa ruina
"Visa salus; juvat & sparsos habuisse penates!

Interea innumeris exhausta Britannia damnis
Agnoscit superos, pestesque, & dira venena:
Bella ignesque inter *Monkæum* appendere fortem
Nil dubitat, fruiturque malis sub vindice tanto.

Hoc tamen, O superi! facinus licuisse Britannis
Conquerimur fatis. Miseris proh sidera semper
Aspera, & infensi nimis inclementia cœli!
Ingens occubuit patriæ Servator & Ultor;
Occidit ipsa salus: nunc ultima vulnera genti
Parca dedit, pœnasque omnes absolvit in unâ.

Felix æternum meruit qui nomen in armis,
Et niveam nullo maculavit crimine pacem.
Felix cui licuit sudisse novissima verba
Principis in gremio: dextrâ sed & Ille labantes
Compressit morienti oculos, animamque recepit;
Prosequiturque pio properantem ad sidera planctu.

Interea Regum moles sacrata sepulchris
Deposcit magnos cineres; felicibus Urnis
Assurgunt Augusta cohors: tumulumque parantes
Certant officiis: *Henricus* conditor arcis,

Arthurii Ewardique & certa turba nepotum.

Quinetiam Virgo blandè gratatur *Eliza*,

Arbiter & Sanctæ pacis Steuartius heros

Jacobus, nullo reticendus carmine Vatum.

Ipse etiam charas, cum longum exegerit ævum,

Carolus exuvias juxta, Dux magne, recumber.

Jam non longa dies, rapidique injuria cœli,

Non Aquilo, aut cunctis rabies Fanatica Ventis

Sævior, Augusti temerabit jura sepulchri.

Phil. Fell, S. T. B.

Coll. Omn. An. Soc.

Sote-

Soteria Ormondiana.

TAndem querelis pone modum tuis
Juverna, tandem desine luctuum,

Revixit *Ormondus*, caduci

Grande decus, columenque regni.

Gaudete sacrae Pieridum domus

Eblana gaude, templaque *Cynthio*

Dilecta, quantum non *Cythæon*,

Non viridis juga tonsa *Pindi*.

Evæ! recentis conscia gaudii

Sonent canoris littora plaufibus

Et faxa responsent *Camœnis*

Pulsa meis, iterentque carmen.

Cæca impiorum turba rebellium,

Invisa semper Principibus cohors,

Zelique mentitâ sub umbrâ

Docta pias adhibere fraudes.

Quo bella, quo vos deferet impotens

Tandem cupido? Sistite barbaros

Motus fatigatumque *Martem*

Immodicis prohibete votis.

Ille, Ille regno est redditus & tibi

Qui pervicaci fræna licentiæ

Turbæque ferratas catenas

Injiciet male contumaci.

Lanugo vultus vix nova cœperat

Vestire pulchros, induitur sagum

Ormondus, & *Scotos* frementes

Auspiciis pepulit secundis.

Qualis juventâ fervidus impigrâ

Mutavit armis prima crepundia

Pompeius, & pulchro subegit

Pene puer, *Numidas* triumpho.

Quis fata versæ dicat *Hiberniæ*?

Pulsasque *Musas*, templaque cœlitum

Dissecta non levi ruina?

Funera quis memorare dignis

Speret querelis? O *Heliconidum*

Eblana sedes! ô *Nemora*! ô sacræ

Laurus, & optandi recessus!

Fontibus ô celebrata *Tempe*!

Fortuna quæ vos illachrymabili

Merfit ruina? quid nisi nomina

Tum nuda, desertæque cautes

Pieriis catulos ferarum

Celastis antris ! Sæpe caput gravi

Moerens *Ierne* vulnere faucium

Narratur ostentasse *Nato*,

Sæpe preces gemitusque miscens,

Per ista, (dixit) per generis decus,

Per spem tuorum, per lachrymas meas

Fletusque ; per si quid paternum

Grande tibi est, miserere gentis,

Affurge & iras concipe vindici

Virtute dignas, quaque tuis patet

Arena bellis, I, negatas

Quære vias, aditusque rumpe.

Quali medullas fulgure percitus

Ormondus arsit ! flamma capacibus

Quæ infusa venis ! cum protervo

Indomitum scelus ire cursu

Passim videret. Me nova buccina

Me poscit ingens militiæ labor,

Me (dixit) in bellum resorbens

Unda fretis rapit æstuosis.

Vester beatum *Carolidæ* genus,

Vester, cohortes in medias feror,

Si totus obluetetur Orbis,

Vincet amor, studiumque recti.

Hæc

Hæc elocutus Cæsareis caput

Devovit aris, nec violabile

Dixit sacramentum, ter aræ,

Ter subitæ tremuere flammæ.

Exinde quali turbine proruit

In bella, quali fertur anhelitu,

Viresque, vultusque, impetumque

Fulmineo similis Gradivo!

Heu! quantus Illi sub Jove torrido

Sudor! quot illum non timidum mori

Pericla circumstant! quot arces

Perfidiaæ manifestus ultor

Dejecit acri (plus vice simplice)

Belli procellâ! *Barbaricas* opes,

Curvasque *Scotorum* secures,

Et trabeas, ducibusque signa

Detracta testor; testor ad arduos

Affixa postes signa triremibus

Erepta, captivosque currus,

Et galeas, clypeosque centum

Perfossa telis. Quid fera prælia,

Quid arma tantum, regnaque prosequor

Collisa bellis? *Ille* ramo

Tempora Palladio revinctus

Jani ferocis limina clausit, &

Leges Iernæ restituit suas,

Deditque pacem, quam nec arma

Nec litui, strepitusque rumpent ;

Qualis beatis incubuit locis

Cum pulsa nondum cesserat impiis

Astræa terris, & beatas

Rura darent inarata messes ;

Simplexque passim turba feracibus

Spektaret agris, Nectaris uberes

Errare rivos, atque truncis

Lapsa cavis trepidare mella.

Ah ! ne serenos protinus inquinet

Soles iniqui turbinis impetus,

Canam nec *Ormondi* fenestram

Sors levis in nova bella trudit.

Eheu veremur (Dii procul arceant

Omen nefandum) ne labor arduus

Fatumque *Juvernæ* ruentis

Immineat Duce restituto.

Sat *Ille* Martis pertulit horridi

Duros tumultus, & fremitum gravem,

Sat *Ille* distrinxit minacem,

Pro patriâ gladium ruenti.

Fallorne ?

Fallorne? gentis dux bone *Hyberniæ*

Te poscit ingens regia cœlitum;

Fallorne? an illustris triumpho

Signa dedit manifesta tellus.

Magnum stupentes hinc iter ad polos

Emense, qualis, quantus & aspici

Incedis? & gavisa calcas

Sidereî spatia ampla cœli :

Unde illa, Mundi pars quota sit, vides

Subjecta tellus, terrigenum metus,

Crebrosque in angusto recursus

Et steriles miseratus artes :

Sic post laborum difficiles vices

Et post subactum totius impetum

Junonis, Alcidi supernæ

Emerito patuere sedes.

T. Brown, ex Æde Christi.

In Artem Volandi.

Præterii Artificum nuper cùm forte tabernas,
Mœstum ac sollicitum vidi genus omne, petenti
Quid foret in causâ, respondent se periisse,
Inventam modò damnosam infeliciter artem,
Quâ submoti homines terrâ per inane feruntur,
Suspendi levibus pennis, certo ordine junctis.
Quâ ratione quidem actum est de Cerdonibus, atque
Aurigis, si homines ultrò citròque volarent.
Hic me conductum, fateor, mercede volebant
Perniciosam artem versu proscindere iniquo;
Quapropter valido instruxerunt argumento,
Nempè quod hæc res summo olim sit cauta Senatu,
Ne quis subditus unquam extra confinia regni
Exportetur: præterea quod mos hodiernus
Pro nobis facit, & populus rideret abundè
Indutum pennis hominem: sed maxima restat
Causa metûs, trepidate viri qui conjugè pulchrâ
Gaudetis, firmate seras, atque obice multo
Claudat verna domum, ac triplici ferro obstruat Ædes;
Quid

Quid demùm si fortè camino illapsus adulter
 Uxorem alatus stupret? sic dicitur olim
 Jupiter in cygni formam conversus adissè
 Ledæos thalamos, ubi credo suavè canebat
 Fato jam propiore: mihi herclè æquum esse videtur
 Si gemino frontem cornu insignire maritus
 Gaudeat, ut mœchus confutis fulgeat alis,
 Dum fera Cornutus, quid ni ales fiat adulter?
 Sed ne consultò sim visus iniquior esse
 Huic arti, apponam vobis quodcunque libenter
 Præ se ferre boni possit: Quis, si optio detur,
 Non vellet potius tranare levem æthera pennis,
 Quam quadrigarum mala tædia ferre rotarum?
 Concussus validos, tetrumque uncti axis odorem?
 Adde quod & stomacho muliebri nausea surgit
 Vix tandem Menthæ succo removenda potenti.
 Quin etiam invento celebri me opponere possum
 Ingeniosi hominis, qui captivum aera clausum
 Utre, atque ex omni terræ regione petitum
 Servabat summis præbendum non nisi amicis.
 Haud quisquam inficias ibit præstantius esse, ut
 Ipso fonte bibat purum sine fraude liquorem.
 Denique si nostram quis riserit improbus artem
 Tanquam momenti parvi vilisque, repono

Multum errare hominem, spes nobis maxima, nam si
 Quis posset suadere viro multum locupleti
 Nubes intra atque aerias mundi regiones
 Delegisse locum sibi vicinum æthera juxta,
 Qui villas post se & patrimonia linqueret, ipse
 Contentus possim terrenâ vivere fæce,
 Impuroque solo: fateor tamen æthere vesci
 Perpulchrum est, porro ex hebeti subtile & acutum
 Ingenium cœli reddit purissimus aër.
 O me felicem! liceat si quando tabellam
 Cernere pulchrè picturatam in fronte figurâ
 Alarum, muris affixam porticibusque
 Tectorum (currus ubi nunc squalentis imago
 Apparet) quæ quo pretio conducere possis
 Et quanti, quocunque iter est, ostenderet alas.
 Tum me continuo ad Lunæ fœlicia regna
 Proriperem velox rediturus non nisi magno
 Argenti pariter libratus pondere & auri,
 Impositâque novo orbi antiquâ religione,
 Omnibus occisis, Hispano more, colonis.
 Aut si forte aliquis commovit bella, perampla
 Laturus spolia ex mutatâ conditione
 Regnorum Lunæ, subito regionibus istis
 Missus adesse potest, doctus componere lites,

Nam-

(Namque alias sese solet inter ponere gentes
 Anglia) qui Belgam iratum, Gallumque ferocem
 Conciliet, Lunamque æternâ pace bearet.
 Sed mihi momenti magni res illa videtur
 Aëris ad campos si quis transferre colonos
 Sedibus è nostris vellet, non aptius ullum
 Commodiusve reor tempus; namque huc legiones
 Turmatim properare ex omni parte videbis.
 Militiæ immunēs nuper, signisque relictis
 Impransi venient, exuti vestibus, armis,
 Tamque lēves, cœlum perstringere posse putares
 Absque alis: porrò numero jam Scotia plebem
 Præbebit Terræ insensam, *Caroloque* regenti;
 Nullaque gens nostris est aptior incola terris:
 Quippe famem assueti tolerare, & vivere parvo
 Aërio possunt Scoti pinguescere victu.
 Proxima succedit, citharis post terga revinctis
 Turbâ Poëtarum, quos aërias regiones
 Jurares habitasse prius, tam multa loquuntur
 De cœlo stellisque, & sphærarum concentu.
 Quin & Pegaseum soliti conscendere quovis
 Carmine equum, nōrunt pridem volitare Poëtæ.
 Haud ita se facile attollent, queis jugera centum
 Aut mille agri; quippe illos subsidere par est

Ad terram, ferrique deorsum-â pondere tanto.

Quorum nil opus est, quoniam pars maxima nostri est,

Queis nec telluris punctum, quod euntibus obstat.

At Tu præclaræ inventor celeberrimus artis

Gentibus æriis positis quocunque sub axe,

Stellarum hospitio, & cœlo propiore beatis

Jura dabis, nomenque Tuo de nomine dices;

Æternas postquam sedes, pacemque dedisti

Felici Anglorum genti, populoque futuro.

Fr. Harding, A. M.

Coll. Div. Joh. Bapt. Soc.

G

Epule

Epulæ Pseudo-Protestantium, interdictæ.

Nuper *Londinum* invifens, vicofque pererrans
 Sedulus, & nugis multum & novitate locorum
 Detentus, nil in totâ jucundius urbe
 Quam quorundam hominum vultus, atque ora notare,
 Quos fapere, & multum ingenio pollere, fagaci
 Inceffu fcires; habituque atque indice vultu.
 Miratus, rogo qui forte occurrebat amicum,
 Quinam illi fuerint homines, vel cur fibi tanti
 Effe videbantur? fubridens ille, quis ergo
 Angulus extremæ latitantem te capit urbis,
 Ignarumque hominem? nescis hos effe Polonos?
 Contra ego, quid nobis demum cum gente Polonâ?
 An pofcunt Regem, an populi commercia noſtri?
 Illum ergo Regem quem poſci ignare putabas,
 Jam nunc, inquit habent: & jam convivias lautas,
 Ferculaque apponi, ac populum, Regemque videbis.
 Dum loquimur, coram ecce venit conviva togatus
 Feſtinans; inquit, fcires hunc eſſe Polonum,
 Quoddâ toga confutis intexta eſt pellibus; ut fit,
 Arſtoas inter gentes. Bone Jupiter! ipſe

Replico, tam sanctos homines, quis crederet unquam,
 Qui vultu ostentant jejunia Religionemque,
 Ut nostrum reliqui, lauto indulgere palato?
 Certè ego villosum pecus hoc discumbere, mensis
 Non aliter reputo, quam aut ursos fronte severâ,
 Aut Curios vulpes, qui Bacchanalia vivunt.
 Atqui de subito redeunt cerno, nec alvo
 Dissentâ tamen, aut vultu, sua gaudia produunt.
 Nescio quid misero tristes sermone susurrant:
 Unde fidem meritam veterum proverbia quærant;
Multa cadunt inter calicem, supremaque Labra.
 Hic me rem totam callens intercipit ille,
 Omnes hi, frustrâ quos Regis gratia fovit,
 Publicolæ, *Carolus* vexant, odere *Jacobum*:
 Jamque epulæ, tanto quas instruxere paratu,
 Fœdus amicitia, & sociati fœdus amoris
 Nil aliud fuerint, (Rebus persona trahatur)
 Quam dira, irrisis, Regi, Fratrique simultas.
 Hinc interdictis, confestim impransâ revertit
 Turba frequens epulis: nimirum ut discere possint,
 Ventriculo arrecti ad sana argumenta Magistri,
 Quæ docuit quondam sapientis dogma Meneni,
 Membra recusabant (non longa est fabula) ventri,
 Quæ solitus vesci, justum numerare tributum;

Interea esurie cnecta, & propè fracta labore,

Ad veterem rediere fidem, jam protenus ultro.

Hic ego, qui ingenium mirabar Principis, usque

Jure, interdixit certe convivium Cæsar.

Nam cum terribiles sæcunde hæc sæcula passim

Conspiratores educant, atque farinam

Novimus esse ream, potuit nil tutius esse,

Aut fieri, fidos quo devinciret amicos.

Ne forte horrendum Pistorum in ventre lateret,

Atque infernum aliquod, ceu conjuratio quondam

Ut fama est, latuit, Trojani in ventre caballi.

Quis tamen elatos poterit restringere risus?

(Quamvis latrantis stomachi multum miserefcit)

Cum miser ad sponsam vacuus conviva redibit

Fercula prælibantem, & ut omnia lætus ab ovo

Usque ad mala citaret, dum ille emunctus & ære

Et dapibus, lacerata cibi fragmenta reposcit,

Deglutitque rapax hesternæ crustula cœnæ.

Quid faceres, inquit, petulanti splene beatus,

Si vel ab undecimo properantes undique saxo,

Versum urbem Armigeros vidisses? certe ego vidi

Indutos aurum, & festivâ veste micantes:

Nimirum, ut quidam insulsis cum fratribus olim,

(Quos ætas lusu sapientes ista vocabat)

Cum peterent longè, sitientes, ubera Tauri

Irrisi multum, sicque ex urbe redirent.

Interea toti qui vendunt nuncia Regno

Mercurii, atque fide transmittunt cuncta Polonâ,

Quid facient, postquam vetuit convivium Princeps?

Hebdomade aut totâ miseris dormire necesse est,

Aut tolerare famem, nisi forsan prandia lautè

Descripta, in chartâ, queis præla parata laborant,

Clamosos poterunt ventris depellere questus.

Prò sævo cives nati sub sydere! quos nec

Dum demittit vivax invisî ira Papismi.

Vastavere domos quondam turba impia Romæ,

Visæque in unam tota est urbs abiisse culinam;

At nunc quæritos (ita fama est) denegat ignes

Ista cohors, nostræ nimis ingeniosa ruinæ.

O si nostræ bonos poterit sententia cives

Permovisse, ut quondam ingenti mole columnam

Struxerunt, orbi quæ toti ostenderet ignes;

Sic nova jam turres luceret Pyramis inter,

Quæ exprimeret lancem everfam, urbemq; esurientem.

Hic ego, nunc aliis detentum rebus amicum,

Oxonix tenui liceat mihi vivere quadrâ;

Et Regi potius, Fratrique haurire salutem,

Quam cætus inter *Genio* indulgere Polonos,

Queis tam larga crumena, ut emant tanti, Esuriisse.

Ric. Dytton, Armig. è Coll. D. Joh. B. Com. Gen.

Conventicula dissipata.

ECquis nunc *Caroli* ramo felicitis Olivæ
 Impediat caput, aut frondentis vimine lauri?
 Ecquis (Id) meritos victori instauret honores,
 Victori *Carolo*, quem non rationis egentem,
 Lernæus turbâ capitum circumstetit Anguis.
 Sæpe quidem nostrum Lemana exorta palude
 Bellua funestis vexavit cladibus orbem;
 Sæpe per Angliacos sparsit contagia campos,
 Squammasque cristasque minax, & sibila colla.
 Tandem uno *Carolus* magni par Herculis iætu
 Fœcundum scelus, & centeni verticis Iras
 Infregit, penitusque animosum contudit Hydram;
 Nam postquam infandas vetuit coalescere turmas,
 Protinus è medio tantis exterrita damnis
 Seditio, fœdum visu & mirabile monstrum
 Cessit, & in tenuës paulatim evanuit auras.
 Eia age nunc intra Privati limina templi
 Quæ scelera, & quantæ steterant sine vindice fraudes?
 Musa mêmor referas, primaque ab origine pandas.

Au-

Augusta in medio (quid non Augusta malorum
 Concipit, aut quas non alit intra viscera pestes?
 Stat sacra Ædiculæ moles, Ecclesiæ mater,
 (Parce mihi sacram dicenti) ubi semisacerdos
 Nescio quis curtatus iniquo forfice crines,
 Et nigrâ cinctus togulâ, solennibus horis,
 Magnâ voce boât, turbæque ad scamna sedenti
 Non intellecti pandit mysteria verbi.
 Huc omnes, quotquot mirus sub pectore fervor
 Exagitat, coeunt diverso ex ordine cives,
 Usque à Patricio, qui largo abdomine tardus
 Sidonias merces, & tinctos murice pannos
 Ædibus in magnis venum proponit, ad illum
 Qui clausus conductæ angusto in limite cellæ,
 Taurino corio soleis succurrit iniquis,
 Et tritas solido falcit tibicine pelles.
 Huc & quæ lapsos dextrâ jam computat annos,
 Plena Deo mulier, gressum molitur anilem;
 Illi clausa quidem jam dudum obsarduit auris,
 Usque tamen venit auditum, captatque reclinans
 Nequicquam patulo divina oracula rictu.
 Nec matrônâ deest oculos dejecta decoros,
 Nec quæ luminibus prima ad subsellia stantem
 Detinet obliquis lasciva sororeula fratrem.

Interea rostrum divina nuncius ira
 Scandit ovans, positisque in lævum dactylotheccis,
 Ter glaucos huc atque illuc circumrotat orbes;
 Ter tussitque sreatque, & ter levat æthera versus
 Sudantes digitos: summissio murmure tandem
 Incipit, atque humiles imitatus voce susurros,
 Tanquam aliquid Divi admotam garreret in aurem.
 Mox querulo gemitu, & singultibus Ilia pulsans
 Triste ululat, celeri nunc cursu verba fatigat,
 Nunc iterum tardos trahit in longum sermones.
 Scilicet usque adeo variis se accentibus effert,
 Totque simul reddit vocum discrimina, ut omnem
 Dixisses uno clamare & gutture extum.
 Jamque inflans buccas & pollice stans erecto
 Plenius ora rotat, jactisque ad sydera palmis
 Subsilit, & valido pulvinum concutit ictu:
 Nec mora, nec requies; Meretricem protinus alto
 Culmine Romanam turbat, penitusque nefandam
 Ex imâ vellit radice superstitionem.
 Cancellos, sanctosque choros, altaria, tædas,
 Diripit, atque ipsam pariter cum sindone mitram,
 (Panniculos Antichristi de veste petitos.)
 Interea sudatque fremitque & pulpita quassat,
 Tanquam ageret, quod suadet agendum: nec minus
 ipsum

In *Carolus* distringit amaræ spicula linguæ;
 Illū etiam Papæ additū, sedisque Latine
 Cultorem inclamat, pravisque in devia ferri
 Consiliis, prorsus divini luminis orbū.
 Sic Regem, & Proceres obliquo crimine mordens
 Auritos palpat circum præcordia fratres.

Quis tamen ille fores pede concutit importuno?
 Lictor adest, multusque simul post terga satellites.
 Quid nunc Auriculas, bone vir demittis inertes?
 Posticum ne quære, gregem ne deferre pastor:
 Quo fugis, Herodum fortissime! — non vacat inquit
 In cunctos libras bis denasolvere menses.
 Dixit, & elapsus fallaci protinus antro,
 Mortales visus medio in sermone reliquit.
 Diffugiunt fratres, &, pallida turba, sorores.
 Huc illuc sparsos (proh formidabile nomen!)
 Constabellus agit: nunc hos, nunc occupat illos
 A dextrâ lævæque, & chartis nomina mandat.
 Pars aurum numerat, meritas pars altera pœnas
 Persolvunt, clausi tenebris, & carcere cæco.

His concussa malis, gratos Fanatica cœtus
 Deseruit rabies; atque indignata recessit;
 Plebeiusque animi paulatim elanguit ardor.
 Seditio, modo quæ specie pietatis & umbrâ
 Pri-

Privatis viguit templis, in bella furentes
 Haud ultra impellet populos; nec jam amplius illos
 Defendet numerus, jundæque umbone phalanges.

Jac. Newton, Armig. è Coll. Trin.

Oxon. Socio-Commens.

Excellenti in re Medicâ Admirabili Viro D. Tho.
Sydenham, M.D. In Schedulam Monitoriam
de Novæ Febris ingressu.

O Qui capacem nobilis artifex
 Eludis Orcum; quò tamen sibimus
 Cuncti, quot humanæ Parentes
 Et decimæ tulit ordo Lunæ;
 Præfens fugacem sistere Spiritum,
 Præfens maligno tollere de toro
 Mortale Corpus, & propinquum
 Exequiis remove re Morbum;
 Quem Nos honorem, quas statuas Tibi
 Ponemus, O cui non alium parem
 In arte Phœbus, se remoto,
 Aut oriens videt aut recumbens?
 Quo Febris audax cunque movet pedem,
 Te Mater omnis, Te lachrymabilis

Ac-

Accurrit Uxor, nè caducum

Orba virum puerósque ploret

Seu Confluentes fortè timet notas

Decora Virgo; Tu faciem eripis

Periclitantem protegisque

Perniciem juvenum futuram.

Atqui odit artes & Tua pocula

Hæres profusus, Quem simul extulit

Ad spem implicatus vel Febrili

Ignè Pater, vel Hydropis Unda;

Mirè paratam, Te Medico, Senex

Protelat Urnam, non fine gloriâ

Phœbi tuâque, qui fugasti

Pollicitum sibi magna morbum

Sic Te scientem non faciunt Libri

Et Dogma pulchrum; sed Sapientiâ

Enata rebus, mensque facti

Experiens, animusque felix

Non Mille Plantæ & multa domi Vitra,

Ignisque Centum aut Hypothesis placens

Profunt Medenti vel Coercent

Sæva Luis mala, sæva Febris:

Ni pectus adsit consilii potens;

Ni plena rugis Experientia

Ususque

Usque naturam secutus,
 Quid faceret moneant in aurem.
 Hæc Praxis olim grande decus Sacra
 Adduxit Arti; Sic Veterum stetit
 Secura fama; sic præivit
Hippocrates, meruitque Cælum.
 At non eandem forte pari viam
 Pressit *Galenus*; Non *Arabes* Virum
 Æquè sequuti; non *Falernâ*
 Usque madens *Paracelsus* urâ.
 Primus relietæ Tu genium afferis
 Fidemque normæ; En Diva Tibi *Salus*
 Applaudit & ridens *Juventus*,
 Vitaque non metuens *Sepulchri*,
 Ex quo vagantem scripta manu *Tua*
 Correxist Orbem Pagina nobilis;
 Longum Illa Morboſis, Tibique
 Perpetuum patefecit ævum.
 Jam si qua restant, *Eja* frequentibus
 Concede votis; Nos *Juveniliū*
Vulgus Medentū, Nos *avarâ*
 Quelibet excipiemus aure,
 Fortè & futuro tempore quispiam
 Poëta, Musis charior, ætheri

Te sidus addet, Te salubre

Sidus, & in Crisibus benignum.

Me destinantem talia Chymicæ

Curæ reposcunt: Me Medicus labor

Et Spes locatæ non vacare

Pieriis patiuntur undis.

Ed. Hannes, A. M.

ex Æde Christi, Oxon.

Dioptrices

DIOPTRICES LAUS:

Ubi de { *Telescopio.*
Microscopio.
Conspicillis.
Vitro Ustorio.

Naturæ effectas vires, mundi que senectam,
 Et longo labefacta situ jam sæcula, frustra
 Quid, Superi, querimur? reparans ecce omnia damna,
 Sanctior ars, nobis oculos, melioraque præbet
 Lumina; &, antiquâ vafri sine fraude Promethei,
 Arripit infontes cœli de fornice flammæ.
 Inde pias accende faces, nec pectore solo
 Accipe, Musa, deum; tibi namque accedere juxta
 Jam licet, æternosque oculis audacibus ignes,
 Et Phœbum perferre tuum; cupit ipse videri
 Jam propius; lætusque novi cultoris honore,
 Hactenus ignoti pandit mysteria Cœli.

Jamque mihi Parnassum ultra, Bifidumque cacumen
 Efferri videor, subitumque relinquere terras.
 Scilicet hos, *Galilæe*, tibi debemus honores;
 Æthereas aperire domos, acieque sagaci

Astro-

Astrorum servare vices, sedesque Deorum, &

Naturæ scrutari oculato arcana Cyandro.

En totus miratur Atlas, quis nūcīus illic

Siderus secreta Poli rimetur, & ausit

Post Pallenzos cœlum affectare triumphos

Rursus, & arte novâ terras inferre Tonanti.

Nec minus interea cœlestes Jupiter arces

Securus teneat, dum se ipse *Satellite* crebro

Undique Stipatum circumspicit, & simul omnes

Nobiliore deos videt exultare coronâ.

Major quippe sibi, speculo monstrante, videtur

Addita majestas; solio sublimior alto

Ipse stupet fulmen dextrâ, sceptrumque sinistrâ

Augeri, tumidâ confurgit Gorgone Pallas

Sævius & major nova sidera terret Orion.

Læta Venus patris Oceani jam despicit æquor;

Seque juvat totam specula meliore videri;

Et formam maculis, nævisque agnoscit in ipsis

Illustrat sic terra Polum, dum tollit ad astra

Mortales, miscetque deis, specularis Arundo.

Ut verò Æthereâ, sat se jactavit in Aulâ

Ars mirata Deos, parili mortalia vitro

Mox submissâ videt, Mundique arcana minoris

Tum quæ Parrhasii tabulas, doctasque Myronis

Effugere manus, nullo depicta labore
 Ante oculos subjecta jacent, mirisque figuris
 Ingenti exiguas mentitur imagine formas.
 Interea Natura suos augescere foetus
 Post partum fecunda suum miratur, & ipso
 Gaudet Prodigio, lætæque errore triumphat.
 Dumque suis adytis, & cæcâ nocte reclusos
 Thesauros defixa stupet, nihil illa Colossos
 Suspicit, in parvâ stat summa superbia prole.
 E tenebris sic turba minor caput exerit, & se
 Ostentat terris parvi plebecula Mundi.
 Cernis ut aversis Parthorum more sagittis
 Iratæ minitentur Apes, quâ sæviat Oestrum
 Cuspide, vel Muscam tutetur quanta Proboscis.
 Hoc speculo si fortè suam Formica figuram,
 Magnaque robustis crescentia membra lacertis
 Aspiciat, jam majus onus committere tergo
 Audeat, & priscos iterum renovare labores
 Myrmidonum, veterisque redit jam gloria gentis.
 Hinc Pygmæa cohors aucto cum corpore sumat
 Ingentes animos, & dignos Marte furores:
 Jam truculenta novis incedat grandior armis,
 Bistoniasque ad Bella grues, gentemque rebellem
 Vindicta stimulante vocet; fremit æthere toto

Hostis & attonitum dat Strymonis unda fragorem.

Nec tamen hæc credas artis ludibria, Vitro

Ipsi etiam gaudentque fenes, dum, nocte fugatâ,

Luminibus, geminos duplicato fidere Soles

Excipiunt, reducis solatia læta Juventæ.

Stat speculo longævus honor, quo sacra vigorem

Canities, ignesque novos miratur, ovatque

Ipsa suas hyemes, senique perire tenebras,

Emeritosque oculos fœcundâ luce nitentes

Læta renascentis simulachra referre decoris.

Ætatis vix sentit onus, viresque senili

Frigore consumptas; oculis pars maxima vitæ

Solamenque sedet, quos cùm quasi morte labantes

Ars firmat speculo, duplicis confinia vitæ

Miscet, & Æsonios præstat fœlicius annos.

Namque ubi torpescit lumen, senioque gravati

Deficiunt oculi, fœgnis petit ipse latebras

Spiritus, & mœstâ sese Caligine condit.

Mox, Vitro faciente diem, novus emicat ardor,

Visque animi rediviva suam festinat ad arcem,

Edomitâque ætate nitet; velut orbe recenti

Ostentat renovata suos cùm Cynthia vultus.

Ast ubi mutatis imitari Protea formis

Ars amat, Æthereos effingit callida soles,

H

Dum

Dum fovet in vitreâ conceptas Lampade flammæ.

Has Siculus mirâ arte fenex jaculatus ab arce

Sicaniâ, totam miserando funere Classẽ

Consumpsit, *Marcelle*, tuam; furtiva remotas

Carpfit flamma rates, incensoque aëre toto

Fulgura sparserunt Crytalla inimica profundo.

Proximus *Ætnzâ* stupuit Vulcanus ab arce

Cæcas ire faces, rutilusque incanduit *Æther*,

Erubuitque suos, *Phœbus* non conscius ignes:

Ut vero Vitreâ vidit sua tela pharetrâ

Vibrari, speculoque jubar jam missile factum:

Miror, ait, *Superi*, quæ tanta potentia terris

Exuperat nostras quantumvis *Æmula*, flammæ!

Ecce novi soles, inclusaque lumina Vitro,

Accendunt Siculas nostris ardoribus oras!

Concipiunt Crytalla faces, gremioque nivali

Vel flammæ didicere pati, nec victa liquefcunt

Nativo stipata gelu, proprioque rigore;

Stat contra glacies nostri securo Caloris,

Augentque allectas innoxia frigora flammæ:

Ipsè Vitro videor, quam nostro hoc *Æthere Major*.

Nic. Hobart, Armiger,
è Coll. Trin. Oxon.

CARMEN PINDARICUM

IN

Theatrum Sheldonianum.

Quousque linguas oculis litamus
Victimas tacentes?

Quousque defixi stupemus

Saxeæ saxa, plumbeique plumbum,

Tanquam nos vacuis parata conchis

Simulacra cælo dedolasset Artifex?

Vocales ecce lapides & trabes sonoræ

Ingratam humanis taciturnitatem

Cognatis exprobrant, *Dryas* quos *obstetrix*

Eduxit rupto frustra de robore, frustra

Deucalioneo mollibant numina jactu.

Eia quæ doctis Musica pulsibus

Tot malleorum suave concinentium

Agrestes cicurat sonos!

Cedant *Orphei* tandem miracula plectri,

Atque *Amphionis* fides;

H 2

Ille

Ille feras olim sylvasque sequaces

Excivit & montes *vagos* :

Hic *Architecto* mœnia carmine

Stupenda *Thebis* addidit :

At ecce jam blando fragore

Ipsos murorum symphonia

Vates attonitos trahit :

At ecce *rueribus* profæ jacentem

Me me Poetam *extruit*,

Cui tantos liceat sonos

Confusæ saltem pro more imitaries Echûs.

. I I.

At nullum eloquium nulla sonantium

Decora verborum *strues*,

Vastarum trabium non enarrabile textum

Æquabit, solidamve exprimet *harmoniam*.

En ut sublimi pensilis aere

Tenditur *campus* juga ponderosi

Sustinens plumbi, gravidumque fœto

Culmine montem !

O quam justa fides nectit *amantes*

Arbores, quondam solitas *procari*

Blando murmure, *nutibusque* blandis :

Connubio junctas stabili vis nulla revellet,

Divortiumque fera non facient sæcula.

En *audax* quanto machina nisu

Muros deserit hinc & hinc relictos,

Metumque subjectis *jocosum*

Salvis incutit usque & usque *tutis* !

Non illa planispherii *minacis*

Secura lapsum magis expavescit,

Firma quàm cœli camera arcuati

Æterni fornicis ruinam.

Tam stabilem jubet esse vastitatem

Ingenium *potentis* Architecti,

Quo nil *solidiusve latiusve*,

Quod molem ætheriam vi sustinet Atlantea,

Carcere quod veterum teneri

Orbiculorum nesciens

Augusti extendit latè pomœria cœli.

III.

Divina *Wrennus* heu diu mathemata

Vel *docto* nimium *pulvere* fordida

Evexit assurgens in altum,

Interque stellas *luce* donavit novâ

Stellis vel ipsis *invidenda*.

Illic Sydereo spectator in *Amphitheatro*

Vidit *ferarum* splendida prælia,

Iratifque coruscantes

Faucibus atque oculis *rogos*.

Illic serenarum *pietis* noctium *scenis*

Vidit Planetas *præscios* cœli *mimos*

Humana *ludentes* fata,

Nunc ore risus *comico* futuros

Festivosque sales, atque hilares *jocos*,

Æthereis celebrare *choreis*,

Nunc *face* lugubri radiisque *pullis*

Et scelera & cædes nepotum

Fingere materiem cothurnis.

Tandem rependit *gratus* hospes ætheris

Spectaculorum syderibus *vices*.

Mirantur astra posse mortales manus

Ditare terras *æmulâ* cœli domo.

Quin & *rivalem* lustrat amabilem,

Suamque cœlum deperiens *imaginem*,

Ut penitùs *speculo* fruatur

Jam *plures oculos* & *lumina plura* requirit.

IV.

Quamvis hianti subtrahat popello

Modesta frontem fabrica, sicut decet

Sacro parente procreatam *virginem*

Non turbâ genitam *promiscuâ*;

Profanis subducatur licet

Oculis plebis malè feriata

Intemerandum vultus eximii decus ;

Quale nec *Etruscâ* miratus victor in urbe

Negavit olim *Carolus*

Cuivis mortali fore fas *prolestâ*

Luce videre ;

Non illa cœli tamen intuentis

Criticum lumen fugit ; ultro Solem

Lynceum vocat, astraque *curiosa*

Centum receptat fenestris.

Ingentis populi videt capaces

Pegmatum moles attonitus Sol,

Mundi *Supervisor supremus*,

Intérque varios undique miratur foros .

Tam bellam ordinis *benignitatem*,

Dum nulla lucem pars queratur amissam,

Tristemque *palla* lugeat Eclipsin.

Hic Sole melius quilibet vel ipso

Et cunctos vidisse potest, cunctisque videri.

V.

Celandum nihil est, nihil tegendum ;

Nullus hic error latebras requirit :

Perfecta surgit undiquaque moles,

Et merito duplicis gerit ornamenta coronæ :

Quanta debetur quotuplexque *Wrenno*

Laurea victori, fervatori civica,

Capitique decentior *Architecto*

Turrita Cybeles corona?

Devictam nimium diu

Oppressamque *suis* miserabilem ruinis

Tectonicen benignus

Artium civem reddidit urbi

Olim quæ rudibus dedit *vagisque*

Artibus urbem.

Longa nequicquam rabies *Gothorum*,

Quæ citò *Romanum* perdidit imperium,

Bello terebat usque *pervicaci*

Artem *vastoribus inimicam*.

Auxiliatrices frustra accessere catervæ,

Orbisque conspiravit dedecus in suum ;

(Nam *subruendæ* pronus *Architecturæ*

Ubique totius orbis erat *Gothus*)

Aggressus hydram *Wrennus* immensam ruit,

Quamquam tenacis consuetudinis

Loricâ squammatam adamantinâ.

Æmula nec partem nodosa *Triumph*,

Herculeæ ritu, clava sibi vendicat,

Hic

Hic *radio* totam *debili* & *pufillo*

Barbariem sternens, fimul omnia monftra fubegit

Quotquot fœcundo tulit *ignorantia* partu.

V I.

En multus altis hinc & inde muris

En *triumphalis* ut refurgat arcus,

Intusque & extra nobiles columnæ,

Artis frequenter olim *abortientis*

(Ut mos *patriciis* malus *puellis*)

Proles *adultæ* matris *absoluta*!

Hæ tandem ingenio columnæ

Hæ tandem *docto* labori

Quamvis *Herculeo* ftatuunt *nil* ultra.

Proreplit *inftar arborum fuarum*

Erecta terram deferens fpecufque,

Radices quibus egerat tenellas,

Mundi recentis *humilis Architectura*,

Quam fuis *Aborigines* in antris

Facturam feris fevère nepotibus *umbras*,

Et *pulchras* magis & magis *falubres*;

Paulatim *truncum* crevit in arduum,

Sed falce majorum feverâ

Depreffam bene *luxuriem* retro

Caftigata coërcuit.

Hinc

Hinc crassa *densato* robore prævalens

Simul & *virili* specie decora

Dorici nodum capitis deorum

Templis supposuit, potens ferendis

Cum cœlo late immenso Diis universis.

VII.

Mox cultiores inter *Ionum* mores

Confita campis uberis *Asie*,

Ingenio sese *comem* populique folique

Accommodavit *obsequens* :

Scapo procera delicatiori

Surrexit altum *fœmineis* caput

Gaudens ornare *Volutis*.

At non *molliculæ* similis *mulierculæ*

Tenella formam coluit *imbecillam*,

Sed qualem decuit supponere vastis

Ephesii Tholis miraculi ;

Sed qualem decuit *viragini*

Operam *Dianæ* dare,

Quæ *compta* gaudet ducere nunc *choros*,

Mox & ferocem, *robori* sacro *fidens*,

Ferro cominus aggredi leonem.

Nondum supremum contigit formæ decus

Hospitem donec bene grata pulcram

Corin-

Corinthus effecisset pulcriorem.

Enata busto virginis *Corinthiæ*

(Quam mors *beatam* iussit esse *matrem*)

Perfectum æternâ redimivit *fronde* caput,

Quam nequeunt hyemes mille, nec ipsum

Mummia Laurûs *implacidum* ver.

Decutere innumerâ sævius hyeme;

Superstes usque durat, & superstitem

Gaudet servare *Corinthum*.

O digna *floreo* columna *serto*

Quod tibi posteritas *composuit* bene!

Sic olim truncos formâ senioque verendos

Donarent veteres *alienæ vere* juventæ.

VIII.

Quo me Musa rapis? quid juvat avias

Artis obscuræ penetrare *sylvas*?

Quid implicatos inter arborum nexus

Et *Labyrintheos* scopulorum anfractus,

Laboriosas vix movere pennas?

En quantus vacuo latè patet æquore campus,

Invitatque vagas spatiosus alas!

Non tantum *Alpheo* riguum benigno

• *Pisæ* florentis nobile prætum

Fecisse quondam *nobilius* tuo

Digna-

Dignabere volatu;

Cum juvenes oleâ frustra victrice superbos

(Ni tu connexam laureæ vatis tui

Frondem perenni vere donasses brevem)

Pindarico æternùm jussisti vincere cantu.

En major patet undiquaque campus

Fertilis laudum, licet usque messem

Carpas immensam, *crescet* in obviam

Premetque falcem, nesciâ domari

Superba gaudens copiâ.

Hinc fume paucos fume libens tibi

Quos spargas humilis ministra flores

Ante pedes magni *Sheldoni*.

Nam tu (quantumvis diligas audaciam)

Usque adeo nunquam credo eris improba,

Ut velis *capiti* verendo

Ambitiosa tuas stolidè circumdare nugas.

I X.

Nescit laureolas gestare ineptas

Ecclesiæ militantis *dux triumphalis*,

Cui sacras ambit sacra comas mitra,

Mitra splendorem quæ *capiti* suum

Debet acceptum, nec radiis nitet

Aureis tantum, nec istis

Luce

Luce quos dives pretiosiore

Gemma reflectit :

Lumen recondat sol licet benignum,
 Nubesque glomerentur minaces,
 Splendet *nativo* lumine fulgidus
Sheldonus, & æternum splendebit
 Ecclesiæ vel *cadentis dux triumphalis*.

Furente bello mutuisque mundum
 Conquassante odiis revulsum iniquo,
 Immotus ille perstitit *future*
 Fundare *pacis* artibus Theatrum.

Mox licet ipsa bonis pax *sæva* minetur,
 Dum turpes animat fovetque sectas,
 (Ut solet calor excitare vernus
Agmina reptilium venenosorum)

Quamquam *theatris* improba vel ipsis
Fanaticorum concio *mimos* agat,
Solitasque meditetur *tragædias* ;
 Pergit *securus*, dubiosque cives
 Vetat timere publicas *ruinas* :

Sic ingruente pluviâ, per imbres
 Erigit adversos subridens lumine blando
 Sol arcuato penfile fornice, &
 Luce depictum variâ *Theatrum* ;

Sic

Sic ille sacri pignore fœderis

Diluvii refluxum spondet non affore fatum.

X.

Quotcunque jactet dives iste *inanium*

Arcus opes liquidas colorum,

Sheldonii ut primum specto laquearia cœli,

Inops videtur, tunicamque amictus

More *mendici* variis pudendam

Interpolatis undiquaque pannis.

Quis Divûm *Stretere*, tuæ quis lumina dextræ

Indidit atque oculos? oculis quis munera visus

Ætherei? frustra murum tibi corpus opacum

Objicit & tenebris thesaurum obscurat *avaris*,

Tu referas animæ gazas, tu pandis *acuto*

Abdita peniculo *infossæ penetralia* mentis.

Fœcundi soboles orientis artes

Occiduis cum sole plagis venêre ferentes

Influxum lucemque parem;

Sed patriæ memores (arcano sceptrâ recessu

Cui placuit *secreta* coli, *regesque latentes*)

Se quoque subducunt, majestatemque recondunt

Velatam proprio lumine mysticam.

At nunc *retracta* prodeunt, tandem *suos*

Ostendunt *picteque* colores;

Tan-

Tandem benignæ respiciunt procos

Et pleno intuitu beant;

Quos nymphæ veluti fugaces

Dumorum in salebris toties latuere protervæ.

Sed tibi præcipuè tibi blandum renident

Artes, *Stretere*, faventes:

Una indignatur suffusa rubore Poësis,

Quod nequeat calamo hoc rudi

Referre dignas penicillo vices,

Pictoremque suum *meritâ* exornare *tabellâ*.

XI.

At ecce nasum perspicillo *putrem*

Armatus antiquarius senili

Vicina postquam millies & amplius

Cuncta lustravit monumenta *tardus*,

Laudavitque vice millies millenâ

Vultus dimidios, fractaque brachia,

Pedesque manco corpore *devios*,

Cognatasque suis ubique rugis

Rupti frequentes marmoris cicatrices,

Tandem vix oculo *volante raptim*

Percurrens vastæ socors *miracula molis*,

Romanos celebrat, merosque *Scauros*,

Pompeiosque crepat, *Casaresque* divos

De-

Debita montosis penetrantes astra theatris.

Quin tu requiris qui per arva nummos

Urbis reliquias pecuniosæ,

Mundum cui libuit subactum aranti

Lascivâ malè prodigalitate

Semente fulcos aureâ replere ;

Fac digna tandem *messis* ut resurgat,

Qualem *Romanus culta* per oppida

Retusus ensis languit metendo :

Fac redeant ut opes *Neroniana*,

Theatra cernes digna *mimo Cesare* :

Theatra cernes ipso *Jove* digna tragædo.

XII.

Aurifero quicquid *Pactolus* fonte reclusit,

Volvebat flavo quicquid in amne *Tagus*,

Quotquot *Erythræo* desumpsit ab æquore gemmas

Urinator *Arabs* vel *Indus*,

Æstu secundo prona *Romano* tulit

Fortuna fisco locuplete inundans

Urbem *diluvio* suam.

Lympha per vicos pretiosa plenos

Reciprocante devoluta *fluctu*

Huc illuc variè rotata gyros

Ludebat *Euripi* vagos,

Ultraque semper progredi recusans

Fida permanfit glomerata noto

Gurgite Romæ.

Frustrâ liquatas turba cataractis

Prodiga disruptis præcipitavit opes ;

Innumeras frustra quisque reconditas

Corrupit imbre gemmeo puellas

Pauperie Jovis irrifâ, qui miser unicam

Contempto Danaen redemit auro.

Frustrâ bibebat unionum pocula,

Quorum guttula qualibet vel ipsi

Invidenda Tago ditior occidit ;

Frustrâ perdendas Oceano truci

Opposuit Romanus opes, recessit

Oceanus, victoque novas dedit æquore terras.

Post tot prælia Roma contumacem

Tandem non potuit domare censum ;

Arte fatigatâ luxuque exhausto

Languida succubuit, victam se fassâ, libido.

XIII.

Natura mater filiis *Britannis*

(Ut solent primogenitis parentes)

Largita fertiles benigna fundos,

Lautis quietos prædiis beavit.

Natu minores quos opimior
 Ditare nequit hæreditate,
 Labore multo *sedulos* coëgit
 Pecuniarum *summulas* relictarum
 Undique redactis auctitare nummis.
 Hinc rivum *geminâ* quem fundit America *mammâ*
 Oceanum victor qui premit *aureus*,
Arentes *Genuæ* montes *Batavæque* plaudes
 Totum *bibaces* penitus exhauriunt :
 Ad nos si *revomat* forte aliquantulum
 Turpis avaritiæ *crapula* *Belgiæ*,
Luxus hoc noster cupidè resorbet,
 Resorbet atque iterum *vomit*.
Quantillum istius tandem *aliquantuli*
Purgatur usus sepositum in sacros ?
 Ecclesiæ tamen hoc *quantillum*
 Heu *quantam* *invidiam* movet ?
 Hoc excitavit nuperos *sicarios*,
Veste queis matrem spoliassè pulchrâ
 Explere nequit impium furorem ;
 Quin proles atavis *digna* ferocibus
 Antiquâ *Britonum* barbariæ truces
 Corpus parentis *ense* *penicillo*
 Concisum horrendis fœdarunt undique *monstris*.

Hanc

Hanc rex misertus (sanguinem ut decebat

Martyris coronati superstitem

Qui pius exhaustam numerofo vulnere cernens

Cruore donavit suo)

Hanc rex sororem, filiam, parentem,

Ut posset salvam tandem, *Sheldone*, videre,

Commisit fidei tuæ.

Tu *lene* plagis balsamum cruentis

Instillas *placidâ* benignus arte ;

Tu nudam *modestè* decoro

Cingis amictu.

Dilectos matri natos matremque diligentes

Foves alumnos *Oxonii* tuæ,

Qui possint tantis olim succedere curis.

His ne voluptas *innocens* severis

Ludusque defuerit *honestus*,

Theatra condis, effusosque

Pergis suppeditare sumptus.

Lassantur numeri, citharæque *fatigata*

Deficiunt toti non ausæ accedere summæ :

Excrefcit usque vasta, limitemque

Redignata pati se comprobat *infinitæ*

Natam *legitimam* magnificentiæ.

Nos molem interea turba *Scholastica*

Latè coruscantem stupentes,

Clamamus *Logicæ* fidem

Montemque (spectemus licèt)

Vix abjungimus *aureum chimæris*.

XV.

Augere impensæ quemvis *miracula* tantæ

Quis potuisse putet?

Augere docti potuit imperii

Doctissimus vicarius,

Sheldono Fellus meritò secundus & soli.

Hic dum *benignâ* comis *æquitate*

Salariorum munus administrat,

Additque *vultus* pensionibus *bonos*,

Mox *efficaci* languidos præsentia

Suscitat fabros & urget,

Ingeminat pariter *nummosque diesque laboresque*.

Hinc *arcta* quoties ratio supputantium

Minas & hebdomadas pōnit,

Opus reclamationis, & sibi credi postulat

Talenta dum refert & annos:

Opus reclamationis, atque inæstimabiles

Implere *Felli* calculum jubet curas.

O dignus astris *igneus* animi vigor!

O digna

O digna sole, digna *rivali* industriâ,
 Qui sese *officio* jactat sublimis *eodem*,
 Dum circum assiduus cursum rotat indefessum;
 Nec mundum torpere finit, sed lucē jacentem
 Excitat, & solitos mandat renovare labores!
 Evigilat pecus omne solo, lætæque volucres
 Aëra *cessantem* pennis & voce laceffunt.
 Mox & nocturnis paulatim emersa *sépulchris*
 Gens hominum *interrupta* capeffit munia vitæ.
 Nec gravis indulget terreno gleba *veterno*,
 Sed sua *netrices* producunt *stamina* plantæ.
 Ille instat radiisque minax castigat inertes
 Acribus increpitans, gnavos reficitque fovetque.
 Continuo immensæ referatur janua *gazæ*,
 Fiscum aperit quæstor, lucisque *diaria* solvens
 Splendidus *ætherio* sudores *pensitat* auro.

XVI.

Nunc primum ars didicit Theatra *blande*

Lenis ingenio struere *innoscentia*,

Quo natura modo solet

Edificare animalia.

Olim sonabant vinculis fodinæ,

Quæ fervulorum gregibus, indidit victo

Romanus insolens victor.

Lassabant raucam miseri ploratibus Echon,

Disrupta validis marmora querimoniis

Prævenere manus gementium.

Altabat gravis inspector vel ipsis

Durior faxis, operi negatos

Terga super numerans cunctos vigil ictibus ictus.

Multos ruinæ, cæteros longus labor

Oppressit urgens, omnis emerfit lapis

Tunc sepulchralis, nec maculis tantum suis

Insors erubuit, respersus sanguine Ophites.

Sic cædē multā cædibus crevit locus,

Et tenerum in cunis didicit sævire Theatrum.

Moles avorum quam bene degener

Exosa labem nascitur crudelium?

Huic ipsa facili faxa mitescunt indole,

Sumuntque jussas ocyus figuras,

Quam quæ reflexus vidit Deucalion viros.

Mox eadem bello durata ætatis amico

Vel firmitate provocabunt marmora

Quæ dudum cultu gaudent superasse decoro.

XVII.

Cedere se natura libens fatetur,

Victtricemque ferens cervice superbior artem

Augusto nitet ornatu, & captiva triumphat.

Artis trophæis artium pugnaculum

Quam cingi placidum decet?

Hic non ursæ gemet, non leo rugiet,

Nec scæviorum paria gladiatorum

Concurrent impete bruto.

Pectoris humani cavêâ exagitare latentes

Pugnaci ingenio ludus erit feras:

Has periment multâ cinctas *indagine* risus

Acuta jocorum *spicula*.

Plausum terra dabit, dabit æther;

Plausum beato cincta cælituum choro

Maria Sheldone dabit,

Qui sanctus istas expulit templo feras,

Turpesque deduxit bestias

Alio necandas; noluit puerperam

Æternum *stabulo* jacere virginem,

Quo toties vitii commotum *stercus* oleret.

Quis nunc profano queritur impendi loco

Sacras divitias? quis invidet

Bonis dicatam literis malus domum,

Et *templa* secum *templa* mussat improbus?

Non ille templum faxa qui cumulat facit

Sed qui *sacra* facit: *templum Sheldone* dedisti.

Quis tantis tibi pro meritis, quis digna rependet

Munera?

Quodcunque valeant *pauperes* Musæ dabunt,

Quas infelices veluti *Caryatidas*

Oppressit ætas *barbaris* gementes

Substructionibus rudis.

His tu Theatra condis, & choros jubes

Permistis *hilares* ducere gratiis.

Mox docto *rediment* labore lusus,

Styloque multum sedulæ sacram tibi

Exsculpent *solidæ* statuam de *marmore* famæ,

Quæ sueta monstris fabulisque, *verum*

Ut vidit hic *miraculum*

Obstupuit, saxoque stetit mutata rigenti.

Erecta vultus effigiem tui

Dignam syderibus, tollit in æthera.

Angustam nimium terra crepidinem

Præstabit statuæ immensæ, vix satis capacem

Curvatum toto cœlum dabit æthere concham.

Ridere *nanos* fas erit *Colossos*,

Pygmæumque *Rhodi* tumentem.

Hanc juxta positus si modo *Alexander* staret,

Integro cælatus *Atbo* montosus,

Magnum

Magnum puderet tantulo nomen dari

Pumilioni.

Talia nequicquam devictâ mole superba

Simulacra tradent posteri silentio;

Aut meritis veluti *Cbina* suum *Fe*

Curtabunt monosyllabis.

Posthac *Sheldoniâ* *sacratam* in imagine famam

Infanti solam cultu venerabitur orbis;

Nec cædent jumenta homines invita litantes,

Sed *facient* *linguisque* suis atque *auribus* ultro.

XIX.

Non ego si cunctas mihi gens humana dedisset

Quotquot habet linguas, totidem resonantia miris

Ora modis, possem dignè celebrare canendo

Sheldonum vel *dimidium*.

Non *Latii* vates, non quos sua Musa rotundo

Ore loqui docuit cives, bellique tumultus

Et pelagi, nimbosque æquare & fulmina verbis

Sufficient *Græci*:

Non vel *Sheldonii* quamvis de marmore præli

Viribus acceptis *Antei* more resurgunt.

Hoc unum æternis fata invidere figuris,

Quæ solum nequeunt dignè expressisse Patronum.

Cætera prona fluunt facili cessura labori.

Quic-

Quicquid *Niliacæ* signarunt numina chartæ,
Pergama membranæ quicquid pinxere repertis,
 Quicquid *Arabs*, *Indus*ve, vel ultima regio *Serum*
 Doctrinæ cumulo superaddidit *Europæa*,
 Aut periit dudum, aut tenebris damnatur *iniquis*.
Tam scripsisse parum est.

At vos *Oxonii* proles doctissima matris
 Edite perpetuis mansura volumina sæclis,
Sheldoniis mandanda typis, nostroque relicto
 Mox immensum orbis latè impletura *theatrum*.
 Nec manca ingenii plorans monumenta *fugacis*
 Posteritas pulchras colet *indignata* ruinas;
 Æternà vos fama manet *veneranda* *juventâ*:

XX.

Quid faciam? lasso novus incumbit labor,]
 Aliena laudum venit venit *acies*,
 Musamque laceffit *anbelam*;
 Agnosco longè vexilla nitentia,
Howardianæ signa quis nescit domûs;
 Quæ sola laudum sola titulorum valet
 Tantas alere copias,
Floddeniis victrix quantas delevit in agris,
 Cum rueret pelago *Scoticus* cruor, & fremebundum
 (Sic victor saltem) torrente retunderet æquor.
 Gaudet

Gaudet *feroces* impete vivido

Stirps generosa domare ;

Oppressos eadem *letior* erigit ;

Nec feris licuisse finit vel annis

Dum pereunt, veteres perdere semideos simul.

Perire dixi? funera lacrymis

Prosequimur *stolidis vana superstium*.

Scilicet anguineos circumvoluntur in orbes,

Extremæque animam caudæ de torque *resugunt*.

Nos nos *interimunt* interire nescii ;

Iratisque licet *spicula* faucibus

Tetrumque demserit *venenum*

Aut fortuna favens, aut melior Deus ;

At *letos aureo plecti* dum circuant tractu,

Amplexibusque blandientibus mulcent,

Ignaros sensum lambendo depascuntur.

XXI.

Ipsam *parentem* progenies fera

Annosum tempus *teneros* quod procreat annos

Mox *recipit* patulo fugientes oris *asphlo*,

Ipsam *parentem* progenies fera

Anguem (qui veteris *rueribus Chari*

Coarctus orbem prodiens cinxit novam

Flexilis & variis metitur *sæcula spiris*)

Ipsam

Ipsum *vipereo* foboles furore
Parricidis usque lancinavit morfibus,
 Donec vulneribus hinc & hinc fatiscens
Cicatricosam pudibundus abderet *caudam*,
Ultimasque retro pariter *sepeliret* ætates.
 At postquam jubar *aureum*
 Splendidæ refulsit munificentiae,
 Qua sepulchretis penitus *sepultis*
 Donavit *Heros Illustrissimus* lucem
Syds Arundelæ benignum;
Resuscitato prorepens vigore
 Emieuit validusque vividusque.
 Deterfo nitidus situ,
Stellatus squamis terga micantibus
 (Qualibus astriferos ingens complectitur orbes
Cæli Sydereus Draco)
 Antiquitati pandit lumen *obscuræ*,
 Tenebrasque demit *Historiæ*;
Majoribusque posterisque partitur
Largus influxum *bifidum*, vetatque
 Illis *præteritum* deesse, vel his *futurum*.
 Tantum veneno non potuit *salutari*
Serpentiformis Epidaurius deus;
 Unum iste mortalem brevi

Restituit vitæ, *Virbios* hic anguis

Innumeros resuscitat,

Quos nec *Jovis* ira nec ignes,

Quos non *ipse* suo poterit consumere dente.

XXII.

Emergunt latebris marmora squallidis,

Et Græcos simul explicant honores,

Quos tellus ingesta diu *graviorque* premebat

Barbaries superincumbens.

Consurgunt *iterum victores Pancratiaſta*,

Quondam *decoro* pulvere sordidi,

Nunc *turpem* excutiunt situm,

Antiquosque palam gaudent monstrare triumphos.

Plus *Aſiarchis*, plus dedit omnibus

Heros tibi, *Smyrna*, *Britannus*.

Donârunt illi morituris præmia frustra

Civibus, ipsa suis olim tumultuanda sepulchris.

Æternum hic monumenta jubet durare, virosque

Resuscitatâ vivere memoriâ.

Rurſum Cecropiis oritur gens *Attica* glebis,

Indigenasque iterum terra parit suos.

Reductus Orco cernitur *Theſeus* novo,

Divosque ſecum ducit, & *Superos* facit.

Renata patrem tota cœlituum cohors

Sa-

Salutat *Howardum Jovem.*

Sed tantos inter quos sibi *posteros*

Ascivit *ultra*, clarior emicat

Henricus genuinus hæres,

Sublimis columnen domûs.

Hic major titulis altior omnibus

Infurgit *nudus* honoribus.

Hic *eruditâ* liberalitate

Virtutis monumenta sua, monumenta vetustæ

Sacra *Academiæ*,

Contulit *Angliacis sapiens* largitor *Athenis.*

XXIII.

Cingunt Theatrum quàm bene splendidum

Obscura fufci rudera marmoris !

Antiquitatis *umbra* quam juvat sacræ

Novisque *lucem* *nube* vicinâ novam

Structuris addit *amica* !

Fragmina sic veterum scientiarum,

Sic *fæda*, *putris*, *verminosa* moles

Nutantem infido quam posuit solo

Festinante manu *temerarius* & *male laxâ*

Compagè *caducam*

Stagyrae alumnus, æde naturam suâ

(*Inepta fortem* sicut *Alciden Tyros*)

Vincire gestiens *Deam*;

Hæc ipsa moles *irreparabili*

Dudum collapsa ruina,

Quam *futiles* scholastici laborant

Instaurare iterum *validumque* inducere tectum

Araneosis hinc & inde telis,

Hæc ipsa moles adjicit *nitorem*

Operi stupendo, cui *sacrâ* posuit manu

Fundamenta novo *benignus*

Carolides, manibusque dedit consurgere doctis.

Fervet opus; satagunt pariter juvenesque senesque

Et *generosa cohors* & non ignobile vulgus.

Hortatrix natura viris, seque ipsa videndam

Exhibet, & cunctis quæsitam sedula terris

Materiam confert; jam fydera——

XXIV.

Mens mihi quid restas? tibi nempe minatur amicus

Jamdudum *Icarium Venusinus* in æquora lapsum.

Dum *cereis* audax vel *ignito* cupis

Vicina Soli *Pindarum* sequi pennis.

Hoc ille *tutos* sæculi vates sui

Hoc monitos voluit *salvis* quibus esse licebat :

Nos *certum* manet exitium, nos undique

Expectat casus ruituros.

Eli-

Eligere fatum liceat, evitare non licet:

Obsedere vias *latrones Grammaticastri*

Quotquot *frequentes* conterunt vatū greges.

Illic feroces *Critice Procrustea*

Heu docti nimium versus torquere misellos,

Nunc *tensos* immane pedes producere gaudent,

Nunc *sauciatis* amputare syllabis,

Cum gemitu nequicquam *animam* sensu expirante :

At forte *seruum* si quis exosus *lutum*

Aliena liber abominetur vestigia,

Impediunt vario turbatos objice *campos*,

Quos voluit latè *faciles* natura patere :

Sed ars molestas *sibimet* objecit moras,

Sevitque spinas sponte *fecundas* nimis.

Has transilire gestit, has percurrere

Genuina naturæ filia

Pindaris offensæ vindex *animosa* parentis.

Has legis expers *impetu* ruens vago

Securior per *avia*, per *invia* pede curro volante.

Corb. Owen, ex Æde Christi.

PISCATIO.

A D

Reverendissimum in Christo Patrem
 GILBERTUM, *Archiepisc. Cantuariensem.*

HAmigeræ infidias Artis, celataque parvo
 Æra cibo canimus, quæ torto pendula filo
 Astutus tremulâ Piscator arundine jactat,
 Donec inescatam calami curvamine prædam
 Ducat, & in ficcâ salientem exponat arenâ.

Alme fave, *Præsul*, vati, si forte vacabit
 Ingentem ad nostras animum demittere nugas.
 Namque & Te, vani non semper nuncia, fama
 Justitium quondam sacrorum, indictaque Clero
 Otia fluminibus narrat donâsse propinquis.
 Temporaque adgemuisse viris cum sæva vetarent,
 Solivagum justas ripis jactâsse querelas,
 Et gravia ad consulta gregem admisisse silentium :
 At nimis (heu!) justæ in ripis periere querelæ,
 Et frustra consulta gregi patuere silenti.

Ah, quoties *Carolus, Carolus*, juncosa sonabant

K

Lit-

Littora, dum liquidâ sâliit tibi suber in undâ,

Prædaque suspectos cautè deglutiit Hamos !

Ah quoties nullis tutò credenda tabellis,

Fluminibus mandata dabas, quæ nosceret Exul

Augustus, si quâ mundi regione latentem

Inveniant, ipsâ Oceano dum mista vagantur,

Spem reditûs solo contentum pascere voto !

Felix O, (primos sacrorum imitate magistros,)

Prælufit cui Canna Pedit ; qui doctus utrumque

Æquali rexisset manu, successibus æquis

In Cathedram notas Piscanti adduxeris Artes !

Et nos, (assiduis cum lassis fortè licebit
Officiis,) paucas calamo concedimus horas,

Ausonæ ad ripas ; ubi Musas voce cientes,

Te (venerande *Pater*) canimus, votisque vocamus,

Et captare homines capto de Pisce docemur.

Poscimus inde fidem dictis ; veniâmq; rogamus,

Si varias inter populantùm flumina fraudes,

Quæ vati magè nota, magè est laudata voluptas.

Nam mihi, nec lento contextæ vimine nassæ,

Introitu illececos facili remeare natantes

Quæ prohibent, Orcique aditus imitantur avari ;

Nexave nodoso cohibentia compede pisces

Lina placent : nimis ista rudis crassæque Minervæ

Solo

Solos arma juvent, quos Lutræ more palustris,

Dura fames adigit victum quæsisse rapinâ.

Nobis, quos nitido nascentes Delius astro

Respexit, genitisque suas simul indidit artes,

Ingenium quæstu prius est; deceptaque præda

Direptâ potior: dapibus quin ipsa saporem

Captitiis doctæ præbet solertia dextræ.

Sic Phœbum, Truttâ quondam percæve voraci

Cænantem, memorare juvat, quos ipsa labores

Fecerit; & quantâ steterit victoria luctâ.

Quin vati ipse suos celebranti carmine lusus,

Propterea haud invitus adest, & sufficit ultrò

Cantanti numeros: & vos, Heliconia turba,

Vestra datis facilem narranti gaudia versum.

Namque & vos, ripis olim Permessidos undæ

Aonides, (Phœbo, ut referunt, comitante) sorores,

Inflexas curvâstis acus; calamóque reducto,

Ad cava captivum traxistis littora piscem.

Primus at eximix sterilis successibus ortus

Artis erat; sicut majorum semina rerum

Essè solent semper mediocria. Nec tamen ipsa

(Si faveat modo docta cohors) despecta sagaci

Eruere è tenebris metuum primordia versu.

Calliope stipata choro dum casta sororum

Fabellis ludisque vacans, in littore opaco
 Forte Aganippeas latè spatiatur ad undas,
 (Quà pròcul à scatebrâ collectis fluctibus auctus
 Volvitur, & lymphis fabulosas versat arenas
 Qui modò fons dictus, jam fluminis ambit honores ;)
 Certatim mutum fertur vidisse natantùm
 Lascivire gregem, & vermes captare minutos,
 Siquos aut cæcis conclavibus egerit amnis,
 Aut notus, aut pluvia, aut vis quælibet excutit Alnis.
 Viderat : & “ *Vestrâ poteritis forsitan, inquit,*
“ Credulitate capi : non cautè examinat escas
“ Esuriens stomachus. Mox vimen fronde salignum
Nudat, & educam capitis velamine spinam
Curvat in effigiem reparantis cornua Lunæ ;
Æraque dilectis dapibus fallacia velat.
 Deinde (suis recolens olim periisse capillis
 Cœlicolas, hominesque) “ *Istis, ni fallimur, addit,*
“ Tertia debetur liquidi victoria regni.
 Dixerat : & summis depexas vertice torquet
 Pectinis Exuvias digitis ; virgæque ligatis
 Extremæ, tandem celatum accommodat hamum :
 Atque bolum nitidas lethalem mittit in undas.
 Mira cano & solis forsan credenda Poëtis.
 Nam, simul ac fluvio Musæ maduere capilli,

Ambrosiis diffusa comis spiramina aduncam
 Inficiunt spinam; medicatâque tingitur esca.
 Protinus assultat patulo gens squamea rictu,
 Ambitiosa capi: at præreptâ proximus offa
 Pisciculus socios fraudat, potiturque rapinâ
 Sollicitè, inque gulam fugiens deglutit hiantem.
 Funestos sentit ducentem virgo triumphos,
 Inflexumque levi vimen cum verbere torquens,
 Mox cæco rictus lætanti perforat ictu,
 Inque virescentes protractum projicit herbas.
 Præda minuta fuit (digiti mensura) sed illi
 Picta latus lorica tegit: nam suave rubenti
 Tingitur argentum minio, cui bractea sparsim
 Mistâ coruscanti squamas interlinit auro.
 Accurrunt: Artemque simul, Piscemque sorores
 Mirantur, laudantque: pares dum Musâ relictis
 Instruit insidias, & eandem porrigit offam.
 Fortè sed ut curvum plebis globus obsidet hamum,
 Unus adest Procerum; cui turba amota ruenti
 Terga dat, & fugiens intactas deferit escas.
 Objectas vorat ille dapes, tenuique cruentus
 Vulnere, porrectâ fontis sibi pondera pinnâ
 Addit, & obnixus producto elabitur ære.

Ut vidit, (namque adfuerat) Latonia proles,

"Parce, ait, imparibus certamen inaniter armis

"Protrahere ulterius, Dictæi nata Tonantis.

"Rem per mitte mihi : nisi me mea carmina fallant,

"Faxo ego, ut ille breves agat, improbus ille, triumphos;

Et calamo calamum solers immittit iniquum,

Ære extrema ligans, quâ se minor inferit, ora ;

Et lentum in summâ configit arundine vimen.

Penniger astiterat Sonipes : setasque roganti

Præbuit : has docto versatas pollice, Phœbus

Torquet, & inter se complexibus implicat arctis :

Funiculósque breves tereti coalescere nodo

Cogit ; & in summo fluitantem vimine nectit

Lineam, ut exæquet mensuram pendula Cannæ.

Dein netum appendit Chalybem, quem flumine & igni

Imbutum, & lentè rigidum, lunabat in orbem

Dimidium forceps, armabat acumine lima,

Extabátque tenax diffisso lingua metallo.

Mox funestum epulis mendacibus induit hamum,

Et juxtâ adnectit terebrati pondera plumbi,

Mersus ut intactas ad fundum deferat escas.

Quâque salix fummis porrecta supernatat undis,

Et densâ latebras offundit piscibus umbrâ ;

Quâque subit rapido labefactum gurgite littus

Aminis, & in sese refluus decircinat æquor ;

Obreptat pronus ripæ lapsuque silenti
 Ex inclinato pendentem vimine ofellam
 In liquidas demittit aquas : virgæque tremore
 Versatum, vivos imitatur reptile motus.
 Securi fraudum, lethalia edulia captant
 Amnigenæ ; cupidóque petens sua fata palato,
 Imminet, & sequitur mersum grex squameus hamum.
Delius, ut turmis obsessas percipit escas,
" Sistite, blanda cohors ; perituris non opus isto est
" Impete, ait ridens ; *hæc sævæ fila sorores*
" Nêrunt, inque levi immitis latet Atropos offa :
 Et simul objectos retrahit captantibus unco
 Ære cibos ; donec fugitivis acrius instans
 Piscis edax dapibus, chalybem simul abdidit ore.
 O sævam ventris rabiem ! Sic deperit orbis
 Quois perit ; & Parca in conditâ quæritur escâ.
 Nutat, & indicium sinuamine præbet arundo ;
 Setæque multiplices describit in æquore gyros,
 Ut primum testum descendit in ilia ferrum.
 Nec mora : in obliquum detorto vimine, Phœbus
 Falcato læsum configit acumine piscem.
 Ille, jecur sævo violatum ut vulnere sentit,
 Mille dolos versat. Nunc, toto pondere nixus,
 Nunc recto, nunc obliquo, se gurgite librans ;

Ancipitesque simul ducens hinc, inde choreas,

Excudere abrupto conatur viscere pestem.

✓ Sæpè cavos ripæ tentat penetrare recessus,
Funiculúmque truce[m] contortæ interplicat ulvæ:
Sæpè petit fundum; de fundo ad summa repentè
(Ocius emissâ Parthi post terga sagittâ,)
Surgit, deciduusque gravat pendentia fila,
Et simul adductâ tentat discindere caudâ.
Scilicet ingentem vetat indignatio piscem,
Tradere tantillis immania membra catenis!

Phœbus, ut ancipitis pendet fortuna palæstræ,
Motibus intentus, similès in pectore cudit
Ipse dolos; varias ut destruat artibus artes.
Conantique fugam decies, deciesque retracto,
Nunc refricat crudum repetito verbere vulnus,
Nunc iram obsequio frangit, mulcetque furem;
Et libertatem laxatâ ostentat habenâ.
Mox, ubi permissis lascivit in æquore gyris,
Plus æquo audacem veniâ, & nil tale timentem,
Adducto revocat loro, cogitque profundum
Permutare vadis, propiusque affuescere cœlo.
Utque emergenti decrescunt pondera, tractim
Gurgite nunc prono, adverso flumine nunc ductum
Aëriis suffocat aquis, dum (ventre gravato,

Utris

Utris more jacens summis resupinus in undis,)

Pendet iners gracili tandem de vimine moles ;

Inque cavam sequitur nullo luctamine ripam.

Ipse suam victor prædam miratur, & acri

Intuitu in patulâ monstrum metitur arenâ,

Confossum ut trucibus quondam Pythona sagittis.

Et fortè oblongus, cui fecit barbula nomen,

Mullus erat ; quo non est piscis cautior alter,

Aut cui majoris confixo gloria luctæ

Debetur : sic ille dolis, sic viribus urget

Piscantem, exhauritque omnes versatilis artes.

Successu hoc, Latonigenæ conamina crescunt,

Quæ sibi fatidicus spondet fore prospera vates.

Mox alias invisit aquas ; quas torquet Enipeus

Turgidus, Apidanusque senex ; & (notus amore

Antiquo) Peneus, sævæ incunabula Daphnes :

Quasque suos fundit Ladon ; quasque Ipse, bubulcus

Amphrysi quondam lenes potaverat undas :

Et ripam signis decorat victricibus omnem,

Dum manet in quovis captorum cortice Imago

Sculpta, simulque suo cum cortice crescit Imago.

Fiscellamque levem redeunti sæpè gravabat

Tyroni acceptus capitatus Gobio lusus ;

Et Rutili pariter molles, Apuæque fugaces ;

Spi-

Spineaque objectans tractanti tergora Perca ;
 Atque levis fummis volitans Alburnus in undis,
 Lacceaque, incepto Gallos imitata feroci,
 Sed primos cedens toleranti ignava furores ;
 Tuque (suum rostro referens, quo glarea ab imo
 Vertitur, unde pari nomen fortiris ab usu,)
 Mole minor, gustu qui vincis Porcule, Percam.
 Sæpè Abramis, brevis in latum cui panditur alvus ;
 Carpaque turgidulâ cœnis gratissima linguâ ;
 Nec non Pæctoli fulvo perfusa metallo
 Tinca, (Machaoniis morbos cui pellere succis,
 Vulneraque affrictu dederat sanare salubri
 Ipse olim, & "*nulli vivas violata natantem,*
 "*Dixerat, ut nostris accedas integra mensis ;*)
 Gratum humeros curvabat onus, neque cætera deerant
 Præmia, quæ duro constantia mista labori
 Exigeret. Quoties te musca imitata fefellit,
 Trutta sagax ; quæ (multiplici variata colore,
 Et rutilâ flavas distincta aspergine costas)
 Das duplices Epulas ; oculis prius, inde Palato ?
 Te, quoque, cui rictus armant dumecta patentes,
 Fluviorum Phalaris ; cui natio tota natatrix
 Præda fit, inque avidâ turmatim conditur alvo,
 Prodidit objectus celato Gobius hamo.

Quinetiam (audaci usque adeò fortuna labori
Faverat) ingenti nonnunquam pondere preffit
Salmo latus; qui præcipiti natat obvius amni,
Objectasque super moles, præruptaque faxa,
(Post capiti admotam celeri sinuamine caudam)
Diducto sese pernix jaculatur ab arcu.
Irrita sin prorsus reddant conamina soles,
Immodicive imbres, vel utrisque inimicior Euris;
Omnibus exercet virtutem Casibus æquam,
Ipsaque in eximium cedit patientia fructum.

Hæc mihi, (dum tacitas *Aufonæ* solus ad undas
Obductum globulis jacto fallacibus hamum,
Pennigeram fatagens calamo suspendere plebem,
Et desolatos indignor retibus amnes,
Rara quod accurrat projecto fursure præda,)
Ut tardo ingratas successu falleret horas,
Tradidit ipse Pater vaturn: Citharæque recedens
Hoc pariter tactâ cecinit modulabile Carmen.

Nimis beatus Ille, qui tremulam manu

Arundinem scitâ regit:

Epulisque gentes fascians aquatiles,

Rictu fugaces protrahit!

Huic læta puris corda turgent gaudiis,

Quæ nullus offuscat dolor.

Aniæ

Aulæ palæstram cautus ancipitem fugit,

Dubiamque honoris aleam.

Non ille avaris invidet pericula

Curasque quæis constant opes.

Nec jurgiosi litibus mistus fori,

Terit Advocati limina.

Nec æstuosum mercibus metuit mare,

Reditusque pensat flatibus.

Mulcet quietum lene murmur fluminis,

Dum bellicus tonat fragor :

Seseque mutos inter oblectat greges,

Cum perstrepat rixis Domus.

Aurora vixdum conjūgis liquit torum,

Suum impiger cum deserit;

Cyathoque guttur lætus epoto lavans,

Et arma cinctus congrua,

Sudo, serenoque æthere, ingreditur viam,

Sereniori pectore.

Pedes deinde Thamefin, aut Trentam petens,

Ut Piscibus fruatur dolos,

Avium sonoro pipilantū gutture

Oblectat aures voculis :

Avidaque amcenos nare captat halitus,

Aurora quos Floræ rapit.

Simul

Simul & novali exercito salutifer

Hauritur exudans vapor,

Suspensa fulco dum arva calcat impari,

Pedibus Iambos metiens.

Laboriosæ semitæ interea moras

Gratis levat spectaculis.

Vallesque, montesque, rigido & cacumine

Saxa aspicit minantia :

Sylvasque, fontesque, viridique pascuo

Pecora aspicit vagantia.

Hinc, quassa currit bucula ad mulctralia,

Stillante nectar ubere :

Memorque blandis postulat mugitibus

Vicariam proli manum.

Et inde, inermi fronte molliculus ferit

Agnus parentis mammulam :

Simul & futuris, non ita innocentibus,

Præluit infons præliis.

Ripas deinceps quas petebat, obtinens,

Setas adaptat vimini :

Chalybemque gratis vestiens eduliis,

Unctum salivâ projicit.

Cicada ferrum stridula infixum tegit,

Aut musca bombis perstrepens ;

Suoque limax lubricans succo vias ;

Erucaque hortorum lues :

Coaguloque lactis imbutus cremor,

Similæque massa subrubens :

Hamoque rufus sæpè vermiculus micat,

Facitque pisciculis famem

Hamoque pinguis sæpè lendiculus nitet,

Et vespæ inermis Embryo.

Cornuque pæraque, locuplesque calceus,

Subinde sufficiunt dapes.

Hoc inchoatur more piscanti Dies ;

Sic occupatus Vesperis est.

Sibi ipse turba est, ipse victor sibi, &

Confabulator affidet,

Salientis usque suberis motus notans,

Grassantis oris indices.

Sin forsan unus adsit, aut alter comes ;

Alterna jactant vimina,

Nec interim sunt muta piscatoribus,

Ut piscibus commercia.

Nunc multiformis quam intuentur Machinæ

Laudatur Author unicus.

Nunc cantilenis mutuo innocentibus,

Lepidæ assuuntur fabulæ.

Procul at profanum lege colloquium fugant,

Regi, Deove injurium;

Nec dicta mutis ista piscibus putant

Quæ teste cœlo jactitant.

Perusta sin sudore membra diffuant,

Phaethonte Cancer dum rubet :

Aut imber ingens axe confracto ruat,

Aquasque sternat bullulis,

(Dum junceis anguilla de cubilibus

Expergefacta curſitat)

Umbra imminentis arboris stratos tegit,

Et canna Piscatur jacens :

Spoliisque opimis sæpe tollentem gravans,

Otia rependit sænore.

Declive tandem cum terit Phlegon jugum

Trahuntque noctem sidera,

Piscibus onustus Hesperus ducit domum,

Ubi præda menſas inſtruit ;

Lassata demum membra, post gratas dapes,

Inemptus occupat ſopor.

Simon Ford, S. T. P.

CARMEN

C A R M E N

. D E

Sanguinis Circuitu,

A

GULIELMO HARVÆO *Anglo,**Primum Invento.*

MUfa mihi, causas memora, quo ferveat igne
Sanguis, quam rapido exundans torrente fe-
ratur ;

Quid venam repleat ; cur tensa arteria pulsu
Perpetuo micet, alternis residensque tumensque ;
Quidque intermisso præcordia verberet ictu.

Non hæc, docta licet, veterum cognoverat ætas ;
Non hæc Phillyrides Chiron, non ipse Machaon
Non Amythaonides ; non hæc pulcherrima vidit,
Quamvis discissis cuncta indagaret in extis,
Abderitani cultor celeberrimus horti :
Nec tu, magnæ Senex, Coâ qui missus ab urbe,

U:

Ut male suspectos tua pelleret herba furores,

Risisti meritò infani deliria vulgi.

Nec solers Phrygiis ortus Galenus in agris,

Quem cognata diu mirata est Roma medentem,

Grataque posteritas omni venerabitur ævo :

Nec Cæsalpinus ; nec tu, præclare Soavi,

Olim Phœbeas inter notissime turbas,

Quà Padus irriguos fœcundat gurgite campos,

Quaque Antenoreas Neptunus protegit arces,

Et circumfusus tutas amplectitur undis :

Sed, quem felici lætata Britannia partu

Edidit, Harvæus, notum per secula nomen,

Harvæus monstrator erat, primusque latentes

Expediit causas, priscisque incognita seclis

Eruit è tenebris, piceamque abscedere nubem

Jussit, & obscuris accendit lumina rebus.

Hic etenim varios expendit sedulus usus

Membrorum, mentisque aciem per singula mittit

Sollicitus, sectisque animantibus inspicit omnes

Morborum tacitus sedes ; secumque requirit

Unde trahant lentæ renovata incendia Febres ;

Et quo fonte, quibusque exundet fluctibus Hydrops ;

Quid maciem inducat ; quid iniquo pondere splenem

Attollat ; quæ vis faciat lapidescere Renes :

Has ille atque alias moriendi mille figuras,
 Vestigatque animo, mortisque pericula longè
 Summovet, & medicas Parcis instantibus artes
 Opponit prudens, atque omnia mente volutat;
 Nec putat in membris vitalem hæere liquorem,
 Tardaque per longos protendere stagna canales,
 Sed ruere, & celeri circum vertigine ferri.

Convocat interea lectos in tecta sodales,
 Queis præclaræ artes, & sacra Epidauria cordi;
 Atque, ait, experiar mihi quæ comperta videntur;
 Sintne fatis perspecta, & certis cognita signis;
 An vanæ tantum species, & amabilis error
 Me noscendi avidum falsâ sub imagine ludat.
 Arreptumque Canem obtortâ cervice prehensum
 Tollit, & in mensâ resupinum ponit; at ille
 Arrectis horret villis, & brachia morfu
 Appetit, & magnis ululatibus omnia complet;
 Et pedibus pugnat. Sed nulli obsistere fatis
 Fas est. Harvæus validis complexibus urget,
 Atque infelicem, & luctantem plurima frustra,
 Per mediam extendit tabulam; tum fune reductos
 Innectitque pedes, & vincla tenacia stringit.
 Cumque ita porrectus metuens, pavitanque jaceret
 Ille miser, trepidans artus, & pectus anhelum;

Tum

Tum placidè aspiciens vinctum, sic ore profatur.

Non me, inquit, feritas animi, non dira libido

Crudelem facit, aut sævi inclementia cordis :

Sed mihi mente imâ, totisque recepta medullis

Laudis sacra fames nolentem talia cogit

Moliri, & lenes abigit de pectore sensus.

Fert animus cæcas naturæ aperire latebras ;

Occultas olim rerum perquirere causas ;

Captivumque diù vinclis exolvere verum.

Certum est magna sequi, & tectas, penitusque remotas

Explorare vias ; quo flumine sanguis agatur,

Quo duce liventem inficiat nova purpura venam.

Tu, quanquam infandòs miser experiare dolores,

Immeritamque feras pœnam, solamen habeto

Mortis, quod fato non sis jugulatus iniquo ;

Quòd neque disruptus rabiosi dente Molossi

Occideris, nec te consumat pigra senectus.

Nam neque, per fossas, scædamque ignobilis ulvam

Projiciere Canis, nec tabo membra liquecent ;

Nec tu nocturnis raptus laniabere monstribus,

Nec putrescentes corvus populabitur artus,

Sed si (quod fore confido) mihi docta Minerva

Riserit indulgens, votisque vocatus Apollo

Annuerit cœptis, nunquam tua fama peribit ;

Sed quacunque mei pertinet gloria facti,
 Tu quoque notus eris, totoque legeris in Orbe
 Clarus, & æternum vives moriture Lycisca.

Talia narrabat furdo, dextraque coruscos
 Cultellos effert, gladiisque micantibus instat.
 Ut verò vulnus sensit fera, corpore toto
 Contorquet sese, & fremitu gravis intonat acri;
 Et simul infrendet nudatos spumea rictus,
 Dente, oculoque minax frustra; tremor ilia pulsat;
 Exercetque ferox vanam sine viribus iram.
 Namque illum summo conantem insurgere nisu
 Intorti cohibent nodi, clavique trabales.

At Senior nullo turbatus murmure pergit,
 Et rigidos enses, & inexorabile ferrum
 Perque leves tunicas, perque ultima viscera ducit,
 Intentusque operi extremi penetralia Ventris
 Pandit, & incisas properans divellere carnes,
 Illas hinc atque hinc manibus detrudit; & inde
 Introrsum adnutans fumantia conspicit exta.

Hic Jecur immensum vasto se pondere jactat,
 Et tumet, & Tyrium vincit splendore venenum;
 Sic pulchrum nitet, & nativo fulgurat Ostro.
 Hæc domus, ut fama est, tenerorum tristis Amorum;
 Hinc procul intentans sævus sua tela Cupido,

Mollia languenti succendit pectora flammâ.
 Sive hîc vi magnâ, & multo percocta calore,
 Immutata novum fumunt alimenta ruborem:
 Seu potiùs nimio sanguis flagrantior æstu,
 Hîc facem nocuam, atque acri flavedine Bilem
 Exuit ardentem, & latices deponit amaros.
 Quod supereff oleo, & molli pinguedine lentum
 Et servat longos, faciles & concipit ignes.

Hinc autem contra, & diversâ in sede recumbit
 Splen, & mole minor, facieque obscurus, & usu.
 Hunc levibus perhibent Pulmonem agitare cachinnis;
 Aut succum austerum, atque humores colligit atros;
 Aut escam sabigit, stomachoque infundit acetum.

In medio jacet ingluvies, barathrumque macelli
 Ventriculus, magni protensus imagine facci.
 Huic appensa olidas circumstringentia fæces,
 Intestina hærent, variosque inducta per orbes,
 Multiplici gyro sinuosa volumina torquent.
 Hæc membrana levis nexu complectitur arcto;
 Perque illam niveas cernit prorepere fibras,
 Quas primus doctâ detexit Asellius arte;
 Lactiferasque vocat lactis de nomine venas.
 Pancreas, & Renes, plura & miracula rerum
 Transilit, aut strictim, & festino lumine lustrans,

Alta petit, vitæque arces invifere gedit.

Stat fupra expanfum famâ memorabile Septum,
 Altera carnofo pars eft circumdata limbo,
 Altera Pergameas imitatur lucida pelles;
 Et per tranfverfas æquo libramine coftas
 Tenditur, atque imas fuperis difcriminat oris.
 Incipit hinc primum hirsutus fe attollere Thorax,
 Molliter inflexus curvatæ more carinæ.
 Hunc naturæ parens, venturi præfcia, firmo
 Coftarum vallo, & folido muniverat offe.
 Hic etenim affiduo motu præcordia Pulmo
 Ventilât, inque vices hauritque, & rejicit auras.
 Hic Cor quod reliquis voluit præcellere membris
 Ipfe Pater, medium fublimi in fede locavit.
 Sed neque fummus honos, neq; propugnacula profunt
 Ille cruentatas mergens in pectora palmas,
 Omnia crudeli properat difcindere ferro;
 Irrumpitque aditus, laxataque claufta revellit.
 Tum verò occultæ fedes, vitæque recessus
 Oftendunt fefe, & Cordis domus alta patefcit.
 Ipſum autem tenero affultum Pulmone fuperbum,
 Interiore cubat tefto, & penetralibus imis;
 Vitalesque omni diffundit corpore fuccos.
 Nunc penitus totâ intentis compagine nervis

Tollitur, & stricto tumidum mucrone minatur,
 Intentatque ictus; nunc fibris mollè solutis
 Decidit, & subito flaccescens languida circum
 Demittit latera, & cono procurrit acuto.
 Nec mora, nec requies; rapido sese ocyus Euro
 Colligit, & motus servat, repetitque priores:
 Atque iterum assurgens solidum densatur in orbem;
 Atque iterum in longum pendentia fila remittit.
 Nam Natura sagax pariter nobisque ferisque
 Mirâ arte in geminas divisit Corda Cavernas;
 Quæ modo turgentes ingesto rore tumescunt,
 Et mox emisso subsidunt sanguine. Nempe
 Non stabile, immotumque datum est mortalibus ægris;
 Nec sine continuo ducenda est vita labore;
 Exoptata quies mors est. Cor mobile pulsu
 Perpetuo quatitur, trepidatque: ex Corde superno
 Quatuor enatæ procurrunt ordine Venæ,
 Hinc binæ, atque illinc; facies non omnibus una,
 Non idem est habitus. Pars crasso tegmine tuta
 Albet, & inclusos occultat cauta liquores.
 Pars tennes tunicas, pellesque induta nitentes
 Purpureum ostentat laticem, livenisque fatetur
 Internos minio nativo ardescere tractus.
 Illas spiritibusque tumens, & turgidus inflat,

Has leni placidus percurrit flumine sanguis.
 Verùm Corde omnes, & eodem fonte coortæ,
 Grandescunt primùm, & fluvio majore feruntur ;
 Post autem angustos subitò tenuantur in amnes,
 Inque canaliculos aliosque aliosque tributæ,
 Decrescunt sensim ; filisque extensa minutis
 Extà per, & carnes, atque omnia membra vagantur,
 Vivificum cunctis afflantes artubus ignem.

Hæc aliis olim fatis explorata relinquit.
 Ast ipsum interea cupidum nova cura fatigat ;
 Quis Cordis molem exagitet labor, unde calentes
 Accipiat succos, & quas extrudat in oras ;
 Quo fluat exundans per aperta foramina Sanguis,
 Sanguis qui inducto venarum tegmine clausus,
 Ambiguos trahit anfractus, & fallit eundo.
 Sic ubi lentus Arar tacito per pingua repit
 Culta gradu, lenique pererrat pascua rivo,
 Incertum est partes has, an labatur in illas :
 Cum verò injectas accepit gurgite moles,
 Et trabibus frænantur aquæ, vehementior exit,
 Mutatusque fremit, superatoque aggere spumans
 Sævitur, & in Rhodanum violentas concitat undas.
 Ergo placet tepidos amnes, cursumque ruentis
 Sanguinis obstruere, & nodo constringere Venas.

Sunt geminæ ante alias insignes mole, modoque;

Illam jure Cavam vocitat Romana juvenus,

Hanc olim Graii dixerunt nomine Aortam.

Contiguïs pariter labuntur fluctibus ambæ,

Et socios ambæ spargunt per corpora ramos.

Hanc *Harvæus*, & hanc oculisque animoque remensus,

Forte Cavam primò tenui complexus habenâ,

Amplum intercludit filo cohibente canalem,

Obsepitque vias. Atque hic, (mirabile visu!)

Qui propior Cordi sanguis dilabitur ultrò

Cordis in Auriculam, depletaque sanguine Vena

Concidit, & vacuas jungit sine flumine ripas.

Qui verò excelsâ Vitæ distabat ab arce

Longiùs, astricto præclusus stamine, cœptum

Sistit iter, magnoque attollit Vasa tumore:

Distentas tunicas, & claustra obstantia pulsat,

Implicitos nequicquam ardens perrumpere nexus.

Postquam hæc *Harvæus* solerti mente notarat,

Ipse manu nodos, & vincula linea solvit.

Tum subitò emissus per mota repagula sanguis,

In patulas Cordis cellas, & tecta refertur.

Hæc ubi visa seni, multumque expensa sagaci;

Arripit ingentem, vincloque innectit Aortam.

Omnia nunc diversa videt, nunc altera surgit

Naturæ.

Naturæ facies. Nam quæ longissima Vena
 Perplexos ultra nodos porrecta jacebat,
 Mollior elapso flaccescit sanguine; sed quæ
 Interius spectat, Cordi conjuncta sinistro,
 Dura riget, succoque superveniente tumescit.
 Allabensque liquor, spatiis conclusus iniquis;
 Æstuat introrsum, vitalemque ampliat orbem,
 Et propè disrupti intendit retinacula Cordis.
 His etiam rite expensis, simul omnia circum
 Laxat vincla Senex; magno simul impete sanguis
 Emicat, & prono decurrit concitus amne:
 Corque vices peragit, renovatque arteria pulsum,
 Quantum efferre valent moribundi languida membra.

Harvæus, qui cuncta animo securus obibat,
 Constitit attonito similis, paulumque moratus,
 His tandem charos dictis affatur amicos.
 Vos quibus alma salus curæ est, qui sacra medentùm
 Pocula miscetis; quorumque potentibus herbis
 Fata retardantur, miserumque extenditur ævum;
 Accipite hæc animis, memoresque recondite vestris;
 Et veras demum vitæ cognoscite causas.
 Dissimiles venæ varios formantur in usus;
 Hæ primùm acceptos pleno de Corde liquores
 Carnibus instillant, & toto corpore miscent;

Regressos illæ in Cordis penetrale refundunt.
 Principiò sanguis fonte eluctatus ab uno,
 Conjungit vires, & magno flumine fertur;
 Post autem in rivos scindit sese usque minores.
 Tunc iter obscurum ingrediens, cæcosque meatus,
 Exiles Venarum apices, & parvula lentus
 Vasa subit majora petens; & semper eundo
 Auctior, immensus redit in præcordia torrens.
 Nam velut irrigui fontes, fluviique minores
 In Thamefin leni deducunt murmure lymphas;
 Ille novo fluctu, & lato spatiosior alveo,
 Crescentes undas sinuoso in Nerea tractu
 Promovet, ingentique impellit flumine Pontum.
 Haud aliter summo rediens è corpore sanguis
 In tenues primùm Venas, parvosque canales
 Insinuat sese; subito majora redundans
 Vasa petit; tandem collectos undique rivos
 Inque Cavam cogit, ripisque coërcet eisdem.
 Illa gravis tumet, & refluxo distenta liquore
 Partem oneris ponit, Cordisque eructat in oras.
 Quod simulac sensit venientis pondera succi,
 Tenditur, & rigidum, & massà majore gravatum
 Omnibus insurgit fibris, multaque potens vi
 Sanguineum amplexans laticem constringit; at ille
 Quà

Quà data porta ruit : Pulmonem protinus omnem
 Proluit, & tetrum exhalans de pectore fumum,
 Ætheriâ nimium fervorem decutit aurâ ;
 Atque inspirato vitales aëre flammâs
 Suscitât, & raptim cœlesti accenditur igne.
 Tum nitor effæto redit, & nova gloria Succo.
 Jamque finum Cordis lævum fulgentior intrat ;
 Atque inde in vastam magnâ vi pulsus Aortam
 Profilit, illa iætu distenditur, & simul omnes
 Expansi toto subsultant corpore rami.
 Sanguinis hoc iter est, atque hæc via regia vitæ :
 Perpetuis agitur gyris membra omnia circum ;
 Atque iterum in Venas, iterumque in Corda recurrit ;
 Itque, reditque viam, celerique reciprocos æstu,
 In sua conversus vestigia volvitur amnis,
 Atque indefessum peragit circumflus orbem.
 Hunc motum, hos cursus innexa, solutaque Vena
 Monstrat, & extantes diversâ in parte tumores.
 Non etenim instabili fertur pede mobilis humor ;
 Ut levis Euripus dubiâ revolubilis undâ :
 Sed certis semper gradibus pergitque, reditque.
 Nam qui perluto veniunt è corpore succi,
 Promptior his in Cor lapsus, via tuta patefcit :
 Sed refluis validum opposuit Natura Tridentem,

Et ternâ clausas munivit cuspide portas.

Quique è compresso pelluntur Corde liquores,

Exitus his facilis datur, at remeantibus obstant

Claustra, & Lunatæ stantes in limine Valvæ.

Verum hæc ipse equidem modicis conclusa libellis

Expediam ; atque alias rationes insuper addam ;

Cur Medicus leni constringens brachia nexu,

Cum gravis accensas populatur flamma medullas,

Inferiùs venam fecet, & quâ proxima Carpo est :

Quid faciat nodos varicoso in poplite ; quidque

Sanguinis impediat subitum per prona relapsum ;

Pluraque purpurei laticis monstrantia cursus.

Tum genitale arvom, & vitæ primordia pandam ;

Ut genus humanum, pecudesque, & cœrula monstra,

Cuncta ovo exorta, & Puncto saliente creata.

Nec nostram effugient, quantumvis parvula, curam,

Quæ miranda magis, subtili texuit arte

Natura, & primùm adductis prorepere fibris

Jussit, mox pictis volitare per aera pennis.

Forsthan hæc etiam, non multum ingrata, docebo :

Ni mea crudelis compilet scrinia miles.

Nam mihi nescio quid lævi mens ægra minatur ;

Arma procul video, & fulgentes ære catervas.

Quæ rabies animi, quæ tanta insania Cives

Per-

Perculit ingratos; atque in fera prælia raptat
Felices nimium, Carolo regnante, Britannos?
Hei mihi! quas clades, & quos inimica tumultus
Fata parant? cerno stagnantes sanguine campos,
Cognatasque acies alternâ cæde rubentes.
Quid tibi vult Styge prorepens Confessus ab imâ;
Diraque regali perfusa cruore bipennis?
Ante precor mors atra graves mihi condat ocellos,
Quam videam illius casus, lacrymasque diei.
Eheu! quam variis jactabitur Anglia fati!
Principiò in miseram immanis dominabitur Hydra:
Sed ferus obscœnum Serpens caput exerit Orco,
Terrificos spargens oculis flammantibus ignes,
Oraque sanguineis turpatus lurida guttis;
Inque ipsam ruit ille Hydram; & de sede supremâ
Dejicit, & rursus tenebrosa in Tartara mittit.
Mox aliam ipse Hydram nocte, & pallentibus umbris
Evocat; hanc subito, nec opino vulnere mactat;
Atque indignatus Stygias detrudit ad undas,
Sibila tentantem frustra, & capita ægra plicantem.
Tum spoliis Divûm, folioque superbit eburno:
Et tria squamigero Sceptra impius arripit ore.
Jamque novo lætus regno, rebusque secundis
Exultat, vacuaque furens bacchatur in Aulâ.

Cogitur hic etiam infernas transire plaudes.

Tum latebras tristes, atque horrida tecta relinquens,

Erepat gracilisque, pigerque, & frigidus Anguis;

Sed solo armorum Sonitu tremefactus inani,

In deserta fugit, cæcoque reconditur antro.

Exemplò scedis horrescunt omnia Monstris;

Qualia nec vastis fitiens alit Africa campis,

Nec varius falso pascit sub gurgite Proteus.

Harpyasque, Hydrafque truces, verasque Chimæras,

Ignotasque olim species fecunda ministrant

Tartara, nocte atrâ, & densâ caligine tectas;

Luctantes secum, atque in mutua tela ruentes.

O Pater! O Fœlis tandem succurre Britannis!

Et tot pressâ malis, tantisque attrita ruinis

Anglia duret adhuc; atque omni functa periclo,

Excelsum nitidis iterum caput inferat Astris.

Nescio quis gelidâ insolitus mihi fulgor ab Arcto

Exoritur, dubioque illustrat lumine terras.

Rarescunt tenebræ, victæque Aquilone sereno

Diffugiunt nubes; latum Sol igneus orbem

Attollit, totoque abscedunt æthere nimbi.

Monstra novis radiis, subitaque exterrita luce

Horrendas sedes, & Tartara nota revivunt;

Præcipitique fugâ in patrium referuntur Avernum.

For-

Fortunata Dies! quibus exornare triumphis!

Quos miseris tandem plausus! quæ gaudia portas!

Delitiæ Angliacæ gentis, Regumque propago

Carolus alter adest, sceptrisque potitur avitis.

Stant gemini circum Fratres, Ille aureus alter

Gratanti ingreditur similis; tristissima nubes

Alterius caput obscurâ ferrugine cingit.

Regale ambo latus stipant: Hic pergit in Urbem

Clamores inter lætos, & vota suorum.

Hunc sequitur Pax alma, & pleno Copia cornu,

Et pietas, & prisca fides, & gloria rerum,

Quæ neglecta diù, pedibusque obtrita jacebat

Religio, antiquum sumit rediviva nitorem,

Cœlestique iterum affulget placidissima vultu.

Quid non efficiat tanti præsentia Regis?

Illius auspiciis doctorum illustre Virorum

Concilium accitur; totoque ex Orbe frequentes

Conveniunt, iisdem succensi pectora curis.

Quisque suum pulchrâ caput obvincire coronâ

Ardet, & audaci palmam decerpere dextrâ.

Namq; animum exacuit favor; & sub Principe crescit

Laudis amor, studiisque accenditur æmula virtus.

Neve inimiciæ tali in certamine. Sed quis?

Ille quis est claro Divorum sanguine cretus,

Quem

Quem scriptis, factisque, admirandisque repertis
 Insignem, nobis mittit glacialis Ierne?
 O quanta! & quæ turba Virum comitatur euntem!
 Cumque ipso parili gestit procedere gressu:
 Omnes ingenio præstantes, artibus omnes!
 Non tot Cumæo folia abripiuntur ab antro;
 Atque abrepta levi volitant ludibria vento:
 Non tot Cecropiæ, depastis floribus Hyblæ,
 Autumno glomerantur apes, cum rauca resultant
 Æra, & cæruleus resonat tinnitibus æther.
 Neve illi tenues, dubiaque ab origine Formas,
 Argutasque secant nugas; sed pondera rerum
 Solliciti tractant, verique cupidine tacti
 Singula pertentant; certatim nobile semper
 Fervet opus; magnoque evolvunt cuncta labore.
 Quicquid in immensi jactatur limite Mundi;
 Quicquid Pontus habet, quicquid spirabilis aër;
 Quicquid Terra parens summove in cortice gestat,
 Aut imis occultat inexplorata cavernis;
 Nil illi præclusum, intentatumve relinquunt;
 Omnia rimantur. Felici indagine multa
 Inveniunt; aliisque investigata refingunt
 In melius. Quæcunque olim ter maximus Hermes
 Tentavit, quoties caluit Memphitica fornax;

Quæque Syracusio descripta in pulvere Vati,
 Barbarus immiti abruptit Problemata ferro;
 Quæque ignarus adhuc causarum, viscera vidit,
 Dum frustra inverſis extis inhiabat Aruspex,
 Venturam exquirens sortem, mentemque Deorum:
 Illi quotidie verſant, animoque manuque
 Omnia ſcrutantes; illis Natura reclusas
 Pandit opes, neque ſe nebulis obſcura recondit.
 Illi concretas moles, & corpora dura
 Igne domant, ſubitoque ſua in primordia ſolvunt.
 Et Lunæ, Soliſque viam, & labentia cœlo
 Sidera deſcribunt radio, & quibus Orbibus errant
 Terribili horrendum rutilantes crine Cometæ.
 Serpentes atros, Piſces, genus omne Ferarum
 Arte ſecant ſummâ, & ſpirantia membra revolvunt;
 Fibrillas omnes, & vaſa minutula quærunt.
 Atque illis noſtrum ſi fors ſuperare laborem
 Contigerit, mihi jucundum eſt, & amabile vinci.
 Conſcia mens recti ſibi gaudet; ſplendida nunquam
 Facta premit, minimumque alienis invidet auſis.
 Hos fama ad ſuperos fulgentibus evehat alis;
 Nos quoque poſteritas aliquo ſignabit honore,
 Qui primi Cordis certâ rate findimus æquor,
 Ignotoſque olim vitæ tranaviſimus amnes.

Talia fatidico Senior de pectore fundit.

Interea diris Animal cruciatibus ægrum,
Immanes patitur secto Thorace dolores,
Cor tamen ad solitum accingit sese usque laborem,
Et validis primùm, & crebris micat ictibus; at mox
Segniùs, & raro respondet verbere; Pulsu
Ancipiti tremit, atque incertâ fluctuat undâ;
Tum fatis victum cadit, immotumque quiescit.
Ferreus abscondit morientia lumina somnus,
Horrentesque rigent artus, calor ossa relinquit.

Harveides animo pervolvens cuncta, Canemque
Exanimem spectans; Quo te, inquit, fata tulerunt?
O mihi si raptum in lucem revocare liceret,
Et fugientem animam gelidis infundere membris!
Sed prohibent Parcæ, & nullo jam carmine Manes
Flectendi: vel si tantum medicamina possent;
At me iræ superùm terrent, & Apolline natus
Fulmineo extinctus jactu. Quid nunc tibi tandem
Pro merito egregio, & vitæ pro munere reddam?
Nec tu defunctus planctu lætabere inani;
Nec tua solabor pretioso fata sepulchro.
Ista levem Culicem vano splendore coronent,
Quem brevis ingrati pastoris sustulit ira;
Formicamve vagam, quam incautam succina gutta

Implicuit, pinguique revinctam rore peremit.
 Major honos tibi debetur, tibi gloria major.
 Namque tui generis Procyon, & Sirius ardens,
 Inque domos Superum, & stellantia tecta recepti:
 Quin tu etiam ætherias conscendas tertius arces.
 Tu quoque celestes inter numerabere flammæ;
 Sublimique procul radians fulgebis in Axe.
 Neve Canis vestro in cœlis formosior Altro
 Ullus erit, non qui rabioso fidere tostos
 Urit agros, non qui Leporis vestigia latrat.
 Nam neque lethalem in terras jaculaberis ignem,
 Inducens hominum generi morbosque, famemque;
 Nec fata, nec pecudes infano fervidus æstu
 Extingues: sed læta tuo, & flaventia culta,
 Atque salutiferas herbarum lumine vires
 Augebis, floresque in præta virentia sparges.
 Ignibus innocuis, & amica lampade mundum
 Lustrabis, medicaque, haud nunc inglorius, artes
 Æternæ, placidaque nitens moderabere flammâ.
 Hæc ubi dicta, omnes, sua quisque in tecta, recedunt,
 Harvæi famam, ac laudes super astra ferentes.

Rob. Grovius, A. M. Cantab.

Cursus

Cursus NOVI FORI.

QUO me clientem, Musa, rapis tuum?

Aut quas ad oras ludicra nescium,
Montesque percurrans & urbes

Aërio vehis alta curru?

II.

Fallor, vel alto pensilis aëre

Molem propinquam nubibus arduis,

Urbemque devotam Tonanti

Intueor, rutilasque turres.

III.

Fallor, superbi vel jūga turgida,

Et saxa cœlo conspicer æmula,

Rupesque præruptas Olympi

Et patuli spatia ampla dorsi.

IV.

Quis clamor urget? quis sonus advolans

Obtundit aures, & properantium

Immiscet hinnitus equorum,

Murmuribus strepituque turbæ?

V.

Quæ scena vasto panditur æquore ?

Gaudetque longo debilis otio

Delecta per campos Juventus

Herculeos renovare ludos ?

VI.

Ecquis superbo cingitur agmine

Altiusve curru fertur in aureo ?

Quem totus exceperit tumultus

Latitiâ properoque plausu ?

VII.

Rursûsne currum Chromius occupat

Auriga celsus, lorâque concutit,

Metamque devitare cautus

Per medium ruit ales æquor ?

VIII.

O si reversus Pindarus afforet,

Paulùm relictis Elysi plagis,

Hic grande conamen, paremque

Materiem reperiret arti !

IX.

Hic fiste cursum, Musa, nec utere

Laxis habenis : Nil melius videt

Vel Phoebus Eoas relinquens

Hespe-

MUSÆ ANGLICANÆ. 167
Hesperiasve aditurus undas.

X.

Sic fatus hæsi, Musa que protinus
Immota fixas continuit rotas,
Et molle subridens amicas
Purpureo dedit ore voces;

XI.

Non celsa spectas oppida Græciæ
Lateve notam conspicias Elida,
Solenne nec festum Tonantis
Nec patuli scopulos Olympi.

XII.

Sed læta faustæ regna Britannæ,
Atque auspicatas aspicias insulas,
Murosque sublimes & arva
Neiophori, fluviumque *Chami*;

XIII.

Nullis secundus qui fluit amnibus,
Ni cedat almæ fluctibus Iſidis
Torrente quæ sacras Camœnis
Oxonii lavat amne ripas.

XIV.

Quin surge tandem versibus & vagis
Describe miram quadrupedum fugam;

Nec segnis exora Camœnas ;

Materies creat illa vatem.

XV.

Sublimis alto Pegasus aëre

Fecit poëtas ; dum levis avolat,

Vel solus agnovit Caballus

Pierios aperire fontes.

XVI.

Vix Musa pressò conticuit sono,

Volvo per agros lumina sedulus,

Et munus exolvere receptum

Obsequio properans fideli.

XVII.

En ! ut superbos agmen Equestrium

Tentat caballos, impatiens moræ,

Luctæque præludens futuræ

Fræna quatit manibus remissa.

XVIII.

Jam rauca primo Tympana murmure

Passim vagantès quadrupedès vocant ;

Clangore jam suadent secundo

Præcipiti celerare cursu.

XIX.

Certamen æquum tres ineunt pares

Et

Et lora solvunt, protinus avolant

Omnes & effusi feruntur

Cartere corripuntque campum.

XX.

Nunc ille nunc hic prævenit æmulus,

Nec certa parti fors favet alteri,

Arrecta sed laudum cupido

Ancipitem facit æqua cursum.

XXI.

Stat fixa longè meta celetibus

Altâ reversus ramus ab ilice,

Umbramque diffundens amœnam

Et viridi placidus colore

XXII.

Invitat omnes: huc pede fervido

Tendit Caballus, huc oculos eques

Advertit intentos, equumque

Urget adhuc stimulis anhelum.

XXIII.

Talis sereno dum nitet æthere

Arctos perito cognita navitæ

Spectatur immotè, ratemque

Auspiciis regit una certis.

Jam

Jam Diva tandem lubrica destitit
Mutare partes; impiger æmulos
Præcessit indefessus alter
Quadrupedes tenuitque metam.

Cur non Olivam crinibus applicat
Pro more victor? Quis nova præmia
Indixit, Alcide, tuasque
Ausus erat temerare leges?

Dixi, nec ultra Musa silentio
Vocem repressit, protinus inscium
Affatur arridens & infit
Ambrosiis Dea pulchra labris.

Qui jura sanxit quid vetat editas
Mutare leges? Is nova præmia
Assignat Autor, qui Britannos
Imperio regit unus æquo.

Qui tot triumphos vincere Chromii
Possit vel uno; dum properantium
Attentus immensos labores

Laude vehit pretioque signat.

XXIX.

Cernis benigni munera principis,

Cernis metalli pocula divitis,

• Cælata mirandis figuris

Et nitidis pretiosa gemmis?

XXX.

Hæc sunt olivam quæ superant tuam;

Quæ donat ipso non minor Hercule;

Qui ducit à cælo decusque

Et sobolem genitore Divo.

Honoratiss. *Leopoldus Wilhelm. Finch,*

ex Æde Christi.

In Adventum REGIS
OXON. 1681.

Qualis Gigantum viribus æmulis
Infensus olim Jupiter edidit
Regale decretum, Deosque
Æthereâ glomeravit aulâ.

II.

Huc te citatum, Bacche pater, tuæ
Vexere tigres passibus impigris,
Excussa nequicquam coactæ
Indocili juga ferre collo.

III.

Huc tendit atro pulvere fordidus
Mavors, caballis raptus ab igneis,
Dextrâque fatali cruentam
Gestat adhuc metuendus hastam.

IV.

Huc Phœbus axem torquet eburneum
Passuque claudo Mulciber & pater
Saturnus, accitisque tandem

Numinibus, volat ales Hermes.

V.

Talem Senatum Præside *Carolo*

Miratur *Ifis* ; dum celeri ruens

Torrente, dilectas *Camænis*

Oxonii lavat amne ripas.

VI.

Miratur omnes hic simul ordines

Quas auspicatæ terra *Britanniæ*

A fœce distinguit profanâ

Et titulo potiore signat.

VII.

Huc egit, æquo fœdere, publicum

Discrimen omnes ; dum studet arduam

Regni laborantis salutem

Egregius stabilire cœtus.

VIII.

O! Si secundo numine cederent

Privata causis commoda publicis,

Totusque certatim Senatus,

Consiliis ageretur æquis!

IX.

Immotus artes *Carolus* hostium

Vanasque tutus despiceret minas ;

Et

Et pacis & belli balances

Arbitrio regeret fideli.

X.

Non civium ardor prava jubentium,

Non falsa rupto fœdere Gallia,

Non Papa securam molestus

Rumperet infidiis quietem.

XI.

Sed fausta talem fumeret Anglia,

Qualem, Monarchâ lætior Advenâ

Pompaque regali, renidens

Induerat *Rhedycina* vultum.

XII.

Quæ jam recepti conscia Principis

Cœlo superbum tollere verticem,

Celsoque sublimis triumpho

Finitimis dare jura terris

XIII.

Regina cœpit : viderat æmulas

Certare Turres, quæ magis Aurea

Fulgeret, atque augustiore

Exciperet dominum apparatu.

XIV.

Se vincit & jam clarior emicat

Moles scholarum nobilis ; auspice

Fundata quæ quondam *Jacobo*

Lætâ sinu recipit *Stuartum*.

XV.

Ast inter omnes altior eminet

Quæ destinatur consiliis patrum,

Dum pompa conventûs superbam

Luce novâ decoravit aulam.

XVI.

Vagos planetas vidit, & ætheris

Hic olim inertes Astronomus vices,

Et surda nequicquam peritâ

Sidera sollicitavit arte.

XVII.

Jam fata regni verius explicat

Bellicue causas, mystica *Carolus*

Arcana fatorum resolvit

Et sapiens dominatur astris.

XVIII.

Ille, ut superbo Jupiter agmine

Cinctus Deorum, sæpius *Isidis*

Invisit undas & fluenta

Jam *Thamesis* potiora lymphis.

Juxta-

Juxtaque nostri clarior emicat

Juno Tonantis ; quam Venus aurea

Longusque Musarum triumphus

Et Charitum comitatur ordo.

XX.

Quocunque tendunt induitur novam

Natura formam, Floraque pascuo

Miratur agresti virentes

Sponte suos properare foetus.

XXI.

Vel tecta quiddam majus & amplius

Mutata præstant ; Hic quasi *Carolus*

Palatium præfens creasset

Artificis superans labores.

XXII.

Talem recepto Numine viderat

Baucis Tabernam ; dum stupuit novo

Splendore perfusas Columnas

Et rutilo nitidas metallo,

Honoratiss. *Geo. Compton,*

ex Æde Christi.

MAURUS *Advena.*

P^{ORTENTA} *Mauri* barbara climatis
Mendax vetustas narret & augeat,
Quà monstra fœcundans adustam,
Phœbe pater, generas arenam.

II.

Fingat colubros, corpore squallido
Vastoque rictu, fingat & incolas,
Gestuque ferales & ore,
Atque suæ nova monstra terræ.

III.

Indocta falli Nos melius docet
Verique cultrix Experientia;
Quæ novit Errorum recessus
Et veteres aperire fraudes.

IV.

Longum ferocis senserat *Africa*
Tingis furorem; totaque bellico
Obsessa portas apparatu
Par geminis stetit una regnis.

N

Vis

Vis inde, virtus hinc prior, arduum
Rivalis iræ distulit exitum;
Dum *Maurus* occisam cohortem
Angligenum, legione pensat.

VI.

At quæ peremptum longa *Trelaunium*
Tacebit ætas? qui Decio parem
Sortitus in bello ruinam
Morte suâ stabilivit urbem.

VII.

Hæc ut superbi *Maurus* in arcibus
Audit Palati; Frustra (ait ingemens)
Cum Gente certamus Britannâ,
Illa meos moriendo vincit.

VIII.

Nil Marte agendum; foedera fanciam
Pacemque pangam; munera certiùs
Præstabit & partes amici
Quisquis agit metuendus hostem.

IX.

Legatus altæ per proceres notæ,
Ipseque regi sanguine proximus,
Suscepit oblatos honores,

Magna

Magnâ Equitum comitante pompâ.

X.

Ut primum ad oras appulit Angliæ
Pacis minister, confluit undique
Vulgi mirantis tumultus,
Et potior procerum Corona.

XI.

Mirantur illi non solito modo
Hæreere vestes; nudaque brachia,
Arcumque pendentem & pharetram
Præpetibus gravidam sagittis.

XII.

Os hi verendum membraque nexibus
Compacta firmis, lumina fervidis
Armata scintillis, in agmen
Omne suas jaculata flammæ.

XIII.

Talis cruento pulvere sordidus
Mavors, caballis concitus igneis,
Bellumque feralemque cladem
Threiciis meditatur agris.

XIV.

Quid si perusta natus in Africâ
Vicina solis passus & oscula

Subfuscus evadat, Deique

Ore nigras imitetur umbras?

XV.

Ast Hinc latentis plenior ingent

Et perspicacis vis animæ fluit,

Dum magna sublimes furores

Mens agitat propiore Phœbo.

XVI.

Quin & sagittas auspice Delio,

Tractare miris noverat artibus;

Vicisse vel Phœbum putares

Atque Dei subiisse partes.

XVII.

At quis regendi Quadrupedes Deus

Indulsit artem? cernis Equi jugo

Ut hæret immotus, remittens

Lora, Supervacuumque frænum?

XVIII.

Fallor, vel olim per Lybicos agros

Venatus, artem Te docuit suam

Miroque donavit Caballo

Quadrupedum domitor Gradivus.

XIX.

Talis suorum celsus in agmine

Fer-

Fertur superbo fœderis Arbiter,

Litesque componens fideli

Implicuit duo regna nodo.

XX.

At quem secundum conspicer? altius

Turbam inter omnem splendet Apostata,

Quem Musa dicendum perosa

Ægra filet, refugitque luctu.

Honoratiss. *H. Mordant*,

ex Æde Christi.

*In Obitum Illustrissimi Principis HENRICI,
R. JACOBI I. Filii natu maximi.*

F Lemus opes Britonum fractas, tristesque cadentis
Henrici cineres, & lamentabile fatum.

Tu modò, quicquid adhuc de tanto funere restas,
Fortunata anima, atque ingentis nominis umbra,
Respice Sydereis è sedibus, & cape luctus,
Quos tibi nunc tumuloque tuo, pia turba, frequentes
Mittimus, & meritos cineri libamus honores.

Verùm ô, quis tantos fando æquiparare dolores,
Quisve tua infelix poterit lamenta referre
Anglia? sic te olim, meritò augustissime Princeps,
Amissum te, *Edvarde*, tuosque, *Arthure*, supremos
Deflevit manes, sic in tua funera, *Eliza*,
Ivit, fracta animo, atque ingenti squallida luctu.

Tuque etiam miseranda parique accensa dolore
Scotia turbaris, gemebundo & pectore clamas,
Anglia redde mihi, non sic tibi credita, redde
Pignora: nos humilem in terram dejecta ferentes
Lumina, nil contra: taciti simul agmina tantum

Mi-

Miscentes, focias lacrymas, sociasque querelas
 Jongimus, & misti clamorem ad sydera latè
 Tollimus ingentem: miseris in testis utrisque
 Tu, Tueda, Arctoos inter celeberrime fluctus,
 Tueda, Caledonios qui nostris dividis agros.
 Ipse etiam obscuris multum genuisse sub antris
 Diceris, ac imis clamârunt Naiades undis,
 Orcades atque extremis montibus exululârunt.

O dolor! O virtus! oculis quis flumina nostris,
 Quisve dabit capiti fontes? Te, *Henrice*, peremptum,
 Te flemus, te triste caput: Te, *Henrice*, vel ipsi
 Romæ, vel duris miserandum funus Iberis.
 Te, Princeps, casumque tuum mox Indus uterque
 Accipiet, Libycique, & inhospita pectora, Parthi:
 Accipient: lacrymisque insuetis ora rigantes,
 Clamabunt, O digne Puer, cui longior ætas,
 Cui cœlum, & series factorum mitior esset.

Non te expirantem Nymphæ spectare, nec ipsi
 Te Satyri potuere, aut, rustica numina, Fauni:
 Aspicias, ut fugiunt Nymphæ per lustra ferarum
 Obscura, ignotasque vias, desertaque, sylvæ
 Non illis fiunt, non illis flumina curæ.

Thamesis ipse diu mediis exterritus undis
 Restitit infœlix, & ne quid tale videret,

Avertit cupide fluctus, atque edidit imis
 Flebile murmur aquis: sonuerunt flebile ripæ.
 Illum solantur non centum in flumine cygni,
 Quos vel candori dices certare nivali:
 Non illum centum, quæ toto in littore surgunt
 Sydereæ turres, cœloque minantia tecta.
 Tantum algas inter mœrens, ac densa salicta,
 Luget, & in lacrymas metuens ne flumina fortè
 Deficerent, revocat cursum, oblitusque tributi
 Rariùs Oceanum repetit, fluctusque rependit.
 At vos, qui Ætonæ colitis camposque virentes,
 Frondentesque simul sylvas, felicia rura,
 Dicite (vos & amant Musæ, & vos carmina nôstis)
 Dicite (vicino nam vestros alluit agros
 Flumine) quos crebrò gemitus dabat inclytus amnis,
 Edidit infœlix quæ tunc lamenta sub undis.

Interea, Britonum terras quæcunque rigatis
 Flumina felici tractu, huc advertite cursus,
 Huc agite ô fluctus, vestris famulataque lymphis
 Ne tanti pudeat partem vos esse doloris.
 Nec tibi Tueda tuas nimium sit linquere ripas
 Ac infœlices nobis sociare querelas:
 Sic tua ne posthàc infestent littora Phocæ,
 Sicque peregrinos crescens bibat alyeus amnes !

Et tu, Chame pater, cui doctæ semper ad undas
Mille canunt Musæ liquidas, ac mille Camenæ,
Hîc aderis, ferosque unâ comitabere ritus.
Sic tibi nec limus posthâc nec inutilis alga
Officiant, facilis sic fiat cursus, arenâ
Sicque viam sternant Nymphæ, & candente lapillo!

Ipse tibi Oceanus, Princeps, meditatur honores
Neptunusque pater, tibi quicquid maxima latè
Æquora numen habent: trepidant per cærule regna,
Perque domos liquidas, tibi dona extrema, ferentes
Nereides, Nereusque parens: centum undiq; Nymphæ
Addunt se comites, & lata per æquora flores
Spargunt, clamoremque unâ cum murmure tristi
Attollunt: resonant clamantibus æquora Nymphis.

Heu miserande puer, si quando fata dedissent,
Firmata ut virtus iusto tibi cresceret ævo,
Et Britonum regeres patriis virtutibus urbes:
Quæ tua narraret tum ingentia facta stupefcens
Posteritas, feris venturaque tempora sæclis?
En ultrò cedit tibi Gallia, fracta vel ipso
Nominis auspicio, en ultrò devictus Iberus
Munera fert, ultròque tuis famulatur habenis!

Vidimus ah quoties jam, te domitore, patentem
Fervere equo campum, atq; ipsum glomerare superbos
Nunc

Nunc pedibus gressus, nunc altas surgere in auras!
 Vidimus ah quoties prensantem fortiter hastam,
 Quassantemque manu, & jam nunc adversa ferentem
 Pectora pectoribus, trepidis te assuescere rebus,
 Imbibere & teneris etiam nunc bella sub annis?
 Vidimus: & quantum speravimus affore rebus
 Te nostris decus, & quanta hæc assurgere regna
 Talibus auspiciis & tanto munere divum?
 Ast ò nequicquam nobis indulsimus olim
 Fœlices divos, fœlicia sydera! fata
 Obstant, ne tantisque foret nimis Anglica donis
 Terra potens; te nunc (Princeps dignissime, quondam
 Spes Patris, patriæque decus, communis utrisque
 Nunc dolor) eripuit nobis, & merfit acerbo
 Funere nigra dies, atque illætabilis hora.
 Implevit postquam nostras jam nuntius aures
 Infœlix, ac fama fuit tibi, maxime Princeps,
 Ingruere, & teneros artus depascere, morbum:
 Quos pro te superos in vota vocavimus omnes?
 Quas pro te donis omnes cumulavimus aras?
 At frustra heu, superos in vota vocavimus omnes,
 Et frustra donis omnes cumulavimus aras.
 Ergone te æternus pallor, durique perennis
 Invadet lethi sopor, & cinis ater habebit?

Dii superi, manes, & quicquid numinis usquam est,
 Infandum prohibete nefas! sic ire sub umbras
 Invasas finitis, cui vestri semper honores,
 Cui pietas, & amor semper justique bonique
 Curæ erat, & quisquam jam vestra (ignoscite divi)
 Numina, vel stultè vestras colat irritus aras?
 Tuque etiam, ô dux Astrorum, nitidissime Phœbe,
 Phœbe, decus cœli, qui terras lampade lustras,
 Aspicias hoc? & adhuc rutilis caput ignibus ardens
 Axe moves, nec dum viduatæ lumine terræ
 Nunc Phaëthontæas iterùm metuere tenebras?
 Quàm mihi nunc superos & fata laceffere & acri
 Insanire libet versu! sed carmina curat
 Nec mea jam superùm quisquam, nec inania vota.

Ergo dies, qui te quondam discrimine tanto
 Expedit, te nunc infœlix auferet idem?
 Heu miser, heu tantis nequicquam erepte periculis!
 Heu frustra vitata priùs tua, perfide *Guido*,
 Dextera, sulphureique doli, tormenta que cæca!
 Et tamen hoc melius, cedentem lenitèr auris
 Exhalare animam, placidæque occumbere morti:
 Quàm si perjuræ vel te vis impia dextræ
 Tolleret, occultæve artes, aut triste venenum.
 Hoc solum, hoc tanti casus solamen habemus,

Impia quòd de te extincto non Roma triumphet,
Infidusque suas non jactet proditor artes.

Ipse Deus dedit hanc animam tibi, & undique donis
Ditavit tantis, ipse & deponere rursus

Hanc animam jussit, positam placidoque recepit

Ipse sinu. En ultro summi tibi limen Olympi

Panditur, occurrunt divi, veterumque frequentèr

Fœlices animæ, mirantur pectora, suaves

Mirantur vultus: ultro procedit *Eliza*

Agnosensque suum, pulchrâ tibi Nectara dextrâ

Porrigit, ipsa novosque tibi prælibat honores.

Hinc tu fortasse ad nostros jam lumina tractus

Convertens, omnes certantes undique cernes

Inque tuos ritus properantes, donaque, tristes

Heu quæ extrema damus, tumulo & quas mittimus

omnes

Inferiâs, lacrymas, &, inania munera, versus.

Cernes: & (superi si forsân talia curant)

Accipies placidè, & studiis lætabere tantis.

Hen. Wicam, Coll. Regal. Cantab.

In Obitum Augustissimi & Desideratissimi Regis
CAROLI II.

D Ti, quibus imperium terræ, quorum omine certo
Mortales regimur; (quibus indulstis habenas
Si cognatorum vos tangant funera regum,)
Dicite Cœlicolæ, cur nullum crine minaci
Exarsit fidus? cur nondum conscius æther
Iracunda Deorum armamentaria pandit
Pœntenta, implevitque atro cœlum omne tumultu?

Sacrilegi en nuper præceps infania morbi
Debacchata, sacrum *Caroli* caput, impete terris
Fulmineo eripuit; perque omnes pallida vultus
Mortis imago suos agit imperiosa triumphos.
Non sic Cæsareos tacuerunt fœdera casus,
Sed mugire solum, sed per cava serpere murmur,
Complerique armis cœlum minitantibus augur
Attonitus stupuit; quanquam nec Julius astris
Carior, aut graviori ereptus turbine lethi.

Primus ubi in *Carolum* morbi gravis irruit æstus;
Intremuere artus, venturum dextera fatum
Horruerat, magicumque exussit pectora frigus:

Tum

Tum cito torpor iners, cæcæque oblivia noctis
 Invadunt cerebrum, piceâ caligine sensus
 Obducunt, gelidoque oculos sudore natantes
 Nescio quid densâ passim circumvolat umbrâ :
 Mens oppressâ labat, gyroque fatiscit inani,
 Et consanguineo lethi jacet obruta somno.

At pius interea frater cervice cadentem
 Excipit, inque sinu dilectum pignus amoris
 Nequicquam amplectens, iterumque iterumque vocato
 Ingemit, & lacrymas inter sic vocibus instat :
 Quo fronti divinus honos, & flammeus ardor
 Luminibus periit? quo torvi gratia vultûs?
 Certe haud talis eras cum fœlix Anglia Regem
 Spectabat reducem, cum te per læta viarum
 Strata incedentem fusæ cinxere coronæ.
 Vix talem vidit, tibi cum fidissima quercus
 Latas densa comas, & multo vimine opacos
 Intertexta sinus, sacrâ caput occultit umbrâ.
 Qui tibi jam casus? quæ causa indigna trementes
 Infecit vultus, corpusque exangue resolvit?
 Dic mihi, nam memini primæ olim flore juventæ
 Cum tua, quâ rueres, prosterneret hasta rebellem
 Præcipitemque immani agigaret turbine plebem.
 Te memini qualem fœlix victoria vidit,

Et lætum spoliis, & multo pulvere onustum.
 Fare ergo, obtestor per fratris amabile nomen,
 Per populi gemitus, per cæsi vulnera Patris.

Ille graves oculos, audito nomine patris,
 Paulatim attollit, corpusque acclive cubili
 Erigit; & longo vix tandem tempore fatur:
 Quis mihi delicias fugat, atque errantibus aufert
 Gaudia mille oculis? nuper mihi dulcis imago

Exemit curis animum, invasitque solutum
 Sacra quies, longo jussit super æthera tractu
 Astra sequi, dederatque animam diffundere cœlis:
 Aërias late valles, camposque patentes

Fas mihi metiri, præsentiaque ora tueri
 Majorum, patrisque sacros agnoscere vultus.
 Illi cœruleus supra caput emicat ignis,
 Flagrantisque nitor crines, & tempora circum
 Ardescit; rutilo dum vultus sydere fulget
 Immortale jubar spargens, & lucida tela.

Ergo fata vocant, me fors æterna fatetur
 Numinibus deberi, atque annumerarier astris.
 Te modo pacatum (nostri, Germane, labores)
 Te manet imperium, lætoque Britannia plausu
 Augurium spondet, sedatoque orbe triumphos.

Dixit, & interea novus inspirasse videtur

Mem-

Membra vigor, dubiusque salutis fluctuat æstus;
 Sæpe fugam simulat morbus, refluantque vicissim
 Atque abeunt pariter vires. Sic cum ultima lampas
 Jam moriens alimenta trahit, jubar illa coruscum
 Luce novâ vibrat, geminatoque igne refulget.

Jamque valescenti ruit inclementia morbi,
 Nox iterum gravis, atque oculos stupor urget inertes,
 Exitiumque ferens, & ineluctabile fatum.
 Qualis ubi armato stipatus milite victor
 Obsessos urget cives; si forte repulsam
 Indignans patitur, cito præceps machina turrim
 Nutantem premit, & per summas volvitur arces
 Tempestas flammaram, atque igneus ingruit imber.
 Haud aliter pergit furor increbrescere morbi,
 Præcipitatque moras, horrendaque prælia miscet;
 Difficiles animam lites, rapidæque procellæ
 Vivacem elidunt; superas simul illa per auras
 Tendit, & ætheriæ victrix latè imperat arcu.

Sursum abit, atque altè gradiens super astra volenti
 Hinc atque hinc populo *Carolus* dat jura; *Jacobus*
 Succedit terris, Anglorumque intonat orbi,
 Unica spes patriæ, carum caput, & Stuartum
 Reliquiæ ingentes, ac dilectissima fratris
 Pignora.

Talis Ledæos quondam concordia Fratres,
Talis amor docuit (timidis sanctissima nautis
Nomina) perque vices regnare, æternaque sanxit
Fœdera, & alterni fatum inviolabile sceptri.

Job. Whitfeld, A. B.

Coll. Merton.

O

Gu-

GULIELMUS TERTIUS.

Nympha modis pollens Numerorum, ô Diva
trophæis

Heroum comes afflueta, & victricibus armis !

O Virgo Thymbræa ! tuo si munere frondet

Laurea, Cæsareosque æternat palma triumphos :

Eia age fertorum spoliis redimita, labores

Aggredere Auriacos ; age qualis prima futuram

Spes famam promisit : adulto scœnore messis

Quam crevit fœcunda : ut sceptrâ Britannica tradunt

Patresque, Proceresque, & non ignobile vulgus.

Nassovæ soboli patrios avulsit honores

Ingratus Belga, & nascentem in vertice laurum.

Senferat hoc Juvenis, tacitusque in corde volutat

Non sibi, sed Batavis metuens : subit ægra laborum

Belgia, & antiquæ vitanda opprobria fortis ;

Alvæ dira libido, jugumque immite Philippi.

Tum vero immortalis honos, monumentaque famæ

Auriacæ mentem accendunt ; Fredericus in armis

Sistit se coram, exuviis & pulvere campi

Lætus, sanguineus: qualis cum sterneret ultor
 Spinðlam, tardosque ageret violentus Iberos.
 Inde pares stimuli, nec degener ira nepoti
 Ardescit corda inspirans; simulachraque fingit
 Martia, venturas miscens sub imagine pugnâ.
 Jam furit impatiens, atque illi conscius æstus
 Conceptique ignes gliscunt sub pectore, magni
 Argumenta animi: primis nam Heroa sub annis
 Jupiter excudens, pleno latice imbuit haustum
 Æthereum, atque potenti indulfit munera flammâ.

Pellaci contra fremit astu, & sibila jactat
 Devittana domus, dubiique incendia motûs.
 Hinc fractas labi vires, & Belgica fata
 Retrò inclinare, inversamque evolvier urnam.
 Arva premit Lodoicus, inexorabile ferrum
 Cum senibus matres rapit, & circum oscula foetus.
 Quis tamen, ô Gradive Pater, ruet obvius hosti
 Grassanti? ô veteres, ubi jam fiducia, Belgæ,
 Nassovæ semper genti debenda, ruentùm
 Præfidiis regnorum, & tutelaribus armis?
 Illo pene die cecidisti Hollandia; vindex
 Sed prohibet Gulielmus, & armis fervidus instat,
 Indignantque arcet Gallos: fortuna secundum
 Pandit iter famæ, & sceptri præludia sancit.

Quis tibi Martis amor Batavum fortissime? quales
 Primitiæ armorum, juvenique incanduit ardor?
 Testor Ameronæ filvas, lentoque fluentem
 Gallorum tabo Utrecam, gravidasque paludes.
 Exundâsse iterum graviori flumine visa est
 Belgia, Neptunusque cruento horrescere campo.

Quid rursus Naffovus aperto Marte laceffit
 Gallorum turmas? nusquam illi cominus hostis
 Adversari audet. Durassius impiger alveum
 Nunc Mosæ medium, pavidus nunc tranat Aderam:
 Mox redit inter rura, & cæco calle sequentem,
 Hærentemque fugit. Stricto sic ense viator
 Infestum vicis, atque implacabile Monstrum
 Latronem urget: at ille ruit per devia saxa,
 Perque lacus, dumosque, & eodem subdolus orbe
 Acta refert vestigia; donec noctis amica
 Aut favet umbra, aut fidæ obscura silentia silvæ.

Sed juxta Alphenam dum sævis Galle, nivales
 Et fossas super, atque adstrictas frigore moles;
 Nequicquam solitos moliris lubricus astus
 Artificemque fugam. Alatâ distantia glande
 Terga premit Gulielmus, agitque volatile plumbum.
 Tum vero glacies vastâ sub mole ruentum
 Et gremium labefacta, & multo evicta cruore

Laxatur, patulâque gemit divulsa ruinâ.

Gallos singultantes, dicere multa volentes

Unda trahit refluens circum; & quibus ira pepercit

Martia, corripit ulta, avidoque involvit hiatu:

Tum mane aspiceres (frigentibus undique stagnis)

Corruptamque nivem, & fœdum misto aggere frigus;

Arma aliena humeris concreta, atque ense minacem

Ignoto dextram: videas sparsum inde cerebrum

Et putrem saniem stricto canescere fluctu.

Arctâ aliis rursum compage, & robore firmo

Offa gelu annectit: medio huic sub gutture collum

Interclusit hyems, & fluctus pendula subter

Membra lavat, vinctâque caput supereminet undas,

Turpe & torvum inhians, manco ceu marmore vultus

Squallent Cæsarei; fulcis frons horrida, ruptæ

Fauces, arrestæque rigenti in vertice setæ.

Quin tu Nassovæ proles verissima gentis,

Henricum soboles, & Adolphi sanguinis hæres,

Abstineas bellis victor: satis imbre cruento

Florescit Laurus, satis ô tua tempora circum

Sudorque, & fumus commisto pulvere, fœdant

Impubesque genas, dubiam & lanuginis umbram.

Cinge comas hederâ, tibi nunc Hollandus avitos

Submittit fasces, immortalesque secures.

Nil ultra Lodoicus agit, nisi furta, rapinasque
 Et pretio spolia empta, inhonesti opprobria belli.
 Sed luit ingentes pœnas, & damna rependit
 Condeius: densas illi intra castra phalanges
 Huc aggressus, & huc Gulielme impellis, & ipsum
 Arduus evertis repetito turbine, septum
 Silvarum latebris, magna & post valla latentem
 Nequicquam: imbellis Gallo deferbuit æstus
 Et cessit brevis ira. Velut cum pastor opaco
 Aut saltu videt, aut exeso in pumice vulpem;
 Cuspide proruit indignantem, & dira rudentem
 Instigans: multo prorepat saucius ictu
 Et plagâ stimulante hostis fugit; atra cruoris
 Signa fluunt, memorique rubescit semita tractu.
 Haud secus occulto serpit Condeius ab antro
 Et pariter confusæ acies. Sabia undique tabo
 Arva tument, nemus & congesta cadavera sternunt
 Vicinum: messe insolitâ vineta laborant,
 Atque immaturum vestit nova purpura Bacchum.
 Ergo jam pacem Lodoice, & jura coactus
 Arcta petis, sanctâque adstrictum compede fœdus,
 Sed quid vincla subis, si te caligine circum
 Indutum eripiet, tenui subtilis amictu
 Aut dolus; aut robur ruptis immane catenis?

Ecqua

Ecqua fides Gallo, dum fraudem Ignatia pubes
 Vipeream inspirat, magicumque impune venenum?
 O Batavis simul invisa, atque infesta Britannis
 Progenies! fœcunda malorum! præstet apertum
 Seu scelus ante aras manifesto & numine coram
 Moliri, aut sceleri fucatam intexere nubem.
 Ut patria, ut vestris exarserat Anglia flammis!
 Extremumque minata diem, quo conscia motu,
 Ingemuit, quales sensit tremefacta labores!
 Quam vestris actus furiis Jacobus, avitas
 Amisit sedes, atque intractabile Sceptrum!
 Sic visum est; quanquam ô, nisi mens averfa fuisset
 Consiliis Divum, non jam diademate nudam
 Canitiem deplorasset, tristemque senectam:
 Nec toties vagus, inque exhausta pericula missus
 Fatorum imperiis, iterum peregrina petisset
 Arva lubens exul. Quin parce ingrata querelis,
 Parce Erato: vetuit sua Roma, atque impete cæco
 Detorsit titubantem: ignota per avia jussit
 In præceps ruere, atque obliquo tramite labi.
 Quas olim sortita vices, quam mœsta tuorum
 Albion Annalûm series, & fertilis ordo!
 Te rapiunt curæ rursus, & ludibria casus
 Ingrati; quin tu cœlis absiste timendo

Indubitare: eadem vigilant tibi rebus in asperis
 Cœlorumque fides, superumque æterna potestas.
 Quam bene protexit Batavis sua jura, & Iberum
 Servitium detrectantes defendit Elisa
 Auguriis magnis, & non incauta futuri.
 Siqua valet juncta affinis vicinia regni,
 Si Batavos fortuna, & eâdem temperat Anglos
 Lance, urgetque pari socias discrimine terras:
 Diva attolle caput; jam te non longa manebunt
 Tædia, nec tantos patieris inulta dolores.
 En tibi non vanum tutamen, milite cinctus
 Auriacus! fervet mistum clamoribus æquor;
 Adventum testata Dei, cava littora circum
 Clamores iterant, & læti murmura vulgi.
 Fama minax latè increbrescit; & ingruit horror
 Prævius armorum: turpes formidine cedunt
 Iræ atque infidiæ; longo fugit intervallo
 Ignatî pecus, & stupidi, fœdum agmen, Hyberni.
 Salve invicte Heros, ô tempestate cruentâ
 Spes nequaquam averfa! ô non indignus avorum!
 Nusquam impar, nec tarda salus! seu Belgia supplex
 Præsentem, seu te cognata Britannia poscat.
 Tu vero Angliadum lux, & certissima Divum
 Progenies Gulielme, potens succurrere sæclo,

Obnitique audax! quas par defendere terras
 Solus es, imperiis moderare, æternaque jura
 Hinc, inde exerce: Tibi Diva Britannia spondet
 Se dotem; angustas tradit de vertice turrès,
 Et frameæ decus, & sceptri inviolabile pignus.
 Talis ubi ad duras religatæ Brachia cautes
 Andromedæ, manicas indignaque vincula Perseus
 Exuerat: tutelæ nubit, & ipsa pericli
 Fit virgo Manus; capit immortalia dona
 Lætatus Victor, pretioque amplexus inhæret.

Quisquis ades Zeuxis, succum molire potentem,
 Et pompas Gulielmi, & festas ordine scenas
 Incipe, solennemque argutus pande triumphum.
 Arte vagus primâ ludat color Amphitriten,
 Instabilesque undas: tum supra fluctuet ingens
 Dorsâ premens Batavûm classis. Sub pondere Nereus
 Spumat, & attonitum natat inter cœrula vulgus,
 Nereides, Tritones, & Inous Melicertes.
 Crescentes Austri vires, pelagique tumultum
 Palantesque rates latè, mortemque propinquam
 Sistit Nube cavâ innectus Pater: æquora circum
 Strata quies; pronæque volant ad littora Naves.

Haud procul hinc radio flagrante, & luce coruscâ
 Insignis, lætos inter, Naffove, Britannos

Imperiis Affurgis: eodem effulgeat arcu
 Vinc̃ta Maria caput, similesque in vertice flammæ
 Ardescant: ambo capiant gratissima Divum
 Dona simul, populique preces; par flumine Nardus
 Irroret crines errans; æqualia utrisque
 Sceptra fluant auro, fluat auro purpura Vestis.
 Sis Memor ô, calamisque cave, dum viva tabellis
 Ora Mariæ audes, divinam & fronte Juventam:
 Ut graditur Diva! ut gradienti gloria surgit!
 Ne spirans nitor absit, & impar langueat umbra.
 Quis jubar intemeratum oculorum, & lucida pinget
 Tela, ignesque genarum, & non imitabile fulgur?
 En niveum decus! En pharetras arcusque potentes,
 Alma Venus, Paphique armamentaria regni!
 Sic ubi Threiciis Virgo Latonia telis
 Armata, Idalios saltus, aut Mænala lustrat
 Venatrix: latè demissi gratia crinis
 Luxuriat, nec dum focix colla ardua tangunt.

Jam vastâ Heroas doctus variare figurâ,
 Naffovam gentem, & primæ incunabula famæ
 Ordire: hinc fervens densa inter tela Philippus
 Cumque suo Henrico frater Lodoicus inundent,
 O quam Borbonio dispar! tabulâ inde capaci
 Incedant Gulielmi, Othones, & Engilberti,

Divi,

Divi, Semideique.

Exere quin artem, & labor indefessus Adolphum
 Hinc atque hinc describat, Adolphum jura volenti
 Germano dantem: Meritorum gloria fasces
 Romanos illi indulgit; metuendaque Thraci
 Virtus, Cæsareis adscripsit nomina fastis:
 Illum admiranti similem, similemque frementi
 Exprime: lætorum turbâ comitante nepotum
 Usque tuens oculis Gulielmum, hastâ indice mon-
 stret

Protenſa: cognata fremunt simul agmina plausu,
 Et blandis supra plaudit victoria Pennis.

Parte aliâ emergat Virgo rediviva, pudorem
 Flamma genas suffusa, & castos afflet honores,
 Pulchra, modesta: illi æthereum sacra tempora lumen
 Accenditque dies æterna, & spirat amorem
 Purum illibatumque: decoras aurea stringit
 Vitta comas, nectuntque verendæ insignia Mitræ.
 Illa humeris innixa manum, cervice recumbit
 Auriacâ acclinis, cœlestiaque oscula miscet.
 Immani subter refupinam extende ruinâ
 Ignatî fobolem, vano molimine fursum
 Murmurâ dirâ, irasque vomentem, atque atra ve-
 nena.

Nempe

Nempe premit vindicta, & pronam ferreus urget

A tergo nodus, rigidæque ex ære catenæ:

Tum bufo obscænus, serpentum & squamea proles

Ilia per fibrasque vagatur, & ubera lambens

Depasta; at Furia luctanti & colla tumentis

Insultant, Stygioque informis Cerberus ore.

Si videas, Zeuxis, quas jam matura revolvent

Fata vicēs Gallis; Lodoicum pingue ruentem,

Sceptra caduca, labans diadema à vertice, Laurusque

Arentes: glauco exultas velatus amictu

Rhene Pater, laxis attollens corpora vinculis.

Quanquam etenim Angliadis ignavus pectora torpor

Infecit, nimisæque ingloria tædia pacis.

Tu tamen ô Britonum spes! ô Gulielme labantis

Imperii Stator! cœpto ne parce labori,

Gallica castra inter sopitum excude vigorem

Angliaci pubi, atque sepultas elice flammās.

Jam video, hastati revirescit fama Britanni,

En robur vetus, Henrici & vestigia regni!

Henricus Patriæ vindex, Parisinaque terror

Mœnia circum, & adhuc Lodoico inamabile nomen.

Saturno sic Rege putris ferrugine tellus,

Atque inculta situ cœpit squallescere; dumisque

Et scabie rugosa. Ut vero Jupiter arcem
 Ascendit, venère artes, sua cura colonum
 Exercet frugum inventrix, mox lucidus armis
 Florescit miles: metuunt mortalia corda
 Ultorem Jovis ignem, & inevitabile fulmen.

Jo. Whitfeld, A. M.

Coll. Merton. Soc.

CARMEN

CARMEN PASTORALE,
In Obitum Augustiss. Regis CAROLI II.

Thyrsis, Melibœus, & Daphnis, Interlocutores.

Thyr. Quid dulci, Melibœe, sedes tam tristis in
umbrâ?

Hic alios vultus poscit locus, omnia circum
Lætitiâ invitant, & amœnâ fronte renident.
Sed quo, Pastor, oves, quo migravere capellæ?
Forfan in ignotis illæ jam montibus errant,
Atque insueta graves jam tentant pabula fœtas,
Dum tu hîc suspiras, & flendo dividis horas.

Mel. Nôsti olim infomnes curas durosque labores,
Thyr. meos, nôsti pecoris quòd amantior alter
Non erat, Arcadiæ coleret qui rura colonus.
Sed me, *Thyr.* gregis fuerat quæ cura, reliquit.

Thyr. Quid non suadet amor? quid non patiuntur
amantes?

En Melibœus oves, teneros en negligit hœdos.
Sic mihi, (nam memini) cùm me Galatea teneret,
Non ruris, non urbis amor, nec cura peculi.
Pendeat ah sacrâ, dixi, mea fistula pinu.

Nam mihi nec cantus, nec erat mihi fistula cordi.

Tantum inter densas corylos silvasque latebam,

Turturis & mœstis augebam voce querelas.

Mel. Non, ut rere, meis amor hæret, Thyrsi, me-
dullis,

Muneribus vici, nec me jam spernit Alexis.

Nec si sprevisset, jam ejus fastidia curem.

Me propior jam cura tenet, majora revolve.

Pan Deus Arcadiæ, Divûm lenissimus unus,

Pan qui curat oves, ipsos oviumque magistros,

Pan Deus occubuit; per rura gravissimus ibat

Rumor, & Arcadicos defecit vita colonos.

Monstrat & ista meos arbos incisa dolores

Quam cernis, crescentque mei cum cortice luctus.

Thyr. Quid narras, Melibœe, Deum Pana isse sub
umbras,

Quem fato immunem, Diisque immortalibus æquum

Spes erat, & cujus tam sæpe litavimus aris?

Mira refers: sed habent similes præfagia casus.

Est quercus nostræ impendet quæ plurima silvæ

Arbos proceræ, & firmis radicibus hærens,

Una nemus, patulos distendens undique ramos,

Quæ regina solet nemoris princepsque vocari;

Huc dum lascivæ tendent arbusta capellæ,

Sole

208. *MUSÆ ANGLICANÆ.*

Sole sub æstivo pastor se ferre solebat,

Hic canere, hic latâ frigus captare sub umbrâ.

Hanc ego mane meas ducens ad pascua capras,

Cum placidum ventis flaret nemus, omine, lævo

De cœlo tactam vidi procumbere quercum.

Attonitæ Dryades subitam doluere ruinam.

Non longè abductus Philomelam dulce canentem

Turturis in murmur cantum mutare notabam :

Obstupui, & sumptâ lætum modulatus avena

Nescio quid, miros tento depellere questus.

Illa tenore suo mœrori indulget eodem,

Nec gemere aëreâ quicquam cessabat ab ulmo.

Mel. Quid vero hæc memoras? Sensit natura ca-
dentem

Pana, & solliciti visa est dare signa doloris.

Languit omnis ager, pastusque oblita sub ipso

Gramine, flevit ovis, nec non flere leones

Immanesque urfi, Pani infestissima turba.

Fleverunt Nymphæ, fleverunt maxima Divum

Numina, quæ magni Panis delubra frequentant.

Flevit & ipsa Echo, fleverunt Arcades omnes,

Atque Deos atque astra vocant crudelia mœsti.

Thyr. Et meritò. Divos inter lenissimus ille
Eminuit, semper bonus & cultoribus æquus,

Totus

Totus amor, totus pax & clementia totus,
 Quique habuit cunctos, si demas fata, faventes.

Servabat Pan rura, lupos arcebat ovili :

Defenditque altas cedros, humilesque myricas.

Pan faciles dedit ætates brumasque benignas,

Pastoresque ovibus ditavit & ubere glebâ.

Plangite pastores, sit multi pompa doloris,

Spargite humum foliis, procedat flebilis ordo

Arcadicæ pubis, planctus nemus omne pererret :

Divinus meruit fieri sibi talia Pastor.

Daph. Sed quid opus vano tantum indulgere dolori?

Num totum letho absorptum Pana esse putatis ?

Vivit, & insuetum limen miratur-olympi

Mistus coelicolis, unde hæc sua rura benignus

Prospectat, nostro jam fletu & carmine major.

Vidi ego (nam liceat vobis mea visa referre)

Stellarum hesternos quum luna accenderat ignes,

Extemplo magnum cœlorum albescere tractum,

Mirabar, cœli facies quæ mira pararet.

Quum subito æthereas volitantem Pana per auras

Vidimus, insignem radiis & luce coruscum.

Ibat ovans, magnâ Divum stipante coronâ,

Pana omnes cecinere, triumpho inclaruit æther.

Mel. Sint rata visa precor. Sed quo jam rura patrono
 P Gaude-

Gaudebunt? nostrum quo præside stabit ovile?

Daph. Ne metuas. Uno ablato non deficit alter
Aureus, & simili gaudebunt rura patrono.
Divinum Pana hunc sequitur non degener hæres,
Qui pastoritias longum informatus ad artes,
Fælici reget Arcadiæ moderamine rura,
Incolumes præstabit oves, lætosque colonos.

Thyr. Ergo age, festivos cantus modulemur avenâ,
Ducamusque leves turbâ alternante choreas,
Atque novo festos Pani instituamus honores.

Jo. Norris, A. M.

Coll. Omn. An. Soc.

*In immane illud CAROLI I. Regis paricidium
 ἡτλιασινδὲ cum ejusdem Indigitatione.*

O Cœdimus! quid, Musa, pios hæc munera manes,
 Quid conclamatos cineres, cassamque favillam

Sollicitans, poscis lamenta & funebre carmen?

An capiti extincto frigentia membra parentent?

Scilicet illa modos nobis scelerata securis,

Quæ lucem Regi, eripuit; populique cadaver

Usque fumus: tanto rubuit quod sanguine ferrum

Exanimis & nos hausit: quis dicere regni

Singultus longos, dura & suspira possit

Effari, ut moriens tremebundos fuderit artus?

Carole, sic te etenim pietas studiumque tuorum

Prosequitur, vixit felix te sospite regnum,

Et tecum simul interiit; (fuit Anglia & ingens

Anglorum decus) ut vitis quam cura maritat

Rustica proceris ulmis, quæ fida caducæ

Fulcra locent, teneantque enervi stirpe reclinem.

Ea validis innixa humeris atque ulmea prensans

Corpora, se latè extendit jam palmite multo

Luxurians, plenosque ostentat læta racemos,

Donec forte casæ nutanti sive tigillum

Seu laquear desit, Lignator, munere Bacchi,
Quam laribus malens tutis caruisse, bipenni
Ferro adimit viti fulcrum, ruit ilicet ulmus,
Et sociam latè sternens succisa recumbit.

Quaque diu junctis crevere amplexibus unà,
Stirpitis impellit communis utrisque ruina.

Et quantas tulerit fruges respublica, nitens,
Dive, tuis quondam cervicibus! Otia Musæ,
Otia ruricolæ, peragebant otia Cives:

Tum suus arti cessit honos, ditabat alumnos
Mercurii mare tranquillum, tum grata coloni
Sudorem tellus locupleti messe rependit;
Nil opus armatis proscindere classibus æquor,
Nil Urbes vallo munire & milite tanta
Grassari, nec adhuc Londinum pacis amœnæ
Tædebat, rebusque novis gaudere paratum
Servitia in turmas vomuisset læva rebelles.

Et quis detrectare furor, quæ tristis Erinny's
Tam mite imperium suavit? quæ jura, Quirites,
Deseritis? quove aucupio per dædala fraudis
Imponit Catilina novus? sic denique nondum
Putentes subolere technas? quid enim? quasi magni
Constiterit simulasse pium; proh cæca futuri

Pectora! sed feri sapietis forte nepotes,
 Quos raros superesse sinent civilia bella,
 Sanguine sit quanto procerum plebisque putabunt
 Sævum in jugulos sociorum, ubi vindice nullo,
 Dediticit sperare Deum, jam dira juvenus,
 Omne accincta nefas moliri & cernere ferro:
 Crudelis! saltem iste sitim sedare cruoris
 Purpureus possit rivus, qui sanguine largo
 Plebisque procerumque fluit: quid Regia vita
 Commeruisse potest? tu saltem ignosce parenti,
 Miles atrox, sanctâ qui Majestate verendus
 Hoc tantum reus est, quod teque tuosque tot annos
 Texerit, in commune vigil, patriæque saluti
 Prospiciens, atavos qui per bis mille Decembres
 Perpetuâ serie centum numerare novemque
 Sceptricos possit; frustra certaverit illi,
 Europæ quisquis titulis regalibus altus
 Imperitat populis, tantis auctoribus impar.
 Nec longâ te gente Deum crevisse, quod ultro
 Fors dedit, at Virtutis honos propriumque coronat
Carole, te meritum; sceptris quo dignior istis
 Ipse tui Rex, egregias molitus habenas,
 Omnem animi motum ad mentis dictata solebas
 Composuisse tuæ & sanctæ rationis amissim;

Imperium mentis neu sollicitare serenæ,
 Plebs animæ, Affectus, ausa est, aut hiscere contra :
 Non te præcipites iræ, non dira libido
 Transversum impulerant, non summa licentia Sceptri
 Quæ solita elatos animis inflare tyrannos.
 Ollis ad libitum, Virtutum paupere censu,
 Vivitur ; & magni pendunt, si fama salutet
 Tranquillum hunc, Facilemve illum, si tertius Acer
 Audiat aut Pulcher, saltem ut de corpore captent,
 Quas animæ laudes nunquam meruere, beati
 Si generis tantum phaleras & stemmata detur
 Ostentare patrum, quos deseruere minores
 Degeneres, vitiis acti, ingenioque ferino.
 Sanguine te vicisse omnes & corpore, cujus
 Sidereas vigor integros firmaverat artus,
 Quale ferunt veterum heroum, quos frangere nondum
 Massica cœpissent, nostræque licentia mensæ ;
 Id tibi pro minimo visum : cui summa voluptas
 Excoluisse animum & totis pia numina fibris
 Concepisse fuit, faciem virtutis, & ora
 Ardebas, pulchrumque decus constantis honesti,
 Ipse tui juxta compos, seu clade novercæ
 Fors rueret, seu te cumlaret læta secundis,
 Neutrius & piguit fortunæ ; protinus aris

Te advolvens, numenque Dei veneratus, & ultro
 Velle dedisse manus patri, qui cuncta supremo
 Temperet arbitrio propriâ jam sponte paratus,
 Succumbis docili pietate. Sonantia crebro
 Testor scripta Deo, sanctos animique recessus,
 Queis tete explorans, tantarum pōdera rerum
 Prudenti appendis trutinâ, properare fuētus
 Ad Christi exemplum, & vitæ documenta sequaci
 Inde animo recolens, cœlestia jussa capeſſis,
 Quo te cunque sacro flectant oracula ductu.
 Quem tibi componam heroûni, longæva triumphis
 Inferuit quos fama suis? Virtutis honore,
Carole quis tecum contenderit *Antoninus*
 Aureus, hausta crepans totidem percepta magistris?
 Nec tibi Scipiades & quos jactare Catones,
 Roma solet, cuiquam liceat conferre, Sophosve
 Garrula quos superis æquavit Græcia divis;
 Pone supercilium, bona porticus, ingerere ultra
 Protinus ipse suum senior *Gargettius* hortum
 Desinat, inclinetque suos Academia fasces.
 Qualia se Vitreo reficit dum gurgite Phœbus,
 Astra suis micuère comis, cœlumque minores
 Accendunt latè radii, famulantia donec
 Tempora Titani, dulcem rumpentia somnum,

Cœlestes aptant currus, nitidisque lupatis
 Alipides ornare parant festina jugales,
 At pater, acclivi conscendens tramite, pulchros
 Cœperit ut sparsisse ignes, solitoque decore
 Exoritur, subito pudibundos sidera vultus
 Obnubunt, totaque poli statione moventur.
Carole, sic tua laus alios heroas, & acta
 Elevat istorum, quos olim cana vetustas
 Laudavit, seu quos hodiernæ conscia famæ
 Ora hominum Musæque favor subvexit in astra

At vos, vestratem, Scoti, vestra arma rogantem
 Testantemque fidem, pacti mercede malignâ
 Proditis, ignavi; sanguis nil Regius illi,
 Nil pietas profunt, crudeles ductus ad hostes,
 Tanquam vile caput, populi manibusque nocentis
 Rex insons animam fatalis Victimâ fundit.
 Heu tantum patrare nefas potuisse rebelles
 Nec nostras valuisse preces & quæ pia thura
 Nequicquam furdus toties adolevimus, aris!
 Non satis, O Superi, tantis terræque marique
 Cladibus exhaustos, tot campos strage nefandâ
 Texisse, & fluvios nostro infecisse cruore,
 Ni recrudescat, *Caroli* de vulnere, vulnus
 Commune, atque iterum sævo cum scœnore, Regis

Occisi fatum, Angligenis mala pristina sistat?
 Scilicet illud erat pueri quo patribus orbi,
 Et spoliata viro conjux lenire dolorem
 Sueverat, incolumis *Carolus* : mercede sub ista
 Visum est posse pati tam duri incommoda belli :
 Rex, tua dum speranda salus discrimina mille
 Suasit adire tuos, legesque & jura Britannum,
 Et pietas & prisca fides ruitura, vocabant
 Quas pote suppetias, quem non accenderet ultro
 Regalis Virtus & Martis adorea tanti?
 At spes non accisa omnis, ubi destina rerum
 Rex pius occubuit, fracto tum corrui axē
 Victa simul, fatisque manus dedit Anglia duris.

At poterunt, Scoti, parcarum adamantina pensa,
 Et volvenda dies, sceleris vos poscere tanti
 Supplicium, facinusque oli mcrudele luetis,
 Sacrilegi Regum vendaces, aut ego veri
 Vanus agor, prædamque omnem, ditesque rapinas
 Abripiet civilis hyems, quam tristis Enyo
 Instinctu Superum vestras effundet in oras.
 Forsitan ex animo nec nostris perpetuū ibit
 • Tantum impune nefas, Anglis neu credere fas sit
 Diis genitos Reges Superis vilescere, & ulla
 Corripere indigetes oblivia posse suprum.

Esto,

Esto, fidem nihili pendant immania corda,
 Aufa Deos faciles spreuisse, & numina serò
 Ultura : at *Carolo* tristes labentibus annis
 Inferias dabitis, vos & rerum alea tanget,
 Indecores animæ, populi fæx ima Britanni,
 Nequa malos posthac scelerum fiducia tollat.

At Divum interpres paribus Caducifer alis
 Advolat, exutam formosi corporis artus
 Tanti animam Regis justo dignatus honore,
 Vulgari armento secernit, mortis acerbæ
 Legibus absolvens & avitis imputat astris.
 Est via quæ cælum suspendens fornice lacteo
 Circuit, & medium puro distinguit honore,
 Quam sola heroum superant vestigia, postquam
 Corporeos nexus mens eluctata, priorem
 Nititur in patriam, divino lumine vesci
 Discupiens, superosque iterum coluisse penates;
Carolus hâc, ducente Deo, conscendit, & intra
 Limina sancta poli consistens, ordine longo
 Prospicit, antiquæ sedis monumenta revolvens;
 Hic rerum sator æternis fulgoribus ardens
 Lûcis inaccessæ, proceres cui mille ministrant
 Aligeri, qui prompti animis arcana capeffunt
 Jussa Dei, & prono fusi venerantur honore,

Hos

Hos juxta heroes positi, quorum ardua virtus
 Et divinus amor pulchrâ præcordia flammâ
 Moverat, æternumque pater retulisset in album :
 Puras induiti trabeas, sanctisque coronis
 Tempora præcincti, numeris vocisque lyræque
 Æterni mulcent aures genitoris, ovantesque
 Ætheris immensi feriunt templa alta triumphis :
 At Rex, Pacifico nomen cui pristina virtus
 Fecerat, augustis natum penetralibus ultro
 Complexusque manuque pater, per amœna locorum
 Ducit ad Angligenum præclara sedilia Regum,
 Et stirpis decora alta suæ : tum protinus illi
 Assurgunt venienti omnes, faustoque resolvunt
 Ora sono plausuque exceptum sede locarunt.
 Quam Pater omnipotens auro gemmisque nitentem
 Sidereis, *Carolo* fixisset, at ille beatis
 Ordinibus junctus, meminisse tot, ante malorum
 Definit, æternique decus laudesque parentis
 Divino tonat eloquio, numerisque canorus
 Concelebrat, salve Superi, magne incola, Cœli,
Carole, jam regno felix adfuesce sereno
 Fortunæ procul imperiis, & turbine sati.

At tu, summe parens, miserere & digna ferenti
 Ignoscas populo, tandem clementior iræ

Pone

220 *MUSÆ ANGLICANÆ.*

Pone modum, accisis tandem, pater, annue rebus.

Exanimis viden ut ferali pulvere squalens

Trunca caput, taboque artus fœdata cadentes,

Infandos longum tulerit gens Anglica manes?

Heu lucem, pater, imperti, tardumque cadaver

Vita redux animet, divino concita jussu

Vena fluat, sanguisque suo micet impiger alveo.

Cumque necem nobis immitia fata, parente

Sublato, dederint, da natum posse, precamur,

Imperii hæredem, folio succedere avito:

Inde etenim nobis, nec fas aliunde, redibunt

Vitales fortasse animæ, lucisque prioris

Usura, æternas ne devolvamur ab umbras.

Jac. Windett, M.D. Coll. Med. Lond. Soc.

& Coll. Reginal. Cantabrig.

Auctio

Auctio DAVISIANA.

K. **O** Vanas hominum curas ! ô lubrica verti
Fata Deûm ! nostrisque diu non mitia votis !

Heu ! per quot casus, per quæ discrimina rerum
Mortales rapimur ? quotus est, cui semper amica
Sors fuit, aut quem non miserum spes vana fefellit ?
Usque adeò inconstans gaudes, Fortuna, joculari ;
Tollere quod dederas, adversa reponere lætis.

B. Quorsum hæc, ô *Chrysispe*, Scholas redolentia
dicta,

Plurima quæ tibi *Crantor*, *Epicetetusque* legenti
Suggestit, huc affers ? (*S.*) Age dic, quæ tristitia narras ?

D. Qui casus ? (*C.*) Quæ te premit inclementia Di-
vûm ?

W. Undè taces, oculosque manusque ad sidera tendis
Attonitus, nec quod latet imo corde profaris ?

D. Iste quidem, siquid rectè auguror, uritur ; Illum
Phyllis habet suspensum, ac lento macerat igni.
Donec erat facilis, nec dum surdâ aure querelas
Excepit ; placidas tùm volvere flamina Parcas,

Læ.

Lætos ire dies, nec tūm implacabile Numen.
 Postquàm averſa Venus, mutatâque *Phyllis Alexin*
 Reſpexit potiorem, atque hunc faſtidit amantem;
 Inviſa ex illo Fortuna, hinc Sortis acerbæ
 Immortale odium, ac levium cenſura Deorum.

B. Aut fors inde redit, molli quâ Sphæra vireto
 Exercet juvenes; Hic, Spe fallente laborem,
 Commiſit pugnam non Diis, non viribus æquis;
 Jam dolet amiſſos nummos, vacuamque crumenam.

S. Quin vel Ego fallor, vel Tu (^{ad K.}) jam tempore
 longo

Forſan Equum expectas, teneræ promiſſa Parentis,
 Quo patris ad ſedes dilectæque rura veharis?
 Sed nec Equum genitor, neque Servum mittere curat:
 Neu deſit meſſi famulus, pluſtrove caballus.
 Inde illi gemitus, ſævique opprobria fati.

K. Sed neque Tu (^{ad S.}) *Calchas*, nec Te Ille (^{ad D.})
 peritior Augur,

Nec quiſquam è Vobis; Nam, quanquam erroris iniqui
 Diverſa eſt facies, idem tamen omnibus error.
 Altera (ſed nec me naſo ſuſpendite adunco)
 Altera fata movent animos; dedit ampla ruinam
Daviſiana Domus; fuit hæc, fuit inclyta, & ingens
Gloria Caſtalidum, ſed nunc ſerus omnia vaſtat

Cre-

Creditor ; expulsis mendicat pila Camœnis.
 Fortunam quisquis posthâc sibi credulus optat
 Perpetuam, atque ausit pellaci fidere Divæ,
 Disjectas videat merces, versòsque Penates,
 Teque, & parve *Tryphon*, magnis exercite fatis.

C. Hoccine erat, tanto quod fert promissor hiatu ?
 Credideram fleri *Priami* fata ; *Institor* exit.

W. Res memoranda quidem, & Sophocleo digna
 cothurno !

Sidera se miscent Umbris ; Erebo Astra ; moventur
 Diſque Deæque omnes ; conturbat Bibliopola.

S. Quis *Lachesis* fugiat, quando *Hunc* quoque fata
 trahebant,

Nec latuit sævas tantillus Homuncio Parcas ?

B. Vidi ego (nec tenuis conspectum effugit Imago)

Ire viâ exiguum per compita pumilionem ;

Qualis ubi innumeris sec'lis effœta *Senectus*

Tithono imminuit vires ; illi arida sensim

Genua labant, gelido deturgent sanguine venæ ;

Adducti penitus nervi, breviorque videri

Incedit, gracili tibicine non bene fultus.

Talis erat ; Sic Ille pedes, sic ora ferebat.

K. Ludite, at amoto querimur Nos seria ludo.

Tempus erat, memini, cum totos undique postes

Effici

Effici Heroum vultus ac plurima passim
 Pagina vestiret, crebræque in pariete Chartæ.
 Mille intus plutei stabant, armaria mille;
 Mille arcæ, totidemque super lecto ordine libri.
 Sed nunc tot quondam signis, titulisque superba
 Infami (scædum visu!) spectanda papyro
 Stat domus, inque ipsis foribus Chirographus index
 Accusat Dominum, quod sit fugitivus & Exul.

D. Sic Apis Hyblæo in campo, per & arbuta passim
 Perque crocos volitans, suaves hinc inde sapes
 Ore legit, stipatque ingentem mellis acervum.
 Mox invisa apibus Fortuna, ac tristis Erinnyis
 Aut fuci, aut pictæ faciem mentita lacertæ
 Turbat opes; simul effusus labor omnis, & Ipsa.

W. Non tamen excisæ penitus spes, non ita cœlo
 Invisus superisque *Tryphon*, quin usque supersint
 (Siqua solus misero est) rebus solatia fractis.
 I nunc, atque omnes, Fortuna, immitte procellas;
Auctio stat contra, & fatorum damna rependet.
 Quare agite, alternis cantemus ritè Camcœnis,
 Quis sit vendendi modus; & quas *Auctio* leges,
 Quæ jura observet; quis ementibus ordo; locus quis;
 Aut siqua inciderint, quæ Carmine digna referri.

S. Est locus improbulis bene notus civibus, Urbis
 Ex-

Extremæ limes; Borealem nomine portam

Plebs indocta vocat; docti dixere *Bocardo*.

Haud procul hinc domus est, teneris quondam apta
choreis

Quà pede festivo pueri, innuptæque puellæ

Exercere diem. (C.) Quas Te (ad S.) quoque vidimus inter.

S. Altera nunc rerum facies; nunc codice multo

Fœta tumet; cedit Saltator Bipliopolæ.

Bis quocunque die, magnâ stipante catervâ,

Certatim huc properant ex omni parte Togati,

Quotquot calluerint libros; (C.) Cupiantve videri.

K. Limina *Sheldoni* neglecta, ac proximus illi

Bodleius; doctæ dudum siluère Catenæ,

Desertæque Scholæ; Nemo vacua atria circum

Ambulat. Heu! Lector, tanquam *Rhodopeius Orpheus*;

Aut ligno, aut furdis mandat sua dogmata faxis.

B. Ibam forte viâ. (S.) Ignavus, (ad B.) ficut tuus

est mos.

B. Quà jactare pilam solet, adversisque retortam

Parjetibus vexare vicissim alterna juvenus.

Nusquam ludentumve labor, strepitusve faventum;

Apparent nusquam sepôstæ in pulvere vestes;

Tristis ubique quies; latè loca vastâ filebant.

S. Scilicet His ignava cohors se mœnibus infert,

Q. Pran-

Prandia cum male pasti obolis constantia ternis
 Ceperunt, aut cum jentacula matutinam
 Exemere famem; facio velut agmine, Cuncti,
 Quà data porta, ruunt pariter, sedemque capeffunt.
 Omnibus æquus honos, eadem subsellia; scamnum
 Non melius cuiquam, sedes nec honestior ulli.
 Præcipuum invenias, & cum Doctore sedentem,
Cornubiæ extremo qui quondam in monte solebat.
 Aut servare pecus, pecoris non ipse Magister,
 Aut stimulare boves, alieno lassus aratro.

D. Vera refers, mihi namque humeros & brachia
 circum

Hæsit, tanquam alter *Pyladi* prædulcis *Orestes*,
 Servum ac vile caput, disruptâ veste Togatus,
 Vetus ad *Oxonium*, quo lardum aut hordea carro.
 Pileus huic micuit duro subtemine crassus;
 Humentesque comæ præpinguem vertice odorem
 Spiravere; Togæ mirus nitor——

K. Quin parce auriculis, ac naribus ingenuorum,
 Et versu immundo castas temerare Camœnas.

D. Plurima sed frustra variat mihi fimbria vestem,
 Si juxta fideat, qui tergum pone minister
 Prudenti observat; siquando aut pocula ferri
 Præcipiam, aut patinas semesaque fercula tolli.

B. O me infœlicem, quod quâ Tu classe sedebas

Non comes accubui ; nec me quoque classis habebat !

Hinc Cocus, hinc lumbos trivit mihi Lychniopola,

Ultima vulgi fœx ; Nam turbant limen & ipsi

Nobiscum Emptores, scamnoque locantur in uno

Philosophi, Artoptæ, Doctores, Archimagiri,

Et Medici, & Medicaltri, & qui Medicamina vendunt.

Confedere omnes ; Rostrum conscenditur ; At Quis,

Quis vestrum, ut melior rerum sese explicet ordo,

Os *Millingtoni* referet, quis deinde *Cuperi* ?

K. Istos quis velit, aut possit ? (C. & W.) Nemo

herculè, Nemo.

N. Quin Tu, (ad W.) quæso, tibi quoniam est con-

stantia vultûs,

Et facies veneranda, ac non indigna *Catone* ;

Exprime Tu mirâ insignem gravitate *Cuperum* :

Tu (ad C.) *Millingtoni* non dedignabere partes,

Nam lepidum caput es, dicto & mordente facetus.

W. Illum Ego ? Num cernis mihi tardum abdomine

ventrem

Surgere, quodve mihi spatium admirabile vultûs ?

Numnam Prætor ego ? vel Bubo ? vel Aldermannus ?

C. Sed nec Ego melius sperem data pensi tueri :

Diis habeo grates, modici me quodque pusilli

Finxerunt animi, pauca atque modesta loquentem.

Stentoris Illi Vox, audacia perdita; Sermo

Ventosus, spirantque cavi mendacia folles.

Ast Ego (sic homo sum) mentiri nescio; Librum,

Si malus est, nequeo titulis onerare; *Witherum*

Mæonide præferre; aut Te, *Merline*, *Sibyllis*.

Ludere fin placeat, sic stet sententia vobis;

Partes (ad W.) Ille suas, in me mora non erit ulla.

W. Infanire libet quoniam, non durus habebor.

Componam, ut potero, vultus; talique Camœnâ

(Nec pudor ullus erit) cudam miserabile carmen,

Quali vel *Bavius* scripsit, vel *Mævius*; aut quam

Exprimeret, versus si pangeret, ipse *Caperus*.

B. Quia Tu, (ad C.) sume tubam, & modulamine

Papiniano,

Vel quali turget, cui dat gens *Claudia* nomen,

Grandia verba rotes, numerisque tonitrua misce.

S. At cave, (ad C.) ne nimio strepitu subsellia frangas;

D. Aut ruat in præceps *Sheldoni* immobile saxum.

Quin agite, & celebres laudet Præfatio merces.

B. Nos sumus aut emere (*S.*) Aut saltem spectare
parati.

W. Incipiam, Quin Tu, (ad C.) frater, mihi sugge-
re; siquid

Hæfero; Nam melior semper tibi copia fandi.

‘Vos ò *Cecropidæ*, *Britonum* spes. (C.) Adde, decusque.

W. ‘Atque decus; (ad C.) quid deinde? (C.) Togæ
flos (W.) flosque Togatorum

‘Ore favete omnes, placidasque advortite mentes.

C. Pergas Marte tuo, verbum non amplius addam.

W. ‘Si bene quid memini, bis sextus volvitur annus,

‘Ex quo nota diu Gallis, notissima Belgis

‘*Auctio*, fera licet, nostris tandem appulit oris.

‘*Londinum* accepit plausu, fremitumque secundum

‘*Granta* dedit; sit fas & *Vos* sperare faventes.

‘En vobis Libri: sibi sunt encomia, nec me

‘*Laudatore* opus est, aut *Oratore profecto*.

‘Non sum facundus. (K) Fateor. (W.) Sed *Honestus*
haberi,

‘*Promissique* tenax, dictis factisque merebor.

‘Nec si non nimis argutum *Natura Cuperum*

‘Fecit, falsum etiam mendacemque improba finxit.

‘Orandum restat, veniam indulgete roganti,

‘Vertice sim tecto, neu me mala frigora lædant.

C. Ne metue, at solido fidas, *Bollane*, cerebro.

Ullane vis? ullus caput hoc invadere morbus?

Crediderim molles filices, penetrabile ferrum.

W. ‘*Expecto*, quid sit cordi; quæ vestra voluntas.

K. Scilicet, annuimus. (*B.*) Vela caput. (*S.*) Indue.

(*D.*) Quidni ?

W. ' Pro tantis meritis grates perfolvo, nec unquam,
' Dum superat caput hoc, dum Spiritus hos regit artus,
' Arguet immemorem quisquam oblitumve favoris.
' Auscilate omnes, intentique ora tenete ;
' Namque edico palam, quas postulet *Auctio*, leges.
' *Ille librum, quisquis pluris licitatur, habeto.*
' *Lis siqua incidere, decidere Vos penes esto.*
' *Tertia cum sonuit plaga, irrevocabilis esto.*

Ergo agite, imprimis Solymæa tradita linguâ
Biblia do vānum ; Pretium quis ? si modo cordi
Relligio est, fideique immobile fundamentum
Vicenâs dabitur libras. (*K.*) Mihi Relligionis
Cura quidem ; sed non Ego transfuga Sacramentum
Addixi verpis, ignotæ *Biblia* linguæ
Ut curem versare, nec intellecta vereri.

Hoc opus, hos libros volvat Judæus *Apella*,
Non Ego ; Me meliora pii docuere Parentes.

B. Sed neque verpus Ego, neque deditus *Antichristo*.
Notior at nulli Vox est sua, quam mihi quicquid
Grajus, Arabs, Italus, Chaldeus, Hebræus, & Assur,
Æthiopessue sonent sacrum, aut *Memphitica Coptos*.
Is sum, qui latices ex ipso fonte petitos

Malim

Malim, quam longo circum deducere rivo.
Hinc, ut me laudem, legi *Targumque*, *Masorumque*,
Onkelon, & *Kimchi*, quæ Te (^{ad K.}) vel nomina terrent
Commentatores *Rabbinos*; *Kabbala* quicquid
Implicuit nodis, cæcoque ænigmate textit.
Trinos ergo libens solidos dabo; sed tamen antè
Vestigem, lustremque oculis, ne faucius ullâ
Parte vacet codex, neu defint plura. (*W.*) Libellum
Porrigit è vobis aliquis; (^{ad B.}) scrutare. (*B.*) Quid
hoc est?

Excusor, titulusque deest, ac pagina Princeps;
Vestibulum ante ipsum, primoque in limine *FINIS*
Scribitur; O nebulo, (^{ad W.}) qui maneam obtrudere
librum

Ausus es, ac doctam speras fraudare Juventam.

S. Sic tibi notus *Arabs*? Sic intellectus *Hebræus*?
Kimchi lectus in hoc? & in hoc tibi *Kabbala* ad un-
guem?

Ut tandem ignores *Eoos* ordine verso
Incipere à dextrâ, in lævam migrare legendo,
Insuetâ ire viâ, & vestigia ferre retrorsum?

W. Quin Tu (^{ad S.}) quot numeras? (*S.*) Trinis
addo insuper unum.

D. Ast ego, me quanquam (pudeat neque vera fateri)
Ignoti

Ignoti nova forma typi, abnormisque character
 Attonitum feriat, perculsaque lumina turbet;
 Ut stet honos sacris, sanctæ ut Reverentia linguæ,
 Sex numero solidos. (W.) Nemon' plus? Nemo?

Semel; bis?

Ter sonuit buxum, fugit irrevocabilis ictus.

C. Quo nunc Relligio, & Divûm Reverentia, Divûm?
 Quos emptus *Moses* non dat, dabit *Histrion* nummos.

W. En hîc *Suarezi* bis dena volumina vobis!

C. Bibliotheca, liber! (W.) Quis tam spolia ampla
 reportet?

K. Heu! mea non capiunt tã grandem serinia molem,
 Hospitiumque negant angusta cubilia; lecto
 Defuerit statio, modò si *Suarezius* intret.

B. Quindenos numero solidos, atque aufero librum.

S. Aufers? ante tamen tecum perpende, pusilli
 Quid valeant humeri, quid brachia ferre recusent.
 Huic oneri cervix non sufficit ulla; *Milonis*
 Lassabit collum, vel *Turni*, vel *Diomedis*.

D. Quanti cistiferum conduces? aut ubi quærès?
 Namque *Atlante* opus est, aut *Hercule*; si modo tanto
 Non cadet *Alcides* sub pondere, non ruet *Atlas*.

W. Trina *Semel* pondo; tria, *bis?* tria? proh pu-
 dor ingens!

Ter

Ter sonuit, &c.

Proximus en Vobis se *Berkenhaubius* offert.

Ecquis dat binas (sunt bina volumina) libras?

S. Siqua anus est, miseræ cui sit tutela Senectæ;

Et struere, & chartâ subter fulcire placentas;

Siquis cordyllis optet piperive cucullos,

Quive papyraceos gaudet componere milvos,

Aut Sombros qui vendit, emat Te, *Berkenhaubi*.

D. Utcunque id nimium ducam, dabo quattuor asses.

Namque domi ruptæ Phœbum Boreamque fenestræ

Admittunt; præsens chartâ quare indiget usus,

Vulnera quæ reparet, quâ sit mihi facta cicatrix.

W. Quattuor ille *Semel*; *bis*, quattuor. (*B.*) At

Ego quinos.

W. Quinq̃ue, *Semel*: *bis*, quinque asses: proh tristia

fata!

Ter sonuit——

Julius en vobis *Cæsar*! quis reprobus, & quis

Electus; qui grex hominum damnabitur Orco,

Quos cœlum manet Indigetes, liber iste docebit.

B. Et Tu *Calvini* sectariis dogmata, *Cæsar*?

Tu *Romæ* civis, mediâ natusque Suburrâ

Tandem evasisti fanaticus, & *Catharorum*

Unus? Sed memini; Namque hanc ego semper amavi
Histo-

Historiam (dormit mecum lectissimus Author,
Itque comes, quocunque vager, quodcunque faceſſam,
Jam nunc in loculo eſt) memini, inquam, ut bella *Ge-*
nevæ

Geſſerit ante lacum *Cæſar*, quo tempore forſan,
Quancquam hæc exciderint mihi jam, neque lecta re-
currunt,

Obvius huic veniens *Calvinus* ſtillat in aurem
Principis occultum virus, fallitque veneno.

S. O ſi *Democriti* coſtas mihi fata dediſſent,
Aut *Millingtoni*? Nam cui laterum ſatis? aut quis
Sufficit in tantos vulgaris pulmo cachinnos?

Calvino quiſquis committit *Cæſaris* annos,
Idem aprum filvis, fluviis *Delphina*; *Jacobo*
Deucalionem idem jungat, *Pyrrhamque Mariæ*,

B. Quicquid id eſt, prædulce aded mihi *Cæſaris* ipſum
Nomen, ut undenas grave non ſit ſolvere drachmas.

W. Undenas, ſemel; undenas, bis; quis duodenas?
Ter ſonuit——

En liber inſigni facie, minioque ſuperbus!

C. Nomine non opus eſt; ſua vendet purpura librum.

D. Noſter erit, noſter pretio quocunque libellus.

Cœruleæ mihi terga notæ, diſtinctus & auro
Incendit mentem fulgor; quam pulchra videri

Pagina! quam splendens! ut scrinia nostra decebit!

K. O malefane Puer, nimium ne crede colori;
Fronti nullâ fides; intus si lumina vertas,
Congeries vocum informis, confusaque rerum est
Farrago, & tardis bilem motura *Batavis*.

S. Hunc illud credis Juvenem curare, peritus
Indoſufve fuat, modo murice fulgeat Author?
Aspicias hunc ipsum? multo est spectabilis ostro,
Sunt nitidæ, ut cernis, vestes; coma pexa decenter:
Sed vacuum caput est, sed lævâ in parte mamillæ
Nil falit *Arcadico*---(*D.*) Quin parcius utere linguâ,
Parcius Enſiferis ista objicienda memento,
Aut Ego--- Sed præstat non neglexisse libellum.
Auratos numero binos (*W.*) Plus nemo? *Semel; bis;*
Ter---

En *Nepotis* vitæ, curâ studioque *Stephani*!

K. O natum averſis Muſis, & Apolline lævo!
Quem non arte Deus, Dea nec dignata cerebro est.
W. Nunquam Heliconæ bibi fateor; quin protinus
ad rem.

K. Affem ego (*B.*) Deinde unum (*W.*) Binos, *Se-*
mel (*S.*) Addo ego porro
Binos (*W.*) Quattuor ille, *Semel; bis:* (*D.*) Deinde
Quadrantem.

W. Ter

W. Ter sonuit—

C. Sunt capita Heroum tam vilia? Scilicet unum
Miltiades affem; luscus valet *Annibal* unum;
Atticus inde duos; dat cætera turba quadrantem.
 Me *Cicerone* opus est, Me, Me inquam Rhetora poscunt,
 Ast Ego, namque mihi est dicendi copia torrens,
 Frigida magniloquis incendam pectora dictis.

‘Sol, qui flammigeris mundum complexus habenis
 ‘Hinc atque hinc rutilis animas fulgoribus orbem,
 ‘Ocyus, ocysus ignivomos huc flecte caballos.

K. Quorsum hæc? cur *Phæbum* demens in carmina
 poscit?

C. ‘Nam neque cum roseus Nabathæo surgis in
 auro,

‘Nec Tarteffiaca stridens ubi mergeris undâ,
 ‘Quæ Te cunque rotat cœli plaga, fœnore tanto
 ‘Te ditat, tantasve ostentat splendida gazas.

D. Quas gazas, aut quæ spectacula narrat Hiator?

C. ‘Jam sua Pellæus taceat monumenta *Canopus*,
 ‘Tusca *Palatinus* neque scripta ostendet *Apollo*,
 ‘*Oxonio* cedat *Roma*, & Tu, *Phæbe*, *Tryphoni*.
 ‘Quis *Bodleianis* congesta volumina thecis,
 ‘Quis nunc *Seldeni* archetypos, aut scrinia *Laudi*
 ‘Objicit? Hanc quando lambentem sidera molem

‘Li-

' Librorum, Aonidum hæc armamentaria lustrat.
 ' Quare agite, *Oxonidæ*, Magni soboles *Aluredi*;
 ' Vos Majorum Umbræ, defunctaque nomina Patrum,
 ' *Hammondi* manes, *Allestræanaque* busta
 ' Immortale *Scoti* decus, æternique *Baconis*,
 ' *Chichleiusque* parens, & avunculus excitet *Occham*.
 ' Si meliore luto finxit præcordia Titan,
 ' Si frater vestri radiis ac sole favoris
 ' Incaluit dudum; Nunc, ð prohibete, tenebris
 ' Ulla serenantes caligent nubila frontes.
 ' Sunt mea vota tamen fratris contraria votis;
 ' Vertice sim nudo, præcor, indulgete roganti.
 ' Cur rogitem, primum est, quod jure antiquior omni
 ' Mos *Britonum* id poscat; *Britones* mihi semper amici,
 ' Asservat mihi namque *Britannia parva* Penates.
 ' Deinde decet; sed quod par omnibus argumentis,
 ' Convenit, atque placet. (S.) Concessa est copia; fervet
 Namque tibi cerebrum, fuerit nec inutile frigus.

C. ' Literulis dum stabit honos, dum gloria libris,
 ' Dum tollet *Rhedycina* caput, dum vitreus *Isis*
 ' Alluet has arces, dum nobile Bibliopola
 ' Nomen erit, tanti haud abolefcet gratia facti.

En hic *Hobbesii*, vegrandis bellua famæ,
Leviathan! Hic est, qui subterranea regna

Audens

Audens atque ipsum *Plutonem* à sedibus imis
 Avellit ; clausit dudum tria *Cerberus* ora,
 Et *Phegetontææ* siluerunt murmura ripæ.

K. Vos, quibus in cœlum *Pietas*, & *Numina* cordi,
 Improbus, ô *Pueri* fugite hinc, latet anguis in herbâ.

B. Effe homines dicit, sed non Ego credulus illi,
 Sanguineum genus, & *Cadmeo* semine natos ;
 Bella simul cunctis, civilia bella moveri.

S. Isti siqua fides, Ego sum (quis crederet?) *Ursus*?
 Tu tigris ; lupus ille, feraque immanior omni.

C. Sin ita, qualis Ego, vel qualis bellua frater?

D. Neu queat ulterius tam noxia serpere pestis,
 Quinque dabo solidos ; emptum *Vulcanus* habebit.

C. Quinq; *semel* ; *bis*, quinque ; ô lamentabile fatum
Hobbesii ! quinis octogenarius Author
 Vxneat ut solidis ! *Dii* talem avertite pestem.

Ter gemuit *pluteus*, *ter* tela sonantia torfi.

Δευὶς δὲ κλαγγὴ γίνετ' ἀρρυπέσιο βίοιο.

Quem nunc, quem facient *Zabarella* scripta bea-
 tum?

Hic est, cui penitus *Naturæ* arcana tueri
 Contigit, atque imos rerum penetrare recessus.

S. Hic est, quem cecinit sublimi carmine *Vates* ;

Non stat in *Aulâ* meâ, qui non stat pro *Zabarella*.

D. At

D. At quâ pelle liber, quam vili tegmine fordet!

Ut mala vix laceras cogit junctura tabellas!

K. Quid si rupta toga est, si fœda ac scissâ lacerna?

Sæpe sub inculto latuit facundia panno.

Tres Ego, tres solidos. (C.) Tres hic pro codice terno;

Bellus homo, ac largus nummi! Tres iste *semel, bis*;

O miseras artes! (B.) Trinis super addo trientem.

C. Lucro est iste triens, grates *Zabarella* rependet.

Ter gemuit pluteus, *ter* tela sonantia torfi.

C. En hic, en vobis *Foxi* immortalia scripta.

K. Ista legat, si cui ferrum est in pectore triplex;

Me pavidum terrent congesta cadavera flammis,

Semiussique artus, & corpora trunca Virorum,

Furcæque, gladiique, ac plurima mortis Imago.

B. Libram Ego (S.) Dein solidum. (D.) Binos porro.

(B.) Insuper unum.

C. Heu, quianam segnes? quæ Vos socordia cepit?

Si juvat his gradibus pedetentim surgere, nunquam

Supremam dabitur pretii contingere metam.

Ante diem clauso fuscabit Vesper Olympo,

Quam Te dimittam, scriptorum maxime *Foxi*.

S. Addo Ego dodrantem. (C.) Dodrantem prodigus
addis?

D. Sextantem super his numero. (C.) Quid cunctor?
Habebis.

Ter

Ter—

B. Sed meus est, nummis ter denis ante poposci.

C. Siccine ? (K.) Sic res est ; audiui. (C.) Sit tuus
ergo,

Fiat Justitia, & ruat Auctio. Quin agite, Hic est

Hic est quem legis, ille quem requiris,

Toto notus in orbe Martialis.

B. Unde huic tantus adeptus, de quâ venit iste culinâ ?
Cuive fuit patinâ pro deficiente paropsis ?S. Nempe prior Dominus nunquam deponere fue-
vit ;

Huic conviva fuit, commessatorque libellus.

K. Utcunque est, nummis poterit constare duobus.

B. Aut tribus, & lucrum facit haud leve Bibliopola.

C. Nempe tribus nummis Epigrammata mille ; se-
mel, bis ;

Ter—

S. Quid jam indignantem vetet exclamare Poetam ?

I nunc edere me jube libellos.

I nunc edere me jube libellos.

C. Ecce *Almahidam* ? Siquis tamen Hanc quoque ;
si quisCaptus amore : Ubi nunc Vos, ô molliſſima corda,
Eſtis Amatores ? Ubi jam Deus ille Cupido ;

Ida

Idalique arcus, flammæque, ignesque potentes,

Τόξα πνευπνείοντα, πολυφλόγαί τι φαιέτεται;

K. Vicenos obolos. (C.) Nullum intus concipis
ignem,

Nec Venus est tibi nota. (S.) Tricenos. (C.) Incipit ille
Ardere, & flammâs sensim, *Cypridemque* fateri.

D. Bis quinos solidos. (B.) Cupis, & potiere cupitâ;
Ter gemuit——

C. *Baxterus* sequitur. (K.) Quo non præstantior alter
Protrahere in longum multæ damnosa papyro
Dogmata Rixator; Centum ille volumina, centum
Arte laboravit, discors sibi in omnibus idem.

B. Quis dat quinque minas? (K.) Solidos ego quin-
que. (B.) *semel, bis.*

Pergite; serâ res agitur; Properate; Minacem
Cernitis hanc dextramne? an Vos, cum fulmina vibro
Nequicquam horretis? vano neque malleus ictu
Terrificat mentes, sed inania verbera mitto?

Ter gemuit——

En hîc *Æsôpas*! (N.) Quantum ð mutatus ab illo,
Cui tumuit tergum montani pondere gibbi;
Ille meus fuerit, dabitur pars Septima libræ.

S. Sextam Ego (N.) Nos quintam (S.) Dominum Te
Æsôpus habebit.

R. . . . . B. *Ter*

B. Ter——

S. O Corydon, (ad D.) Corydon, demens es; Nam
neque tanti

Author, sed Pictura emitur, sculptorque Batavus.

B. Quin age jam Frater (ad W.) siquo cor ferveat igni
(In filice, inque ipsis faxis sunt semina flammæ)

Si stimulos dedit exundans mea copia fandi,
Emptorum huic pariter spectatorumque coronæ
Solve pias grates ac vectigalia laudum.

W. 'Non averſæ adeo mihi Muſæ, & lævus Apollo,
'Uſque licet temnar, nec ſim, Te (ad K.) judice, Vates,
'Non obtuſa adeo finxit mihi peſtora Titan,
'Immemor ut veſtros dicar ſiluiſſe favores.
'Ingenii ſiquid ſpirem. (K.) Quod ſentio, quam ſit
'Exiguum. (W.) Foret aut dicendi ſiqua Potestas,
'In quâ me non inficior mediocriter eſſe
'Verſatum. (B.) Quiſnam hunc feret ex Cicerone
Poetam?

W. 'In veſtras irem fœcundo flumine laudes;
Flumen Ego dixi? *Fulmen* dixiſſe decebat.

N. O hominem lepidum, *Grantaque* ſub æthere
natum!

Qui ſimiles ſtrepitus, ac tintinnabula vocum
Inſequitur, nudo & verborum in cortice ludit.

W. 'Mal-

‘ *W.* Malleus ante meus frondes virgultaque fundet,
 ‘ Ante dies perimet *Sheldoni* nobile marmor
 ‘ *Cælo* efformatum, feriens quoque vertice *cælum* :
 ‘ Ante bibet *Cami Oxonium*, *Granta Isidis* undas,
 ‘ Venditor ante libros culpabit, & efferet Emptor,
 ‘ Ante *Geneva* typis *Stephanum* superabit & *Aldum*,
 ‘ Ac prius *Oxonidis* Ego cedam Bibliopolis,
 ‘ Quam vestra exciderint animo mihi munera ; *Dixi*
 ‘ Ille *Cuperus* Ego, patriâ qui *Parvo-Britannus*.

C. ‘ Quid jam currentes prohibet me claudere rivos ?

‘ Namque opus exegi, quod nec Dea dira vetustas,
 ‘ Nec lethes poterit pigrum delere veternum ;
 ‘ Magnæ molis opus, sub quo gemat ipse *Pyræmon*,
 ‘ Atque ingens *Steropes*, & vasto corpore *Brontes*.
 Nam neque cum Siculo immanes *Cyclopes* in antro
 ‘ *Æoliis* validos geminant incudibus ictus,
 ‘ Tantum opus exercent ; æquâ vi brachia tollunt
 ‘ In numerum, tanto neque turbine malleus exit.
 ‘ Vestris, *Oxonidæ*, auspiciis, ac Numine vestro
 ‘ Longum iter emensi tandem superavimus æquor ;
 ‘ Sed nec opis nostræ est dignas persolvere grates ;
 ‘ Dii vobis, siquis Deus artes respicit æquus,
 ‘ Præmia digna ferant ; ante omnes innuba *Pallas*,
Mercuriusque potens linguarum, atque angur *Apollo*.
 R 2 Quo

'Quo tamen usq; vehor? quo me furor entheus urget?
 'Namque Ego, dum laxis vestra in præconia velis
 'Metior Oceanum, & Zephyris dare carbasa pergo,
 'Haudquaquam memini, quanto Vos torreat igni
 'Sirius, ut madidos artus, venasque perustas
 'Pulverulenta coquat nimiis Phaetontibus æstas.
 'Reprimo me, Musisque injungo fræna solutis.
 'Ast hunc malleolum, nostrâ gestamen in arte,
 'Postibus his figo sacrum, & rem carmine signo;
 '*Hec Millingtonus Rhedycinæ atque Artibus arma.*

Arthurus Keye, Armig.

Waller Bacon, Armig.

Ed. Stradling, Armig.

Geo. Dixon, Armig.

Christoph. Codrington, Armig.

Gul. Woodward, Armig.

ex Æde Christi.

De PÆTO, seu TABACO.

Liber Primus.

INnocuos calices, & amicam vatibus herbam,
 Vimque datam folio, & læti miracula fumi
 Aggredior. Tu qui censu decoratus Equestri
 Virtutem titulis, titulos virtutibus ornas,
 Antiquum & Phœbi nato promittis honorem,
 Tu *Paddæ* fave: nec enim præstantior alter
 Morbifugæ varias vires agnoscere plantæ,
 Inque tubo genitas haurire & reddere nubes.

Da puer accensum selecto fictile Pæto,
 Ut Phœbum ore bibam: quis enim sine numine Pæti
 Digna canat Pæto, & tantis se comparet ausis?

Non inventa homini humanos adolevit in usus
 Nobilis herba, patri sed primum visa Lyæo,
 Cum madidus ficos thyrsos subduceret Indos,
 Notuit, ad feros & claruit inde nepotes.

Forte per ætatem tesquis arentibus hostes
 Norat in insidiis meditari prælia Bacchus,

Arma jubet celeresque jugo subungere Lynces,

Bassaridasque sequi; Silenum accedere curru

Mandat, & in pugnam totis exardet habenis:

Pone sequebantur lixæ, jumenta que multo

Tarda onere, & lentis congesta viatica plaustris,

Et claudus senio Sileni vector Asellus:

Dumque velut furiata phalanx, inimicaque quærit

Agmina, per vastas & lassæ vagatur arenas,

Dira fames, urgetque sitis, defectaque succo

Membra labant, defunt ipsi sua munera Baccho;

Amphora Sileni curru subversa jacebat

Amplø exhausta sinu; sitienti ambusta dehiscunt

Ora Seni, ardentes dum ducit hiatibus auras:

Mænades, & Satyri, multumque proterva juvenus

Impatiens scrutatur aquas per viscera terræ,

Nequicquam; de se tandem sibi pocula quærunt,

Et falsum potant, quem dat vesica, liquorem;

Pocula spurca nimis; sed & hæc quoque pocula defunt

Increfcente siti, venis & deficit humor.

Spes tum accisa omnis, faciesque miserrima rerum

Apparet; tostas alii de faucibus atris.

Exhalant animas: alii per mutua fundunt

Vulnera, quem rapiant ante ultima fata, cruorem.

Jamque acies moribunda cadit, quum valle remotâ

E.

Eminus obscuri facies confusa vireti
 Visibus occurrit dubiis : tumque Evius altum
 Inclamans ; duremus, ait, tantisper in armis,
 O Socii, optatam vicinā in valle salutem
 Aspicio : hinc lentos toto conamine gressus
 Accelerant, renuuntque mori, venasque supremo
 Sanguine manantes, animæ spiracula claudunt.
 Utque propinquabant, altis se prodit opacum
 Stipitibus nemus, & foliis spectabile vastis.
 Euge ! meis, clamat, cognatam vitibus herbam
 Agnosco, munusque Deum. Sed plura volenti
 Surda manus, latas tenero de caudice frondes
 Carpit, & ignoto latrantia viscera succo
 Demulcet ; viridis stillat sub dentibus humor.
 Non tamen oblatas Sileni provida virtus
 Præcipiti vorat ore dapes, sed cautior usu
 Hæret ab exemplo documenta abstemius optans.
 Nec mora : quis patulis lateat sub frondibus error,
 Eventus docuit : totis (mirabile) castris
 Evomitur, caditurque, velut cum gurgite pleno
 Ingruit admissi miranda potentia Bacchi ;
 Volvitur in gyrum tellus, cælumque videtur
 Nubibus adductis surgenti occurrere terræ :
 Tum sopor obrepat, somnique invicta cupido

Germanam dubiâ præfagit imagine mortem;
 Capripedes mediis diffusos stertere arenis
 Cernere erat, disjecta solo defessa furentum
 Membra Mimallonidum devota jacere sepulchro.
 Mox ubi discusso longi languore veterni
 Plenior ex adytis in singula membra recurrit
 Spiritus, amissæ redierunt corpore vires.
 Surgere tunc alacres, pedibusque insistere firmis,
 Et fulgere oculis, thyrsūque vibrare lacertis
 Fortibus, absentesque laceßere vocibus hostes.

Attonitus monstro, non huc sine numine, amici,
 Appulimus, Silenus ait: nec dona Deorum
 Despiciate, ingenitas vires, nec nomina Bacchi;
 Nec pudeat certa salvos à morte fateri
 Cœlitus ostenso vitam debere Tabaco:
 Advenisset enim languentibus integer hostis,
 Victa siti manus hæc cecidisset victima ferro,
 Tinctaque venisset victoria sanguine nullo;
 Nunc veniat, validasque manus, animosque viriles
 Sentiāt, & si mens suadet, fera prælia tentet:
 Sed rationis opus; superum nec munera cæco
 Contemeranda usu. Si quid sapit ista senectus,
 Viribus eximiis permistum in stirpe venenum
 Delitet: in ventrem virides ne mittite succos,

Man-

Mandite nec folia ingestis confusa salivis :
 Virus inest crudis : æstivo Sole recocta
 Credibile est tutos præbere halantibus haustus ;
 Nec ventri, at cerebro (si tecta evolvere fas est)
 Pabula grata reor subtilibus eruta fumis.
 Quare agite, ô juvenes, tam digni muneris aptos
 Ingenio, & rapidis extundite mentibus usus.
 Dux ego vester ero ; quid mens dictaverit, omnes
 Accipite ; arentes prolixâ uredine frondes
 Comminui manibus jubeo, cannaque reponi,
 Protinus educto radiis solaribus igne
 Contingi, & positis adversâ parte labellis.
 Exsucti calidas nubes adducere fumi,
 Ocyus ut possint cerebri pervadere flexus,
 Vinosisque leves recreare vaporibus auras.

Dixerat : hinc Satyri teretes aptare cicutas ;
 Deciduas alii ficcâ fuscèdine frondes
 Frangere : pars tubulos arfuro pulvere complet,
 Pars stricto ore trahit (risumque sodalibus affert)
 Pulverem flumen, tussesque inducit iniquas.
 Ipse pater fremitus vana & conamina risit.
 Igne carent, ignem votis ardentibus optant.
 Ecce Senex densum, quod habebat mantica, vitrum
 Depromit, vafri inventum subtile Promethei

Furati æternas cœli de fornice flammæ.

Hic latet ignis, ait: suscepto & Sole rotundum

Molliter acclivi depressum in vertice centri

Frondebis admovit Phœbo penetrabile vitrum.

Cuspidis in morem radiis concurratur, auctus

Inde calor sensim serpit, fomentaque circum

Arripit, & fumo vicinum nuntiat ignem.

Applaudunt Satyri, Faunique, senemque magistrum

Attollunt humeris, vocesque ad sidera tollunt;

Ipse cavam ante omnes accommodat ore cicutam,

Leniter adducit nebulae mirabilis haustus,

Et ductos patulis fumos è naribus efflat.

Nec mora, permotus subitâ dulcedine, toto

Corpore diffusum sentit gestire vigorem,

Ut solet à noti sæcundo flumine Bacchi

Serpere paulatim non intellecta voluptas.

Ora madent: non falsa fitis, non vexat acerba

Esuries, vomitusve: levi vertigine tantum

Crura vacillare, & supremam udescere frontem

Percipit, illæsus sed & hæc vanescere gaudet.

Tum vacuus densâ Pæti porrectus in umbrâ,

Omnigenum ut patuit sæcunda scientia rerum,

Dulcibus absomit lentas sermonibus horas,

Explicat ingentes opulentæ mentis acervos,

Ludenti & similis Naturæ arcana recludit;
 Implicitos memorat sphæris cœlestibus orbes,
 Compagemque hominis, terræ & miracula pandit,
 Addit & oraculis docti libamina fumi.

Fumantem sequitur circum diffusa juvenus
 Ipsa novis operata tubis, fumoque fragranti;
 At rudis ore vomit naso reddenda patente
 Nubila cum multâ tussi lacrymisque jocosis,
 Ridicula, appressis animam quæ claudere labris
 Nescit, perque cavas iterum depellere nares;
 Docta sed exemplo grandævum æquare magistrum
 Efflando satagit, repletque vaporibus auras;
 Dumque hilares animis lætâ vitulantur in herbâ,
 Ecce venit fessis longum expectata ministris
 Annona, & multo ferventia dolia vino.
 Clamores geminant, versisque ad cantica cannis
 Gaudia agunt, epulisque favent, multumque vocatis
 Jumentis, reduciq; senis gratantur Asello:
 Indulgent Cereri primo, tum Massica libant,
 Viteaque admistis alternant pocula fumis;
 Cuncta fremunt fumo, cantu, mistisque choreis,
 Donec dulcem oculis fudit nox alta soporem.

Postera ut illuxit lætis aurora, ferique
 Admonuit belli securas pace phalanges,

Lenæus pater, & Sileni cana senectus
 Extimulant, si quos festivi hesternæ diei
 Fregit Luxuries, animosque hortatibus addunt.
 Sat poc'lis, genioque datum; nunc prælia mentes
 Sollicitant; positas assumite vultibus iras,
 Et forte instanti dextras componite pugnae,
 Ne vigil incaute palantibus ingruat hostis,
 Et cadat ipsa suas cædes non ulta juvenus.
 Nec virtus equidem nobis incognita vestra est,
 O Socii, magnis neque non confidimus ausis,
 Sed nocet ignavas quamvis contemnere turmas,
 Securosque mali ignotis incedere terris.
 Impavidi ergo animis sedato insistite gressu,
 Neu mala nos iterum letho penuria mulcet,
 Agmine composito lenti procedite, Pæto
 Non sine contrito, promptisque ad labra cicutis,
 Et levibus fungis, servato & restibus igne;
 Hoc animi surgent ad prælia, nubibus istis
 Prodigiique novâ specie terrebitur hostis,
 Este viri, famam & factis sperate perennem.
 Dixerat: assensum properant applausibus omnes,
 Et sibi quisque suo stationem corpore servat.
 Arduus in curru medio pater agmine Bacchus
 Eminent, impexi tergo Silenus aselli

It comes, haud equidem bellax, nec idoneus armis,
 At bonus eloquio, & subitis dare tuta periclis
 Consilia : æquales utrinque excurrit in alas
 Densa acies, hostemque animis pugnacibus optat ;
 Nec procul hostis abest : vicini vertice montis
 Opposito emergit, summisque hastilibus extat.
 Bassaridis calido fervere pectore sanguis,
 Ærea sisra manu quatunt, & tympana pulsant,
 Vino acuunt iras refides, haultoque Tabaco
 Excludunt lethi faciem, suaque agmina circum
 Nube tegunt atrâ : spirantes naribus ignem
 Procedunt : medio glomeratur in æquore nimbus
 Igne micans, tonitruque fero, fumoque stupendus.
 Ostento attonitos subitus pavor occupat Indos,
 Non homines sed furva rati de faucibus Orci
 Numina, consternati animo certamen iniquum
 Detrectant, trucibusque timent configere monstris.
 Pars fugit, & positis quærunt velocius armis,
 Quam dare victoris mallet clementia, vitam ;
 Pars orat veniam, parere & jussa modestis
 Imperiis patiente jugum cervice capeffit ;
 Sed pudet erroris, stultâ & formidine tactos
 Extimuisse piget vani sufflamina fumi ;
 Libertate dolent servâ ; solatur at illos

Indulgentis heri condita lepore potestas,
 Et victoris amor : simili discrimine victos
 Victoresque videt bellis utrinque remissis
 Una dies miscere epulas, Bacchumque ciere,
 Et simul alternis fumum potare cicutis ;
 Mirantur bona nata domi, nec nota queruntur,
 Et nebulas animi jucundis nubibus arcent.

Atque hæc prima fuit mortales stirpis in usus
 Notitia, hæc latè noti cunabula fumi.
 Jam quæ vis lateat plantæ, quibus apta bibendo
 Corporibus, quibus & pugnet contraria morbis,
 Musa refer, geniumque novo concede labori.

In primis non una subest natura stupendo
 In folio: adversis dives virtutibus omnem
 Exuperare fidem gaudet, stirpesque beatas
 Provocat: hellebori robur, rheabarbara duras
 Solvere nata alvos, facientem gaudia vitem,
 Balsama vulneribus laudata, fabamque suillam,
 Nepenthesque animi mulsam, gravidumque papaver.
 Magna Dei virtus, quæ tot miracula rerum
 Seminis exigui tantillo cortice claudit !
 Quod licet haud superet cineris, vel lævis arenæ
 Fallentis digitum, & numerantia lumina, molem,
 Mox dabit ingentem frondoso tegmine sylvam,

Et

Et certa in dubiis promet medicamina morbis.
 Quod si quis tantas rimari indagine causas
 Aggreditur, multum immani sub pondere fudet;
 Seu diversa Salis miræ substantia plantæ
 Compositum esse dedit, multis & dotibus auxit,
 Seu simplex variis obnoxia casibus una
 Materies alios pro mole & tempore vultus
 Induit, atque aliter distincta in corpora regnat,
 Naturæ latet in gremio, nec cernere pronum est.
 Si tamen exemplis libeat velut indice filo
 Ire per anfractus dubios errore viarum,
 Inque sibi similes Totum dissolvere partes,
 Forsitan occurret, quo mens placata quiescat,
 Et si non verum, at veri illucescat imago.

Quicquid inest rebus sapidum, discernere gustus
 Quod valet, id salis omne solet de nomine dici;
 At gemina est natura salis; vel funditûs hæret
 Corporeæ moli, ad superas nec tollitur auras
 Suppositis flammis, cineri sed figitur acri;
 Dictus & hinc fixus: levior vel ab igne solutus
 In sublime volat fumo subvectus amico,
 Accrescitque apici in morem fuliginis atræ;
 Inde Sophis à re sal ille volatilis audit.
 Hic aliud memori occurrit ratione tenendum,

Viscera

Viscera quod terræ salibus prægnantia multis
 Stirpibus innatis fœcunda alimenta ministrant,
 Ut sua cuique trahit proprium natura fluorem.
 Fructibus hinc sapor accedit, hinc floribus omnis
 Spirat odor, retinentque sui vestigia succi.
 At tellure latent penitus confusa cavernis
 Sulphurei latices, nitri glacialis amaror,
 Lethale arsenicum, flammis affine bitumen,
 Argenti liquor in fœdam resolubilis auram,
 Chalcantumque acidum, linguæque astringor alumen,
 Atque alia innumeros factura elementa sâpores.

Si quis jam excutiat prolixo carmine, de tot
 Principiis, cui accepta ferat sua munera Pætum,
 Comperiet tanto dignum sudore bitumen,
 Cujus in eximiâ species supereminet herbâ,
 Pingue, olidum, acre, tenax, nitro sublime volanti,
 Ignis amans, crassaque ferens fuligine fumum.
 His pictam in tabulâ quicumque coloribus herbam
 Non videt, hunc oculis captum & rationis egentem
 Crediderim: quid enim magis aspectabile? dextram
 Trita oleo fœdat, digitos & glutinè viscat,
 Et solidat crudum lento ferrumine vulnus,
 Sorditiem ulceribus salsugine terget amarâ,
 Nec putrere finit; sensum nam faucibus acrem

Impingit, longumque relinquit in ore calorem.

Latè fusus odor virosâ vividus aurâ

Diffipat ignavum cerebro torpente veternum,

Siccat & illuviem eductis sternumine mucis.

Denique in aereum flammis conversa vaporem

Fœta falis vivi, superasque volantis ad arces,

Pervia spiritibus mentis capitolia scandens,

Supplementa nova exhaustis animalibus infert,

Atque hebetes subito restaurat acumine mentes.

Planta beata! decus terrarum, munus Olympi!

Non tantum agricolis duro lassata labore

Membra levas, minuis victûs absentis amorem,

Fundis & absque cibo sparsas in corpora vires;

Sed radium specimenque Dei sapientibus ipsis

Ingenium illustras, si quando aut multa tenebras

Colligit ingluvies cerebro, aut molimine longo

Intellectus hiat, rerum neque concipit umbras,

Conceptasve tenet, vel cæca oblivia regnant.

Ut semel irrepsit blando lux indita fumo,

Aufugiunt nubes atræ, curæque tenaces.

Vis micat inventrix, demto velut obice veli

Tota oculis animi patet ampli machina mundi,

Æternæ species naturæ ex ordine nexæ

Succedunt, redeuntque suis simulacra figuris.

O quoties visus magnà spectante coronà
 Orator populi cupidas dicturus ad aures
 Contremuisse metu, docti sermonis acervos
 Confudisse locis, linguà & siluisse rigenti,
 Quum memor ex tantis opibus sopita facultas
 Nil daret in vocem, sed res & verba negaret,
 Si modo vel micam generosâ è stirpe vorasset
 Fumanti tubulo, accenso ceu lumine, sensim
 Res reperisse suas, prendisse fugacia verba,
 Thesaurosque animi populo exposuisse stupenti!
 Si duo præterea Stagiræ in pulvere docto
 Laudis amore novo, verive cupidine pulsi,
 Pugnam agitant, verbis & digladiantur acutis;
 Omne animi intendunt robur, nervosque fatigant
 Nexibus impediunt cautum ut subtilibus hostem,
 Aut validum incusso rationis pondere sternant;
 Stat circum pubes, pulchri & certaminis æquis
 Arbiter, ingenii æquales utrinque lacertos
 Mirantur, crebris vires applausibus augent;
 Tandem obtusâ acie, ut fessis deferbuit ardor,
 Lentior & validis insultus lucta remisit,
 Sorbeat alteruter, sacrum refletque vaporem,
 Illicet ut tactâ Antæus tellure, resurgit
 Firmior, exhaustumque recens grassatur in hostem:

Jejunus cadit, at sequitur victoria potum.
 Sin utrique placet nova de suffimine tela
 Arripere, & calidam verbis producere pugnam;
 Tum videas paribus momentis prælia sæva
 Eventu dubio in multam crudefcere noctem;
 Nec prius argutis discedere ab ictibus ambos,
 Indefinitam abscindant quam tædia litem
 Judicis incerti, palmæ cui præmia donet.

Sic quondam Iliaco bello, par nobile fratrum
 Asclepī sanguis Podalyrius atque Machaon
 Fertur ab Atride indictum certamen amicis
 Suscepisse odiis, plantæ de laudibus Indæ:
 Damnabat Senior linguā tenus intus amatam,
 Dissimulans veros sermonis acumine sensus:
 Junior in fratrem jaculis ardentibus ibat,
 Et pro dilectā pugnabat serius herbā.
 Cordatum ante tubam potarat uterque Tabacum,
 Impiger ingenium præclaro accendere fumo,
 Et mucronatis mentem gravidare sagittis.
 Multa hinc inde agili vibrata hastilia linguā,
 Multa retorta iterum, crepero nec pausa duello
 Ulla fuit nisi quam fumi dabat haustus amœni;
 Unde renascentes stabant ad prælia nervi,
 Inviçtusque furor carum prostrernere fratrem,

Donec inexhaustis crescentes viribus iras,
 Ancipitem & litem sententia magna diremit
 Regis, inaudita gaudentis honore palæstræ:
 Robore sic proprio ceciditque stetitque Tabacum.
 Et nunc de fumo gravibus configitur armis.
 Usque adeo nil scire datur, dubitabile quod non
 Ingenii faciat cita vis, & gratia linguæ.

Sed me perplexi ingressum spineta Lycæi,
 Pensi aliò textura vocat; quibus herba salubris,
 Principiis constet, vero mihi carmine dictum est.
 Nunc quibus illa viris faveat, quibus illa resistat,
 Quosque ferat, pellatque ægro de corpore morbos,
 Expediam, simul ut calicem siccavero Pæti,
 Ædibus & vacuis succreverit aucta supellex.

LIBER SECUNDUS.

TOLLITE vos ignem, tubulosque: sat ætheris haustum est:

Dum calet ingenium, dum sensibus integra vivis
Versantur simulacra, fidem exolvamus amicis;
Odimus immemores; mundum nec pascere fumo
Aggredimur, vanos aut ampullare per orsus;
Instat fegnities, & Phœbo invisâ senectus
Tristibus impallens curis, divortia Cirrhæ
Mandat, & extremum Musis offerre laborem.

Dicite Pierides, domitis quæ gesserit Indis
Liber, ut immanes populos moderamine legum
Mollierit placidus, quernosque ligonibus enses,
Et truculenta levi mutarit fercla Tabaco;
Ut mores, geniumque pater Silenus amœnæ
Stirpis, & innumeros ludens evolverit usus:
Forsitan hæc qui vos bifido de monte per æquor
Transtulit auratam Boreæ regnator in aulam,
Audiet, &, tanto si non indigna parente
Funditis, innatum quanquam averfatur odorem,
Vestris perfusum violis, animaque suavi

Inter pulvillos variatâ mente reponet.

Ut sedit folio Victor, non tristibus armis
 Sæviit in vitam vel opes, nec durus abactis
 Indigenis statuit dominos, nec more tyranni
 Optavit metui, metuit non ipse timentes;
 Lenibus alloquiis, & majestate remissâ
 Partus amor populi, facilis clementia mores
 Erudiit, glebamque jugo parere suasit:
 Terra feris infamis erat, Lynceſque, lupique,
 Tigres, & celeres pardi, mistique Leones,
 Impunè insidias pecorique virisque parabant,
 Tollere nec cladem intentis in mutua bella
 Cura fuit, major sed erat meliorque voluptas
 Finitimos flammis vexare & cædibus agros,
 Et coctos calidis hostes apponere mensis.
 Non tulit immanem ingluviem, qui temperat æstus,
 Sanguinis inque siti pacis suffundit amorem;
 Vastitiem lustrare cupit, regesque cruentos
 Visere, & ingenuas crassis dare mentibus artes.
 • Assumit numero è magno, quos indolis esse
 Sciverat urbanæ, calicum sed largior usus
 Vitaque liberior, nervisque inimica libido
 Fecerat effœtos, at nobilis aura Tabaci
 Compositusque labor, cœlique nitentior haustus

Sensim reddiderat reparatis viribus ægros.

Amphoriam, Balanumque legit, comemque Neandrum,

Jucundos comites, totidem quibus addit amœnâ

Fronte viros, luscum Pelian, genique sagacis

Idmona, cærulei ridendum tubere nasi,

Pauperis & barbæ metuentem scommata Trullum.

Hærebat fociis, & clam post terga subibat

Olim gratus Aper, casu sed furdus iniquo

Non adeo, ut solitus, suavis comes, atque facetus,

Jussus abire manu, invitus sub tecta rediuit.

Regulus Hæmatoës, quo non truculentior alter

Vicinos capere, & captos prandere, tenebat

Non procul imperium vastis inclusus in antris;

Turpis ubi laniena fuit; juvenumque senumque

Corpora vincta jacent stabulis, pinguique polentâ

Ingratam cumulant in gaudia dira faginam:

Huc canibus, jaculisque plagisque sequentibus omne

Cornicinum sonitu & mistis latratibus agmen

Vertit iter, nec longè aberat domus atra Tyranni,

Qualem Dis habitat: primo venientibus antri

Os immane patet; congeltis ossibus albet

Limen, & affixis apparent culmina tectis,

Confitus ut scolymis horrescit edulibus hortus,

Quum capita in squamas longis crevere medullis.

Forte dies genialis erat, Lapithæque repostis
 Instruere altilibus convivia lauta parabant.
 Agminis ad strepitum caveâ caput exerit Heros
 Mulleus, & virides exponit vertice plumas:
 Mox refugit visis, venit alter, & alter, & antri
 Interiora petunt, nec portam veste parato
 Claudere, nec miram meminere excludere gentem:
 Dum tenet attonitos cæcus timor, ilicet Idmon
 Primus in ignotos audet penetrare recessus,
 Cum cane nasuto; sequitur mox cætera pubes
 Palpans in tenebris, nisi quâ per summa receptus
 Testa viam ostendit sub opaco lumine splendor,
 Silenus medio, extremo tutissimus Evan:
 Perveniant tandem, ducit quo nidor, in aulam
 Ferventem fremitu, facies ubi dira culinæ
 Perculit ingressos primo, plenique lebetes
 Fumantum capitum, verubusque infixæ columnis
 Multa virûm femora, & stillantes lancibus armi;
 Fœmineique coqui cinctis circum ilia peplis.
 Non procul in clathris porcorum more jacebant
 Corpora dena virûm festo servata propinquo,
 Dum crescant adipēs; lacrymis quos Liber abortis
 Præterit. Hamatoem attentâ dum nare molossi
 Vestigat, penitoque latentem affatur in antro,
Surge

Surge miser, vultusque hominum consuesce tueri:

Venimus innocui, cædes nec cædibus istas

Ulcisci est animus; veniam donamus avitis

Ritibus, & placidos gerimus sine sanguine mores.

Si cruor est cordi, pugnandi & tanta libido,

Bella movete feris, armento arcete leones:

Parcite vicinis, turpes nec ventribus escas

Indite, nec fœdis postes ornate trophæis.

Non est illa lupis rabies: non tigride tigris

Pascitur, irato nec fit leo cœna leoni:

Tollite ferales epulas, & condite terrâ

Tristes reliquias, dapibusque fruamur honestis.

Ille nihil clarum; obscuros modo gutture mittit

Grunnitus, torvumque tuens, non sponte, monenti

Obsequitur, pavidosque jubet parere clientes:

Tumque abit annonâ infelix, meliore parata

Succedunt verubus jucunda obsonia mundis

Cervorumque suumque tori, leporesque anatesque,

Venantum & quicquid dederat labor.

Advolvuntur humi (nec enim conjungere mensas

Hora dabat) Bacchus primum vetulusque magister,

Tertius Hæmatoës; nullo mox ordine seni

Procumbunt comites, tum picti terga sodales.

Fata juvent; nunquam dexteras junxisse fideles

Pœni.

Pœniteat rex (Liber ait) fœlicia sint hæc
 Fœderis incœpti primordia : ponite amici
 Ritus immundos, faciliq̃ affuescite vitæ :
 Tuque adeo, subitos aditus, nec libera, frater,
 Condemna alloquia ingenui firmamen amoris ;
 Proderit hoc olim hospitium, nec vestra juvenus
 Utile subsidium vitæ didicisse dolebit :
 Hôc tu pignus habe, quo nullum sanctius optes.
 Dixit, & undantem vino cratera recenti
 Impiger exhaurit, secto quod palmite nuper
 Arboris aëreæ repetito effluxerat ictu,
 Utribus & plenis stabat prope : fuscipit ingens
 Bellua, & epoto miserorum sanguine, tetram
 Non prius aspectum nectar deturbat in alvum,
 Emitteritque olidæ ructamina cruda popinæ.
 Subrisit Pelias : narem compescuit Idmon ;
 Euvius increpuit nutu, & sermone benigno
 Non bene constantis vultum firmavit amici.
 Euge virum ! ut vero placuit liquor ? ille subaudax,
 Fronte supercilioque ad verticis ossa retractis,
 Est bonus iste cruor, quocunque è gutture fluxit ;
 Vix melior pueri imberbis : si quis mihi porro
 Præbeat, haud verear patinam sorbere secundam.
 Quod poscis dabitur : sed pocula jungere poclis

Et

Et turpe & nocuum. Nescis bone, qualis in isto
 Sanguine sævitia est; proprio te discere damno
 Non patiar : forte ex aliis sine crimine nosces.
 Ut vero patrias crassæ caligine mentis
 Ignoratis opes ! hebeti tam grata palato
 Munera succiso de cortice sufficit arbos
 Obvia, nec sumptu, multo nec emenda labore ;
 Sponte suos præbet lanianda securibus artus,
 Fundit & æternos redivivis fontibus amnes :
 Cædite, legitimos terræ bona vertite in usus,
 Ducite nec pulcrum humanis pinguescere venis,
 Et terræ finibus serpentum more latentes,
 Luce virisque procul naturæ extinguere lumen :
 Sunt vobis hominum vultus, sunt pectora, nec mens
 Degener, intrepidæque animis ad prælia vires.
 Tot bona cur tumulo infoditis ? de fronte character
 Humanâ periit, nec quamvis sanguine passis,
 Sanguineus color est : tumido sed luridus ore
 Pallor inest, oculique latent, discrimina nasum
 Nulla genasque inter ; facies vesica videtur :
 Tempora nuda pilis, putri labra turgida tabo,
 Et nigro trepidi promanant sanguine dentes.
 Vix animam trahitis, nervis attollere costas
 Non datur, injecto ceu pondere pectus anhelat :

Est

Est piger excussis genibus gradus, & dapis almæ
 Nullus amor, sed humi juvat edormire veternum.
 Hanc situs, & nunquam soli nec pervia ventis
 Antra dedere luem, spurcoque obsonia succo;
 At magis ira Deûm mensis accensa nefandis
 Intulit immundam resolutò robore pestem;
 Et jam barbariem luitis, potumque cruorem
 Redditis impuro, qui vos infecerat, ore,
 Ut moniti quæratís opem: sed nec bona vestra
 Nec mala novistis; tantus stupor occupat ægros.
 Cernitis accenso prognatum pulvere fumum
 Nare venire Senis velut exhalante camino?
 Pulvis hic herba fuit: vobis vicina Tabaca
 Nomine vix noto clarum dedit infula nomen.
 Hinc finem sperate malis: tu cane Magister,
 Cui natura parens rerum momenta suarum
 Credidit, ingenium remedi percurrere, modumque,
 Nec differ miseris optatam afferre salutem.
 Hic, paulum tubulo amoto, flammaque moratus,
 Magna jubes, dixit: si quæ tamen auribus istis
 Digna putas, dicam; detur modo vita, recensque
 Libertas miseris, pedibus quos fune ligatis
 Ægrotos stabulis in fœdo stramine vidi.
 Annuit Hamatoës: solvuntur vincula claudis,

Pro-

Prorepunt geminis nixi, sua quique gerentes
 Ore mala, & lucem veriti tetigisse supremam,
 Vultibus obscænis lætâ ductantur in aulâ.
 Non tenuit lacrymas vetulus Pater. Eia sodales
 Vivite, ait, vitam meliori ac ducite fato:
 Nam licet, & dabitur: latet isto condita buxo
 Veitra salus, modo sit servari certa voluntas.
 Tu miserande Senex, muriam pro sanguine venis
 Qui generas, cui crura labant luctante podagrâ,
 Purpurei stillant, hebetesque arctantur ocelli,
 Cæcus eris, si spernis opem, sed ab arte medelam
 Sufficiam; & tumidis albo suffimine buccis
 In pileum nebulam inspirat; vultusque seniles
 Protinus includit junctis ad tempora limbis.
 Excipit ore senex mordentes lumina fumos,
 Et patitur jussus spe consolante dolorem,
 Exprimit imbrem oculis, vidit acrius omnia circum,
 Plenius admissâ deterfis luce fenestris.
 Atque potest adeo salebrosâ in nare Magistri
 Eminus extantes oculo numerare pyropos:
 Namque rogatus uti in naso quæ cerneret, & quot
 Diceret, ostendit digitos, &, fragra tot, inquit,
 Aspicio in nostris nascuntur qualia sylvis.
 Ilia concussit vetulus, riserê sodales.

Dignus

Dignus es articulis sine nodo: age fugito, dixit,
 Claude labrum, & laxis expira naribus auram:
 Sugit, & expirat; sed porro injussus, ut antrum
 In gyros volvi, & turbari ructibus alvum
 Sensit, humi recubans confertim cruda remittit
 Frustra, & multiplices, quas ante voraverat, offas.
 En podagræ exitium: sic fonte revellitur ipso
 Succus edax teneros rodens sine dentibus artus.
 Hoc bis agas, quum luna latet, cumque orbe recrevit
 (Tum latebris turgent succi, tum mobilis humor)
 Post læves patinas, & prandia pinguis omasi.
 Sic ubi cisternam illuvie, primamque cloacam
 Terferis, humores ablatis fœcibus ibunt
 Purius, articulis blanda, & sine sorditie acrimonia
 Nutrimenta fluent, quo nec fœcunda malignis
 Reliquiis acidi pungentur acumine nîtri,
 Torta nec in duram concrefcent vincula cretam:
 Tum levitate pedum Satyris certabis, & ipsas
 Sponte tuâ poteris saltu ductare choreas.
 Quod si pauca tamen falsæ vestigia labis
 Exuperant, hausti blandâ torpedine fumi
 Vanescent, nec hebes sensus, velut ante, dolebit.
 Hâc ope non podagræ tantum cruciamina cessant,
 Sed porrò coli rabies, sed volvulus atrox,

Gutturis & scædæ tollens discrimina sedis,
 Et capitis clavus, & fibilus auris adurens
 Mitescunt subito, nec post injussa recurrunt,
 Si modo quis constanter amat, nec jurgia curat
 Conjugis in fumum infontem maledicta vomentis,
 Oscula quod vitiet, nitidas & conspuat ædes.
 Vir fuit antiquæ fidei, nec moribus asper,
 Æquoreas habitans morbofo in littore sedes
 Labe novâ infames; quos ceperat acre venenum
 Frendebant medio terebrati abdomine; mox ut
 Repserat extremos morbi violentia in artus,
 Tensa velut valido membra omnia fune rigeant,
 Nec vis ulla super, nec motus ulla facultas.
 Ille malo arreptus, Phœbeas jugiter artes
 Implorabat inops, dedit & medicamina Phœbus
 Nequicquam, at solitis conatum ludit in herbis,
 Donec inauditam melior fortuna medelam
 Præbuit, & facili reparavit damna Tabaco.
 Inde colit munus Divûm, multosque per annos
 Obtinet illæsam fumo constante salutem,
 Cum prius incerto vitæ, tremulisque lacertis
 Importuna lues, necdum superata rediret:
 Nempe salis pungens acies obtusa sopore
 Desiit in molles mucronem intendere nervos.

Sic ubi radicem dentis deterrimus humor
 Vellicat, ardentemque inflavit tubere duro,
 Qualem offert nucibus conclusis fimia, buccam,
 Fumus in os veniat, parvoque ut tempore clausus
 Manferit, extemplo gemitusque tumorque recedent.
 Sic aliæ migrant afflicto è corpore pestes,
 Quas mala conceptæ falsuginis aura creavit.
 Labentes pluvix sublimi è fornice testi
 In teneros folles, quibus insita flamma movendo
 Vivit, & in numerum flatu modulante, fovetur,
 Denstaræ in mediâ pendent regione, forasque
 Ante, levis quam sit membrana arrosa, feruntur.
 Quid referam tumidas fauces, laqueumque latentem,
 Helucum, & subitâ dubios vertiginè gressus,
 Clangorasque brevi minitantiæ flumina nâres ?
 Omnia mulcentur fumo, si provida cura
 Maturat, seras nec opem producit in horas.

Sunt, quibus occultis mordax contagio membris
 Offecit, seu spurcitiis nitrosa canales
 Raferit urinæ, vel apertum sæcibus anum;
 Hinc quoque luctifico requiem sperate dolori
 Qui matulæ ingemitis, qui clavos inter acutos
 Horrida Caucaſei depingitis ora Promethei.
 Non ego vaticinor, Parnassi aut somnia fingo;

Nota

Nota loquor, quæque ipse prius crudelia sensi,
 Quam facies Pæti mirandaque nota foret vis:
 Namque (fatebor enim) luxu transacta juvenus
 Cum Baccho, Satyris, & suavi isto comitatu,
 Hic illic vetulo rimas in corpore fecit,
 Subjecitque malis, quæ magna est nosse voluptas,
 Sanasse utilior, nostroque probata periclo
 Certius in populi juvat usurpare salutem:
 Sed quia par cura est tristes expellere morbos,
 Et validos servare habitus, quæ cautio sanis,
 Discite, quisve modus; nec enim omnibus omnia pro-
 sunt.

Oderunt alii naturâ, ut triste venenum,
 Deficiuntque animo ad folii fumantis odorem:
 Stultè alii damnant, novitas quia displicet omnis,
 Quod sine Pæto atavi meliores stirpe sequenti
 Concessum à superis egere salubriter ævum.
 Abstineant ambo: nec enim pugnare decorum est
 Naturæ, aut rectam invitis infundere mentem.
 Si quis amat, sapienter amet, nec Simius alter
 Consilio, & sine fine aliorum irrumpat in actus.
 Sunt qui fumum ideo, ut potent tantummodo, potant,
 Urbanos inter ne non habeantur amœni,
 An profit noceatve sibi sus deque ferentes:

T

Rusticus

Rusticus ille, malusque pudor: nam vel juvat haustus,
 Vel lædit, te ipsum noscas, & idonea fumo
 Corpora, ne serò tandem tua damna queraris.

Si cui grande caput prostanti fronte rotundum,
 Lati humeri, pectus patulumque, torosaque membra,
 Sub cute obesa caro, pituitaque multa palato,
 Is bibat impunè, & repetito indulgeat haustu,
 Si libet, & justos sumendi respicit usus:
 Parcius attingant graciles, quibus ardua cervix,
 Frons angusta, caput minimum, præcordia pressa,
 Excarnesque genæ, & paucâ mucagine nares.
 Ollis spirituum ut brevis est Annona cerebro,
 Obruitur facile conferti aspergine fumi,
 Haud secus ac nebulæ hyberni caligine solis.
 Compositi validis biberint si largiùs æquo,
 Occupat ignavos torpor, defessa quietem
 Membra petunt, nervis velut ex ætate solutis,
 Mane tremunt, altaque obeunt in luce soporem.
 Quod si præterea roseus color inficit ora,
 Et subeunt tussés, & densus anhelitus, illum
 Ejurare tubos jubeo, charosque sodales,
 Ne redimat nocuos vitæ discrimine lusus.
 Illi pulmo flagrat, putrive uligine turgens
 Febrim corde foveat, lentoque absolvitur igne.

Sed si tantus amor fumi, nec tendere contra
 Vota libet, cæco ratio sed cedit amori,
 Bechion arentem fumat, fumumque capeffat,
 Non metus hinc fuerit, sed spes non vana salutis :
 Nec (moderatus enim) accendit calor, at levis aura
 Ulcera deficcet, faniemque è pectore ducit.
 Denique si qua vehit tectam causa abdita tabem,
 Seu mala per totum diffusa injuria corpus,
 Seu cita febris erit, læsi vel visceris æstus,
 Ah ! tibi ne tanti sit perniciofa voluptas.
 Declina illecebras, & quamvis parcere durum,
 Parce tamen, certæ & caveas auctaria cladis.

Est etiam quandoque, ut, quâ data porta, subinde
 Erumpat fus deque cruor, lethumque minetur,
 Et vomitu ruat, & laxis fluat alvus habenis :
 Quicquid contigerit, feralia pocula mitte,
 Nec libeat nocuas immittere faucibus escas :
 Sanguinis hinc fluvii crescunt, vomitusque ferocit,
 Vitaque disjectis tandem cum sæcibus exit.

Judicio hic sistor rationis tollere visus
 Quod posui : nam si Pæti gravis herba soporat,
 Et sopor excrementa tenet, damnatur inique
 Quod juvat & laudem meruit; bene præmonet, inquam,
 Quisquis is est, nodum neque dissolvissè pigebit :

Hunc ergo jubeo in mentem revocare, quod olim
 Sanximus, adversas simul hinc subsistere vires ;
 Nempe sale hinc stimulat naturam pellere tardam,
 Ac veluti vivis pigram calcaribus urget :
 Parte aliâ exhalans nebuloso sulfure somnos,
 Sistit, & effusum facili compefcit habenâ.
 Ac velut indomitus sonipes juxta ilia fossus
 Evolat, & fræno deinceps parere recusat ;
 Sic ubi depultrix validè movet, & retinendi
 Vis labat, ut leviter tacta est, ruit impete multo,
 Nec motam retinere leve est, nec tollere lapsam,
 Et magis effluxisse nocet, quam clausa manere :
 Usque adeo multum est rerum momenta, modumque
 Temporaque, & quæ sit cunctis natura, tenere :
 Sic virtus viget ipsa, viget quoque corporis ætas,
 Utraque deliquio tandem Nimioque labascit.
 Nil melius vino ; vinum tamen omnibus æquo
 Non datur in cyatho, nec fugitur omnibus horis ;
 Immo etiam quandoque necat, quandoque furorem
 Suscitât, interdum rationem largior haustus
 Obruit in spatium, quo mobilis orbita cœli
 Volvitur, inque locum redit unde exiverat ante.
 Solvitur interea strictis nisi crapula vinculis,
 Ebrius expirat, saltem expirasse putatur.

Haud

Haud procul exemplum : nuper Satyriscus Adonis,
 Dum tua festa colit rex ò Lenæ sepultus
 Et vino & somno, sub terram ut mortuus ivit ;
 Postridie effossus vitæ manifesta receptæ
 Signa dedit, capite effracto, manibusque cruentis.
 At miser adversus mortem cubitoque genuque
 Confligens, animam clausâ colliferat arcâ.
 Quid tam funestum nostræ adversarius arti
 Objiciat ? nulli, quantumvis multa, obeundi
 Causa fuit, mentem nulli, quod constet, ademit.
 Contra lætitiâ in magnâ, dum po'cla salutis
 Ordine discurrunt, si quis temerarius audet
 Jura infana sequi calicum, pugnamque laceffit,
 Ne titubet ratio, aut gressu titubante vacillet,
 Arripiat tubulum, medicam intermisceat auram,
 Surget inoffenso vultu, bene condita verba
 Sobrius exponet, fumi dum nescia turba
 Instabilis prodet vibrantes fronte lucernas,
 Et gressu insolito dabit irrisoribus ansam.
 Nempe tuus fumo, Bis-nate, retunditur ignis,
 Mobilis & rabies blando torpore quiescit.
 (Nec ferat invidiam quæ dat tibi copula laudem)
 Non melius lapidi Herculeo Chalybumque metallo
 Convenit, optatum quam quæerunt vina Tabacum :

Sic operas præstant inter se, junctaque multo
 Nobilius sapiunt, quam degustata seorsim.
 Denique mortales, quantum est, conducit in usus,
 Nec quicquam, ut suis occisi, non utile; flammæ
 Qui superat post fata cinis rubigine foeda
 Defricat, & flavos facit excandescere dentes:
 Fumus & ipse (novum auditu) consistere jussus
 Paror, & emissus per conniventia labra,
 Ore manu impresso, fulvum densatur in unguen
 Virginibus carum, quibus à serpigine longâ
 Prurit scabra manus, manantibus undique rimis;
 Lævigat admotum, & splendorem inducit eburnum
 Non sine portento; nec parvo gratia constat.
 Namque per arcanos penetrabilis aura meatus
 Cor quatit, & stomachi vinclis utrinque solutis,
 Æolium ventis subvertit olentibus utrêm:
 Sed vita incolumi, ridentibus affatim amicis,
 Inde metus tutos, decus inde doloribus emptum.

Jam bona decerpfi: nunc si quæ incommoda ab usu
 Obveniunt, seu sint verè, seu vera videntur,
 Expediam, longâ nec vos ambage morabor.
 Insimulatur enim, claræ quod mentis acumen
 Obtundat, speciesque locis posituræ decenti
 Confundat tenebris, & nigra oblivia ducat:

Crimen

Crimen atrox ; sed quod vel prava calumnia finxit,
 Vel bona simplicitas : non est, quia non potis esse :
 Immortalis enim cum sit mens, orta que coelo
 Portio, corporeis non est obnoxia damnis.
 Actio recta quidem, si lædatur instrumentum,
 Lædatur ad tempus, causâ durante, sed ipsa
 Mens intacta manet, quanquam, ceu nubibus atris
 Circumfusa latet, radiosque occultat inertes.
 Non aliter Phœbi quam lucida tela Dianæ
 Intercepta globo, vel tegmine nubis opacæ,
 Tempore non longo nostris tolluntur oculis ;
 Nec minus ipse tamen sincero candidus orbe
 Ardet, & innumeris lucem communicat astris :
 Sic animo nulla est, animi nisi crimine labes :
 Desidia, & luxus, levis inconstantia, & ira
 Ingenium obtundunt, lumen rationis inumbrant,
 Permiscetque notas tabulis, & nomina delent.
 Quilibet id meminit quod amat, crebroque revolvit.
 Da mihi de multis fumi potioribus unum,
 Creditor, aut plenæ cui sint oblita crumenæ
 Scrinia, desponsæ vel notum limen amicæ,
 Et dabo de fumi multis osoribus octo,
 Aut plures etiam, proprium cognomen, & acta
 Hesternæ, & patriæ oblitos elementa loquelæ.

Scilicet aut nocuum virus, vel pestifer ignis,
 Aut morbus subito fumens à verbere nomen,
 Aut nimium palpata Venus vergente senectâ
 Læferat officium cerebri, nec congener æthræ
 Spiritus eversâ poterat durare fabrînâ.

Quod si præstanti folio suppressa periret
 Vis reminiscendi, cur tot prægnantia rebus
 Pectora vassitiem quæsitæ laudis amarent?
 Qualia nota, quibus nihil ignoratur eorum,
 Quæ callere licet, quibus est dilecta voluptas
 Condere res animo, populique astante coronâ
 Condita mente prius memori diffundere linguâ?

At thalamos contristat iners, piger halitus, ipso
 Castior, abstrusas partes qui fascinat, agno.
 Audio scemineas voces; nam mascula virtus
 Laudarit potius rabidi sufflamen amoris.
 Non hodierna quidem infirmi querimonia sexûs;
 Matronis odium est, ex quo Vulcania conjux
 Frigore suspectam gelidis certare cicutis
 Inferri in Cyprum vetuit Cytherea Paphumque,
 Bello nempe redux inter convivia Divûm
 Evius ut domitæ obtulerat nova gaudia terræ,
 Jupiter ante alios, & cum Jove Mulciber & Mars
 Atlantisque Nepos, & nectare plenus Apollo,

Fumi.

Fumivomis olidam simularant naribus Ætnam.
 Ridebant novitate Deæ, sed nocte soporâ
 Offensæ statuere suo depellere cœlo
 Thessalicos ritus, vigilesque tenere maritos.
 Ergo postridie simul ac fumosa supellex
 Prodit, prima Venus cœpti manifesta protervi
 Involat in mercem, buxumque & pulverem, & ignem
 (Tam facilis Divæ Superis mirantibus iras)
 Subversos pedibus summo deturbat Olympo.
 Sic lasciva Cypris insaniit : at Jove nata
 Bellatrix, nemorum Virgo, Pindique sorores
 Sparsas reliquias gremio legere, patremque
 Thyrsigerum obnixè nova supplementa rogarunt ;
 Subsidium & voto gratis retulere pudico,
 Ingens opprobrium verò, si Cypridis æstum
 Temperat, imperium menti, membrisque vigorem,
 Virtutumque decus rarâ virtute tuetur :
 Non extinguit enim Nymphææ aut cannabis instar
 Naturæ instinctum ; sobolis nec munera tollit,
 Fors numerum minuit ; sed fræno arctata Cupido
 Quod demit numero, generis bonitate reponit.
 Grande bonum, si vel tenuis fortuna parentum
 Non premitur multâ prole, aut respublica gaudet
 Fortibus & justis potius quam plebe frequenti,

Utilis

Utilis hinc adeo senibus, primæque juventæ,
 Frugalesque cado in summo sibi præstat, & imo,
 Dum celeres flammæ, cineresque subinde tepentes
 Aut sedat subito, aut ut fusâ diluit undâ,
 Stultitiâ facili canos, pubemque furore,
 Indeque prognatâ solvens vertigine Mundum.
 Ne despecta tamen vestris prorsum exulet hortis
 O dominæ! in duris & habet sua commoda rebus.
 Errantes uteros fursum trans septa ruentes,
 Et tensum veluti ferientes ariete ventrem,
 Si quando oppressus pulmo sublatuâ anhelat,
 Deprimit, inque suas cogit descendere sedes
 Ocyus, incumbens binûm quam centurionum
 Pondus, & impositi densissima sarcina plumbi.
 Porro nulla seni, si vitea pocula demas,
 Commodiora dedit mater bellaria tellus,
 Seu fervanda venit naturæ annona fovendo
 Humorem ingentem, suavem fundendo vaporem
 Arenti cerebro, pellendo aut sensibus hostes :
 Namque aciem lippis acuit ; cui stiria pendens
 Nasum hebetat, reddit siccâ nare sagacem,
 Dissolvitque graves ventosâ ex aure susurros,
 In mente ut melius sapientum dicta recondat,
 Colloquiisque diem morosæque tædia fallat.

Quod

Quod si quis damnosa luens delicta juventæ,
 Nocte crucem scapulis gestat, somnumque recusat,
 Hic quoque solamen quærat, requiemque labori;
 Non tantum sopor in venas obrepet amicus,
 Unde dolor cedat, sed, ne nox longâ putetur,
 Somnia pulcra dabit, rerum & spectacula viva
 Offeret ante oculos: non qualia monstra figurat
 Torrida, bilis atrox, faba, lentes, cæpa, phaselus:
 Allia, & altercum fatuum, magicumque solanum,
 Si quis edat, medio in somno spectare putabit
 Horrendas facies, confusaque sæcla animantum,
 Quæ nec sunt, nec erunt; harpyas æquore nantes,
 Aëre Centauros, fissâ tellure Draconum
 Agmina, & ore nigro jaculantes Dæmonas ignem.
 Quin etiam in subitâ sibi tempestate videtur
 Æquore sorberi, & motis luctator in undis
 Brachia anhelus agit, celsâ modo rupe volutus
 In mare collabi, sonitumque excire cadendo:
 Latronum gladiis adigi, modo compede fractâ
 Adspicit exertis insurgere dentibus ursum,
 Auxilium inclamat nonnunquam vocibus altis,
 Interdum gemitu: Donec formidine somnum
 Excutiat, puncto necis experrectus in ipso,
 Exanimis, gelido perfusus membra madore.

Longe

284 *MUSÆ ANGLICANÆ.*

Longè aliter pictis nocturna aula figuris
Lætificat nostro eductus suffimine Morpheus,
Sensibus internis Naturæ congrua fingit
Privato & genio ; quæ quisque in mente revolvit
Luce vigil, vel amat, gratissima nocte recurrunt.
Aulicus, orator, medicus, mercator, agyrta,
Navita, piscator, miles, auriga, poëta,
Agricola, & pictor, cerdo, patronus, amator,
Sopiti peragunt consueta negotia, non ut
Sponte rudes cernunt dubitanti lumine formas,
Vel nuper natam per euntia nubila lunam,
Esse putant quodcunque vident. Non segniter aurem
Incendunt dictis, atque enthymemata cudunt ;
Ædificant versus, claro quos mane fatentur,
Atque alia expediunt alii, ne somnia credant
Esse, nec affinem morti, nisi nomine, somnum.
Non lethæus enim est opii sopor, omnia ferreis
Interiora ligans, immotâ ut lege, catenis :
Non etiam ambiguae turbatrix umbra cicutæ
Sensibus injiciens illulis frivola vincla.
Quæ nec mota tenent objectis membra figuris,
Nec penitus vigilare sinunt : sic altera Baucis
Et conjux teneras cœnati forte cicutas
Effossas in agro, quas falsæ ab imagine formæ

Credi-

Crediderant fiser esse, aut notæ Baucidis herbam,
 Postquam fessa humili posuissent membra grabato,
 Nec vigiles, nec adhuc somni sub pondere victi,
 Exiliere toro; prior hæc, mox ille, vagatique
 Atria per tugurî brumali nocte, rigentes,
 Attoniti pariter, deliria mira stupentes,
 Livida de trabibus retulerunt membra grabato.
 At sopitus homo claro spiramine Pæti
 Gaudia pacificæ noctis transacta retractat,
 Et vigil ad solitum redit æquâ mente laborem,
 Si modo laudatum fuerit, non vile, nec arte
 Fictitiumque dolis. Namque omni electa Tabaco
 Non eadem est bonitas: generosum ab origine primâ
 Asperum erit, densum folio, pullumque tuendo,
 Jucundum longe & late diffundet odorem
 Permissum violâ, aut aurâ radicis Etruscæ
 Incensum referet gustanti rite palato
 Assyrium Asphalton, cauti vel Castoris orchin:
 Quod folio tenue est, Autumni frondibus æquum,
 Quale in Virginiâ, & Bermudæ nascitur arvis,
 Abjice, & aurigis fœnum, nautisque relinque:
 Pungit enim tunicas oculi, cerebrique volucra;
 Qui bibet, ille graves ad opus mirabitur armos,
 Pandiculator erit, malas diducet hiantes,

Et,

Et, nisi acuta fames stimulat, projectus ad ignem
Gaudebit feram stertendo adducere noctem.

Ante alios fugite ô Musarum sancta propago,
Qui veterum è chartis Sophiæ defossa metalla

Eruitis vigiles, deprensam per sua signa

Profligate scelus mangonum, & tradite flammis.

Est qui delicias alieno ex orbe petitas

Captat adulterio, dum, quam Scythia fuste peremit,

Miscet odoratæ tabum feralè capellæ.

Stillam alius marathri jungit, vel pinguis anisi,

Chalcanthive notam, quæ linguæ affusa saporem

Exhibet, ut Lybicæ mixtâ melligine cannæ;

Omnia damnosè, ne dicam molliter: artem

Qui Naturæ adhibet, matris nisi consulat ora,

Turbat opus, non addit opem: quod si tamen unquam

Lascivire libet, laudique adjungere laudem,

Sumite lignum aloes, cujus levis assula pleno

Fixa tubo totum fragrans perfundet acervum,

Et cerebri ventres grato recreabit odore.

Sed neque congestis dapibus conjungite fumos:

Inde coqui turbatur opus, si clausa supernè

Ostia pulsantur, tum semielixa deorsum

Fercula succensens mittit, quæ didita chordis

Seditionem alvo ventosaque murmura miscent,

Sudum animo & placidis populata laboribus horas.
 Pernitiosum etiam nudato admittere frigus
 Vertice, vel vacuo Pætum potare camino :
 Verberat aura cutim, reclusa foramina stringens,
 Trans galeam teneras convellit acumine fibras,
 Et capiti pondus, horrorem crinibus addit :
 Neu libeat solum calamo indulgere, nec ultra
 Luxuriando modum cerebri complere cavernas ;
 Alternis fumatur ; amant alterna Camœnæ,
 Confertum natura fugit. Tibi terminus esto
 Vertigo occipiens, quæ, ni simul orta recedat,
 Adbibe lene zythum, vel aperto sub Jove frigus,
 Omnis & exiguâ fedabitur arte tumultus.
 At postquam capitis modulum cognoveris, intra
 Fines curre tuos, nec te quæsieris ultra.
 Naturæ quisquis servaverit ordine leges,
 Ille mihi sanus, sapiens erit, atque beatus.
 Talia ludebat Vetulus : narrantis ab ore
 Heroûm resupina cohors suspensa filebat,
 Docta quidem vires, sed inops tam nobilis herbæ
 Progeniem optabat, renovandi & seminis artem.
 Blæsus at ille fiti, somnoque propinquior, uno,
 Sed longo, ut maduit, subito quoque stertuit, haustu.
 Nos veniam fati, fessi licet, & sitibundi,

Abfol-

Absolvemus opus, & quæ Silenus omisit,
Summa Tabacophilis culturæ arcana canemus.

Principio, ut messis respondeat ampla labori,
Sume medullosum generoso è germine semen,
Cui folium oblongum, crassum, nulloque pedunc'lo
Inferitur trunco, sed ab ipso stipite surgit.
Proxima cura loci; tam strenua planta recusat
Segne solum; felix animoso crescit in agro
Qualem vitis amat: colles, objectaque soli
Arva legas, ubi terra levis, non marga ligoni
Obvia, non argilla tenax, non obsita musco
Tesqua, nec impresso flentes sub vomere glebæ.
Ne tamen egregiæ quantumvis indolis agrum
Bis sere, si plenæ ducit te gloria messis.
Prima rapit fœtura animæ quodcunque virile est,
Effœtaque uterum delumbem in matre relinquit.
Verte solum, fedesque novas adscribe quotannis
Hospiti inexpleto, fessis gratissima fulcis
Dum permissa quies pingui lætamine robur
Suppleat, exhausta & genium per viscera fundat.
Nactus agrum urge operas; ne sit solertior alter
Ordine descriptis spatiis pertundere terram,
Ternaque vel plura in parvum dare grana foramen,
Divisa æquali ut vegetabilis aura tenore

Inferat æqualem folia in ventura vigorem.
 Quod si cassum aliquod fallit, vel cedit in escam
 Muribus, aut rostro fodientibus omnia talpis,
 Spes de reliquiis superet; si sospite turbâ
 Densior ortus obest foliis, tabesque timetur,
 Videris ut crebram tellure exurgere gentem,
 Thrax esto, patriæ leges imitare severas,
 Imminuas numerum, multisque è fratribus unum
 Linque solo, vacuâ melius quo crescat in arêâ,
 Attrahat & plenum nutricis ab ubere succum:
 Mox ubi pingue solum, longique in tempore soles
 Luxuriem foliis dederint, in caudice robur,
 Tempus erit terræ vicinas stringere frondes,
 Major ut in summo claudatur cortice virtus,
 Et ferat à justo bonitatis iudice palmam.
 At ne præcipites mellēm; ut nigrescere semen
 Coeperit in calyce, & folium mutare colorem,
 Arma para, & cultros: vindemia nobilis instat,
 Et merces operæ; luces optate serenas
 Paticolæ; nec enim folio minus officit imber,
 Quam September obest maturis humidus uvis:
 Tunc mete: dimidia est tibi jam decursa laboris
 Meta; quod hinc restat, curâ haud levioze gerendum:
 Frustra etenim studium omne fuit, generisque folique

Gloria, ni summo veniat spectabilis actu.
 Hic duo sollicito tibi sunt curanda labore
 Absumendus aquæ, genitor putredinis, humor,
 Ne fimus è folio fiat, mox spiritus & vis
 Ignea, quæ pingui velut abdita dormit olivo,
 Excutienda, suos & deducenda per artus.
 Ergo, ne ætheream Sol fervidus hauriat auram
 Sub tecto, longâ suspensâ è cannabe paulum
 Arescant folia, & parvo post tempore strata
 Congere acervatim, calor ut collectus ab imo
 Turgeat, & cæcas distendat ad extima vires.
 Sic cumulata tepent primò, tepefacta tumescunt;
 Mox oritur fudor, sequitur nubecula fumi,
 Et, nisi destruitur moles, transibit in ignem,
 Ut portata domum nondum satis arida plaustris
 Gramina constipata flagrant, tectisque minantur.
 Tu disperge struem, suspende, iterumque reponè
 In cumulos, feriemque tui pervade laboris,
 Dum fervendo animæ veniat vis omnis in actum,
 Siccando & maneat, neque diffundatur in auras.
 Hic oculis opus, hic ductu rationis & usu:
 Nam brevis est nimii, brevis est quoque linea pauci,
 Et gaudet natura modo; sed si tamen usquam
 Peccatum, ut possis culpam sarcire, docebo;

Non

Non ardente mero, aut muria, non melle, minusque
 Auxilio matulæ, mangonia qualia tentant
 Caupones, pretii quibus est odor ante salutem;
 Subsidium ex ipso posces; prælo exprime succum
 Vilibus è foliis, quæ dextræ incuria passim
 Præteriit, tepidaque finas spumescere in ollâ,
 Decrepitum immergas labro, reddeſque juventæ.

Hæc fat erunt: jam quære ratem: merx ampla coloni
 Augebit census, & vectigalia regum,
 Mercantûm & loculos; naulum fortasse medenti
 Auferet, autumnos populo factura salubres.
 Forte etiam è furcâ donabit prandia corvis,
 Cessator si pauper emit, meliusque locandas
 Diffat egestatis vicinæ improvidus horas:
 Sed bene dum modo sit frugalibus atque modestis,
 Turba perire volens, pereat; quicumque salutem
 Abnuit, is careat; nec rerum subruat usus.
 Cui mala lis, ratis in pelago, præpostera conjux,
 Aut dolor impatiens, nutans aut debitor æris
 Eripiunt somnos oculis, animoque quietem,
 Is faciles leni folio debere fatetur
 Inducias, meritamque refert pro munere laudem.
 Quotquot in adversum iudex morosior æquo
 Evomit ampullas, ventis mandamus, & undæ;

Orco devoveat, mox subventanea furvi
 Dæmonis ova vocet, placando & idonea Diu,
 Persephones mulsam, Furiarum thus & odorem,
 Et de Cerbereâ germen lethale salivâ;
 Ridemus titulos, & verba poëtica pleno
 Guttore laudamus, similique reponimus arte.
 Si quis amans veri nobis dissenserit, author
 Consilii alterius, quod pectore claudit, in albo
 Scribat, & hos sensus rectâ ratione refellat.

RAPH. THORIUS, *M. D.*

Clariss. D. PAULO HERMAN M. D. Prof.
Botanices Lugduni Batavorum, Hortique Præ-
fecto; ex India reverso.

O D E.

H*Ermane*, plectrum Threïcium Tibi
 Movere tendo; Quod simul impulit
 Orpheus, feruntur infecutæ
 Harmoniam, tua cura, Sylvæ.
 Largam canenti materiem admovet
Hermanus; almis nomén amabile
 Plantis,

Plantis, & inscribi quod ultro

Corticibus petat omnis arbor.

Illius artem Javius, & suo

Bantamus auro concolor, & Sina

Invita commendat; nec uno

Facta viri sonat ore Ganges.

Multas ab Indâ gente recepimus

Merces opimas; Nulla tamē ratis

Contendat illi, quæ reduxit

In patriam Batavumque cœlum

Te dulce pondus: Te, quia conscium

Terræ feraci, Te, quia nobilem

Docere Plantas, quot recenti

Tertia Lux patefecit Orbi.

Urbs Leyda centum fertilis artium

Mirè sagaces percutit Hospites;

Quotcunque deducit per Hortum

Elysio minus invidentem.

Hâc parte surgunt (heu, celeres mori!)

Flores, & omnis copia narium,

Felix Odoranti placere,

Dum pariter placet Intuenti.

Hâc parte, terrâ matre remotior

Vertex decentum tollitur Arborum,

Quales

Quales in Adami beatis

Ordinibus potuere nasci:

Myrtus polita, & Pierio choro

Quæsitæ merces Laurea, nec minus

Quæsitæ Vitis, & perempto

Fida comes Domino Cupressus;

Et multa Sylvæ filia nobilis

Pulchrè explicatur; Quæ Mihi, quæ Tibi

Subtus recumbenti Coronam

Exhibeat foliis, & Umbram:

Locatus illo sospes in angulo

O quale Carmen pollice ducerem,

Humi reclinis, inter Undas,

Inter Aves, pariter sonoras!

Non me Britannum vinceret Italia

Pubes canendo: Non ego cederem

Libens vel Urbano, vel ausæ

Grandia Sarbivii camœnæ.

Hermane, vives tempus in ultimum:

Nec si Tuorum gloria transeat

Caduca Florum, Tu peractâ

Luce brevi morieris æquè.

Sed quale fuscâ Marmor in *Africâ*

Fossum, decoræ materies domûs,

Firmatur

Firmatur annis, & benignâ

Auxilium capit à senectâ :

Hâc forte, curis partus Honor tuis

Vigebit: Illum cuncta dies alet

In majus, Illi semper ætas

Adveniens pretium arrogabit.

ED. HANNES, *A. M. ex Æde Christi*

Oxon. & Academ. P. P. Chynia.

FINIS.

THE HISTORY OF THE
CITY OF LONDON

BY SAMUEL JOHNSON
ESQ.

IN THREE VOLUMES.

THE SECOND VOLUME.

